

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

3439 *Llei orgànica 1/2015, de 30 de març, per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono:

PREÀMBUL

I

El Codi penal aprovat mitjançant la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, és objecte d'una completa revisió i actualització, en la consciència que el transcurs del temps i les noves demandes socials evidencien la necessitat de portar a terme determinades modificacions de la nostra norma penal. En general, es revisa el règim de penes i la seva aplicació, s'adopten millores tècniques per oferir un sistema penal més àgil i coherent, i s'introdueixen noves figures delictives o s'adeqüen els tipus penals ja existents, amb la finalitat d'oferir una resposta més adequada a les noves formes de delinqüència; de la mateixa manera se suprimeixen les altres infraccions que, per la seva gravetat escassa, no mereixen retret penal. Una gran part de la reforma també està orientada a complir els compromisos internacionals adquirits per Espanya.

La necessitat d'enfortir la confiança en l'Administració de justícia fa necessari posar a la seva disposició un sistema legal que garanteixi resolucions judicials previsibles que, a més, la societat percebi com a justes. Amb aquesta finalitat, seguint el model d'altres països del nostre entorn europeu, s'introdueix la presó permanent revisable per als delictes d'extrema gravetat en què els ciutadans demanaven una pena proporcional al fet comès. En aquest mateix sentit, es revisen els delictes d'homicidi, assassinat i detenció il·legal o segrest amb desaparició, i s'amplien els marcs penals dins dels quals els tribunals poden fixar la pena d'una manera més ajustada a les circumstàncies del cas concret.

Juntament amb això, s'afronten dues reformes que estan orientades a incrementar l'eficàcia de la justícia penal: d'una banda, es modifica la regulació de la suspensió i de la substitució de les penes privatives de llibertat, i s'introdueix un nou sistema, caracteritzat per l'existència d'un únic règim de suspensió que ofereix diverses alternatives, que introdueix més flexibilitat i eficàcia.

De l'altra, se suprimeixen les faltes que històricament regulava el Llibre III del Codi penal, si bé alguna s'incorpora al Llibre II del Codi regulada com a delicte lleu. La reducció del nombre de faltes –delictes lleus en la nova regulació que s'introdueix– està orientada pel principi d'intervenció mínima, i ha de facilitar una disminució rellevant del nombre d'afers menors que, en bona part, poden trobar resposta a través del sistema de sancions administratives i civils.

S'emprèn una revisió tècnica de la regulació del decomís i d'alguns aspectes de la part especial del Codi penal, en concret dels delictes contra la propietat, del catàleg d'agreujants de l'estafa, administració deslleial, delictes contra la propietat intel·lectual i industrial, insolvències punibles, corrupció privada, malversació, corrupció d'agents públics estrangers, delictes d'atemptat i desobediència, alteracions de l'ordre públic,

incendis, detenció il·legal, i intrusisme. I es tipifiquen nous delictes de matrimoni forçat, fustigació o aguit, divulgació no autoritzada d'imatges o gravacions íntimes obtingudes amb l'antuència de la persona afectada, i manipulació del funcionament dels dispositius de control utilitzats per vigilar el compliment de penes i mesures cautelars o de seguretat.

Es reforça la punició dels anomenats delictes de corrupció en l'àmbit de l'Administració pública. Amb caràcter general, s'eleva les penes d'inhabilitació previstes per a aquest tipus de delictes, i s'afegeix la imposició de penes d'inhabilitació especial per a l'exercici del dret de sufragi passiu. A més, s'introdueixen noves figures delictives relacionades amb el finançament il·legal de partits polítics.

Finalment, bona part de les modificacions portades a terme estan justificades per la necessitat d'atendre compromisos internacionals. Així, la reforma s'ocupa de la transposició de la Decisió marc 2008/913/JAI, relativa a la lluita contra determinades formes i manifestacions de racisme i xenofòbia mitjançant el dret penal; de la Directiva 2009/52/CE, per la qual s'estableixen normes mínimes sobre les sancions i mesures aplicables als ocupadors de nacionals de països tercers en situació irregular; de la Directiva 2011/93/UE, relativa a la lluita contra els abusos sexuals i l'explotació sexual dels menors i la pornografia infantil; de la Directiva 2011/36/UE, relativa a la prevenció i lluita contra el tràfic d'éssers humans i a la protecció de les víctimes; de la Directiva 2013/40/UE, relativa als atacs contra els sistemes d'informació i la intercepció de dades electròniques quan no es tracta d'una comunicació personal; i de la Directiva 2014/42/UE, de 3 d'abril, sobre l'embargament i el decomís dels instruments i del producte del delictes a la Unió Europea. Així mateix, es modifica la regulació actual del delictes d'immigració il·legal, a fi de separar clarament aquesta figura delictiva del delictes de tràfic d'éssers humans i ajustar tipus i penes a les exigències derivades de la Directiva 2002/90/CE i la Decisió marc 2002/946/JAI. També s'introdueix la possibilitat d'incloure perfils de condemnats a la base de dades d'ADN per complir les exigències del Conveni del Consell d'Europa per a la protecció dels nens contra l'explotació i l'abús sexual, fet a Lanzarote el 25 d'octubre de 2007. I s'incorporen a la nostra normativa penal les conductes que descriu el Conveni del Consell d'Europa, de 28 d'abril de 2014, sobre falsificació de productes mèdics i altres delictes similars que suposen una amenaça per a la salut pública.

II

La reforma introdueix una nova pena de presó permanent revisable, que es pot imposar únicament en supòsits de gravetat excepcional –assassinats especialment greus, homicidi del cap de l'Estat o del seu hereu, de caps d'Estat estrangers i en els supòsits més greus de genocidi o de crims de lesa humanitat– en què està justificada una resposta extraordinària mitjançant la imposició d'una pena de presó d'una durada indeterminada (presó permanent), si bé subjecta a un règim de revisió: després del compliment íntegre d'una part rellevant de la condemna, la durada de la qual depèn de la quantitat de delictes comesos i de la seva naturalesa, un cop acreditada la reinserció del penat, aquest pot obtenir una llibertat condicionada al compliment de certes exigències, en particular la no-comissió de nous fets delictius.

La presó permanent revisable, la regulació de la qual s'anuncia, de cap manera renuncia a la reinserció del penat: una vegada complerta una part mínima de la condemna, un tribunal col·legiat ha de valorar novament les circumstàncies del penat i del delictes comès i pot revisar-ne la situació personal. La previsió d'aquesta revisió judicial periòdica de la situació personal del penat, idònia per poder verificar en cada cas el necessari pronòstic favorable de reinserció social, allunya qualsevol dubte d'inhumanitat d'aquesta pena ja que garanteix un horitzó de llibertat per al condemnat.

En la presó permanent revisable, un cop complerta aquesta primera part mínima de la pena, si el tribunal considera que no concorren els requisits necessaris perquè el penat pugui recuperar la llibertat, s'ha de fixar un termini per portar a terme una nova revisió de la seva situació; i si, per contra, el tribunal valora que compleix els requisits necessaris per quedar en llibertat, s'ha d'establir un termini de llibertat condicional en què s'han

d'imposar condicions i mesures de control orientades tant a garantir la seguretat de la societat com a assistir el penat en aquesta fase final de la seva reinserció social.

La pena de presó permanent revisable no constitueix, per això, una mena de «pena definitiva» en què l'Estat es desentén del penat. Al contrari, es tracta d'una institució que compatibilitza l'existència d'una resposta penal ajustada a la gravetat de la culpabilitat, amb la finalitat de reeducació a la qual ha d'estar orientada l'execució de les penes de presó.

Es tracta, en realitat, d'un model estès en el dret comparat europeu que el Tribunal Europeu de Drets Humans ha considerat ajustat a la Convenció europea de drets humans, ja que ha declarat que quan la llei nacional ofereix la possibilitat de revisió de la condemna d'una durada indeterminada amb vistes a la seva commutació, remissió, terminació o llibertat condicional del penat, això és suficient per donar satisfacció a l'article 3 del Conveni (cfr. SSTEDH 12-2-2008, cas Kafkaris vs. Xipre; 3-11-2009, cas Meixner vs. Alemanya; 13-11-2014, cas Bodein vs. França; 3-2-2015, cas Hutchinson vs. Regne Unit).

El Consell d'Estat ha tingut també l'oportunitat de pronunciar-se sobre la constitucionalitat de les penes d'una durada indeterminada –però revisables–, en informar en relació amb la ratificació per part d'Espanya de l'Estatut de la Cort Penal Internacional, en què està prevista la possible imposició d'una pena de presó permanent.

III

La reforma porta a terme una millora tècnica en la regulació de la responsabilitat penal de les persones jurídiques, introduïda en el nostre ordenament jurídic per la Llei orgànica 5/2010, de 22 de juny, amb la finalitat de delimitar adequadament el contingut del «degut control», el trencament del qual permet fonamentar la seva responsabilitat penal.

Amb això es posa fi als dubtes interpretatius que havia plantejat la regulació anterior, que des d'alguns sectors havia estat interpretada com un règim de responsabilitat vicarial, i s'assumeixen certes recomanacions que en aquest sentit havien fet algunes organitzacions internacionals. En tot cas, l'abast de les obligacions que comporta aquest deure de control es condiona, de manera general, a les dimensions de la persona jurídica.

Així mateix, s'estén el règim de responsabilitat penal a les societats mercantils estatals que executin polítiques públiques o prestin serveis d'interès econòmic general, a les quals es poden imposar les sancions actualment previstes a les lletres a) i g) de l'apartat 7 de l'article 33 del Codi penal.

IV

La reforma també incorpora una revisió de la regulació de la suspensió de l'execució de la pena, que té com a finalitat essencial dotar-la de més flexibilitat i facilitar una tramitació més ràpida d'aquesta fase inicial de l'execució de les penes de presó.

L'experiència posava de manifest que l'existència d'antecedents penals no justificava en tots els casos la denegació de la suspensió, i que per això era preferible la introducció d'un règim que permetés als jutges i tribunals valorar si els antecedents penals del condemnat tenen, per la seva naturalesa i les seves circumstàncies, rellevància per valorar la seva possible perillositat i, en conseqüència, si se li pot concedir o no el benefici de la suspensió; i que el mateix criteri s'havia d'aplicar en la regulació de la revocació de la suspensió. La conveniència d'introduir més flexibilitat i discrecionalitat judicial en el règim de la suspensió es reforçava pel fet que ara, transposada plenament la Decisió marc 2008/675/JAI, s'estableixi una equivalència plena entre els antecedents corresponents a condemnes imposades pels tribunals espanyols i les imposades per qualsevol altre tribunal d'estats membres de la Unió Europea.

Al mateix temps, es posa fi a la situació actual en què l'existència d'una triple regulació de la suspensió (suspensió ordinària, suspensió per al cas de delinqüents drogodependents i substitució de la pena) dóna lloc, moltes vegades, a tres decisions

successives que són objecte de recursos reiterats. Es mantenen els diversos supòsits de suspensió i substitució de la pena, però com a alternatives o opcions possibles que ofereix el règim únic de suspensió. D'aquesta manera s'assegura que jutges i tribunals resolguin sobre si la pena de presó s'ha d'executar o no una sola vegada, la qual cosa ha de redundar en una celeritat i eficàcia més altes en l'execució de les penes.

Amb aquesta mateixa finalitat, es modifica el règim de valoració del compliment de la responsabilitat civil. El sistema actual de comprovació prèvia resulta ineficaç i poc àgil, i dificulta que les decisions sobre la suspensió de la pena es puguin adoptar en el mateix moment en què es dicta sentència. Per això, s'introdueix un sistema invers a l'actual: el pagament de la responsabilitat civil (i també que s'hagi fet efectiu el decomís acordat pels jutges o tribunals) continua sent un pressupòsit de la suspensió de l'execució; però és l'ocultació de béns o el fet de no aportar informació sobre els disponibles o de no facilitar el decomís acordat el que determina la revocació de la suspensió ja acordada.

Com a alternatives possibles, dins del règim únic de suspensió de condemna que s'estableix, es mantenen els supòsits de delinqüents que cometen el fet delictiu a causa de la seva addicció greu a drogues o substàncies tòxiques; i la substitució de la pena de presó per una multa o treballs en benefici de la comunitat. Però s'introdueixen algunes modificacions que intenten fer més efectiu el sistema i que ofereixen als jutges i tribunals més flexibilitat per a la resolució justa de les diverses situacions que es puguin plantejar.

En el cas de la suspensió, es concedeix llibertat als jutges i tribunals per resoldre sobre quines són les comprovacions que s'han de portar a terme per acreditar el compliment dels requisits legals. En la suspensió de l'execució de les penes imposades als delinqüents drogodependents, condicionada al fet que no abandonin el tractament de deshabituació fins a la seva finalització, s'estableix com a novetat que no es consideren abandonament les recaigudes durant el tractament si aquestes no evidencien el seu abandonament definitiu.

D'altra banda, el règim tradicional de substitució de la pena passa a ser regulat com una modalitat de suspensió en què el jutge o tribunal poden acordar la imposició (com a substitutiu) d'una pena de multa o de treballs en benefici de la comunitat. Tanmateix, la conversió no es produeix de manera automàtica, sinó que s'ofereix a jutges o tribunals la possibilitat de moderar-ne l'import dins de certs límits. Així mateix, s'introdueix com a possible condició de la suspensió el compliment del que s'ha acordat entre les parts després d'un procés de mediació, en els casos en què legalment sigui possible. El sistema també és més àgil en el supòsit d'impagament de la multa substitutiva imposada i, igual que en el supòsit anterior, és l'ocultació de béns o la manca d'aportació d'informació veraç per part del penat el que determina la revocació de la suspensió.

També es modifica la regulació de la substitució de l'execució de la pena de presó per l'expulsió del territori nacional. De nou, la reforma combina la recerca de l'eficàcia amb un respecte escrupolós dels drets individuals: s'ajusta el límit de pena a partir del qual es pot acordar l'expulsió a la regulació continguda en la legislació d'estrangeria; els jutges i tribunals han d'establir, en tot cas, quina part de la pena imposada s'ha de complir efectivament a la presó, quan s'hagin imposat penes de més de tres anys; i la substitució es condiciona, en tots els casos, a la proporcionalitat de la mesura. La substitució de les penes de presó per la mesura d'expulsió del territori nacional en el cas de delictes comesos per un ciutadà europeu es preveu amb caràcter excepcional, i es reserva als supòsits en què el seu autor representa una amenaça greu per a l'ordre públic o la seguretat pública, en atenció als criteris recollits a la Directiva 2004/38/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2004, relativa al dret dels ciutadans de la Unió i dels membres de les seves famílies a circular i residir lliurement en el territori dels estats membres, així com a la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, que han de tenir en compte els jutges i tribunals en la interpretació i l'aplicació del precepte corresponent.

Finalment, s'han de destacar algunes millores tècniques en la regulació. Així, es precisa quin és el moment d'inici dels terminis de suspensió. També s'imposa a jutges i tribunals el deure de resoldre en sentència sobre la possible suspensió de l'execució,

sempre que això sigui possible. Quan la decisió no es pugui adoptar en sentència, s'articula un tràmit d'audiència per a les parts. Aquest mateix tràmit s'incorpora abans de resoldre sobre la modificació de les condicions o la seva revocació, si bé en aquest últim supòsit queda salvaguardada la possibilitat que el jutge revoqui immediatament davant casos de risc de fuga, perill per a la víctima o reiteració delictiva.

V

La nova regulació manté, sense modificacions, els supòsits de concessió de llibertat condicional de la legislació anterior. Tanmateix, s'introdueixen tres modificacions d'una rellevància extraordinària.

En primer lloc, s'inclou un nou supòsit privilegiat d'accés a la llibertat condicional que és aplicable als penats primaris, és a dir als qui compleixen la seva primera condemna a la presó, que hagin estat condemnats a una pena curta de presó. En aquests casos, s'avança la possibilitat d'obtenir la llibertat condicional al compliment de la meitat de la condemna. Aquesta modificació reflecteix el sentit general de la reforma en el sistema de penes: s'introdueixen mecanismes i institucions que pretenen oferir una resposta contundent als delinqüents multireincidentes; i, d'una manera coherent, s'ofereixen noves possibilitats d'obtenir la llibertat als penats primaris que presenten un pronòstic favorable de reinserció.

En segon lloc, la llibertat condicional passa a ser regulada com una modalitat de suspensió de l'execució de la resta de la pena. Al contrari del que succeïa fins ara, el temps en llibertat condicional no computa com a temps de compliment de condemna, sinó que la concessió de la llibertat condicional determina la suspensió de l'execució de la resta de la pena durant un període de temps determinat: si, durant aquest temps, el penat no reincideix i compleix les condicions imposades, es declara extingida la pena pendent de compliment; per contra, si durant aquest període de llibertat condicional (o de suspensió de l'execució de la resta de la pena) comet un nou delictes o incompleix greument les condicions imposades, la llibertat es revoca i ha de complir tota la pena que restava. Per aquesta raó, el règim de la llibertat condicional passa a estar regulat, en bona part, per remissió a la regulació de la suspensió de l'execució de la pena.

I, finalment, s'introdueix la regulació del règim de revisió de la presó permanent revisable com un supòsit de llibertat condicional o de suspensió de l'execució de la pena. Si el tribunal concedeix la llibertat, fixa un termini de «suspensió» de l'execució durant el qual el penat queda subjecte a condicions: l'incompliment d'aquestes condicions o la comissió de nous delictes determina –durant aquest període de suspensió– la seva revocació i el reingrés del penat a la presó. Per a la revisió de la presó s'estableix un doble règim. Un cop complerta una part de la condemna que oscil·la entre vint-i-cinc i trenta-cinc anys de condemna, el tribunal ha de revisar d'ofici si la presó s'ha de mantenir cada dos anys; i ho ha de fer també sempre que el penat ho sol·liciti, si bé després de la desestimació d'una petició pot fixar un termini màxim d'un any dins del qual no es dóna curs a noves sol·licituds.

VI

La nova regulació equipara els antecedents penals espanyols als corresponents a condemnes imposades per tribunals d'altres estats membres de la Unió Europea, als efectes de resoldre sobre la concurrència de l'agregant de reincidència o la suspensió de l'execució de la pena, d'acord amb la Decisió marc 2008/675/JAI, o la seva possible revocació.

Al mateix temps, aquesta consideració dels antecedents penals d'altres estats membres en procediments nacionals, així com l'enviament a altres estats membres de les condemnes imposades a Espanya, basades en l'intercanvi d'antecedents penals entre els estats membres de la Unió Europea –impulsat per la Decisió marc 2008/315/JAI, relativa a l'organització i al contingut de l'intercanvi d'informació dels registres d'antecedents penals entre els estats membres i la Decisió 2009/316/JAI del Consell, de 6 d'abril

de 2009, per la qual s'estableix el Sistema Europeu d'Informació d'Antecedents Penals (ECRIS)—, posen de manifest la necessitat de simplificar el procediment de cancel·lació dels antecedents penals, a fi d'evitar que, un cop transcorreguts els terminis que preveu l'article 136 del Codi penal, figurin vigents en el Registre central de penats condemnats que s'hagin de cancel·lar.

Amb la reforma, es modifica l'article 136 del Codi penal per facilitar el procediment de cancel·lació dels antecedents penals, i se suprimeix l'exigència de l'informe del jutge o tribunal sentenciador i el requisit de la constància del pagament de la responsabilitat civil o la insolvència del penat. Al mateix temps es revisen els terminis previstos per a la cancel·lació dels delictes de més gravetat, que s'eleven fins als deu anys.

Finalment, s'inclou una regulació de la cancel·lació per als antecedents de les persones jurídiques que puguin resultar penalment responsables i de les conseqüències accessòries imposades.

VII

S'exclouen del còmput del termini de prescripció de les penes el temps d'execució d'una altra pena de la mateixa naturalesa i el temps de suspensió de la condemna ja imposada.

Les penes de la mateixa naturalesa —en particular, les penes privatives de llibertat— es compleixen de manera successiva per ordre de gravetat (article 75 del Codi penal), per la qual cosa és convenient excloure expressament, en la regulació del termini de prescripció de la pena pendent de compliment, el temps durant el qual el penat està complint una altra pena de la mateixa naturalesa que forçosament s'ha de complir en primer lloc.

De la mateixa manera, sembla convenient que la interpretació habitual segons la qual el període de temps de suspensió de la pena no es computa com a termini de prescripció d'aquesta tingui un reflex exprés en la llei.

S'introdueixen algunes correccions tècniques a l'article 130 del Codi penal amb la finalitat de regular adequadament el règim d'extinció de la responsabilitat penal en els casos de suspensió de l'execució de la pena i de regular l'eficàcia del perdó en els casos dels delictes lleus perseguibles únicament a instància de l'agregat.

VIII

La regulació del decomís és objecte d'una revisió ambiciosa que introdueix modificacions importants que tenen com a objecte facilitar instruments legals que siguin més eficaços en la recuperació d'actius procedents del delicte i en la seva gestió econòmica.

La reforma pren en consideració la Directiva europea 2014/42/UE, de 3 d'abril, sobre l'embargament i el decomís dels instruments i del producte del delicte a la Unió Europea.

Les novetats afecten, especialment, tres qüestions: el decomís sense sentència; el decomís ampliat; i el decomís de béns de tercers.

Tradicionalment el decomís del producte del delicte s'ha vinculat a l'existència d'una condemna prèvia (penal) pel delicte comès. Amb aquest punt de partida, s'havia afirmat que un decomís sense condemna és necessàriament contrari al dret a la presumpció d'innocència, ja que autoritza el decomís d'efectes procedents d'un delicte que no ha estat provat i pel qual no s'ha imposat cap condemna. Tanmateix, aquesta interpretació només està determinada per una anàlisi del decomís aferrat a la seva regulació tradicional, i desconeix que, com ha afirmat el Tribunal Europeu de Drets Humans, el decomís sense condemna no té una naturalesa pròpiament penal, ja que no té com a fonament la imposició d'una sanció ajustada a la culpabilitat pel fet, sinó que «és més comparable a la restitució de l'enriquiment injust que a una multa imposada sota la llei penal» perquè «com que el decomís es limita a l'enriquiment (il·lícit) real del beneficiat per la comissió d'un delicte, això no posa de manifest que es tracti d'un règim de sanció» (Decisió 696/2005, Dassa Foundation vs. Liechtenstein).

El decomís sense sentència ja estava regulat a l'apartat 4 del vigent article 127, si bé era oportú aprofitar la reforma per introduir algunes millores tècniques en la seva regulació i introduir les normes processals necessàries per fer-ne possible l'aplicació.

Davant el decomís directe i el decomís per substitució, el decomís ampliat es caracteritza, precisament, perquè els béns o efectes decomissats provenen d'altres activitats il·lícites del subjecte condemnat, diferents als fets pels quals se'l condemna i que no han estat objecte d'una prova plena. Per aquesta raó, el decomís ampliat no es fonamenta en l'acreditació plena de la connexió causal entre l'activitat delictiva i l'enriquiment, sinó en la constatació per part del jutge, sobre la base d'indícis fundats i objectius, que han existit una altra o altres activitats delictives, diferents a aquelles per les quals es condemna el subjecte, de les quals deriva el patrimoni que es pretén decomissar. Vegeu que l'exigència d'una prova plena determinaria, no pas el decomís dels béns o efectes, sinó la condemna per aquelles altres activitats delictives de les quals raonablement provenen.

El decomís ampliat no és una sanció penal, sinó que es tracta d'una institució per mitjà de la qual es posa fi a la situació patrimonial il·lícita a què ha donat lloc l'activitat delictiva. El seu fonament té, per això, una naturalesa més aviat civil i patrimonial, propera a la de figures com l'enriquiment injust. El fet que la normativa de la Unió Europea es refereixi expressament a la possibilitat que els tribunals puguin decidir el decomís ampliat sobre la base d'indícis, especialment la desproporció entre els ingressos lícits del subjecte i el patrimoni disponible, i, fins i tot, a través de procediments de naturalesa no penal, confirma la interpretació anterior.

El decomís ampliat ja va ser introduït en el nostre dret per la Llei orgànica 5/2010 per als delictes de terrorisme i els comesos per grups o organitzacions criminals, i ara s'estén a altres supòsits en què és freqüent que es produeixi una activitat delictiva sostinguda en el temps de la qual poden derivar beneficis econòmics importants (blanqueig i receptació, tràfic d'éssers humans, prostitució, explotació i abús de menors, falsificació de moneda, insolvències punibles, delictes contra la hisenda pública i la seguretat social, corrupció en el sector privat, delictes informàtics, suborn, malversació o delictes patrimonials en casos de continuïtat delictiva o multireincidència). El decomís ampliat ha de permetre als jutges i tribunals, en els supòsits de condemnes per delictes que normalment generen una font permanent d'ingressos, com s'esdevé amb el tràfic de drogues, el terrorisme o el blanqueig de capitals, ordenar el decomís de béns i efectes del condemnat procedents d'altres activitats delictives, sempre que hi hagi indicis objectius fundats de la procedència il·lícita dels efectes decomissats. La regulació preveu, d'aquesta manera, una figura que ja es troba recollida pel dret comparat i que ha de ser d'aplicació generalitzada en l'àmbit de la Unió Europea com a conseqüència de la Directiva esmentada.

Amb la finalitat de facilitar l'aplicació d'aquesta figura, s'opta per incloure un catàleg obert d'indícis que –entre d'altres de possibles– han de ser valorats pels jutges i tribunals per resoldre sobre el decomís: la ja esmentada desproporció entre el patrimoni del subjecte responsable d'algun dels delictes continguts en el catàleg, i els seus mitjans de vida lícits; l'ocultació intencionada del seu patrimoni mitjançant la utilització de persones físiques o jurídiques o ens sense personalitat jurídica interposats, o mitjançant el recurs a paradisos fiscals; o la seva transferència mitjançant operacions que en dificultin la localització o el seguiment, i que no tinguin justificació econòmica.

A part d'això, la regulació, com s'ha afirmat en la jurisprudència constitucional comparada, està ajustada als principis de culpabilitat i presumpció d'innocència, ja que no persegueix retreure al condemnat la realització d'un fet il·lícit, la qual cosa seria propi d'una pena, sinó aconseguir fins ordenadors del patrimoni i de correcció d'una situació patrimonial il·lícita derivada d'un enriquiment injust d'origen delictiu; i el decomís ampliat no pressuposa ni comporta una declaració de culpabilitat per l'activitat delictiva desenvolupada pel subjecte, ja que el decomís ni pressuposa aquesta declaració de culpabilitat ni és una pena. Per això, la regulació preveu que, si posteriorment el condemnat ho és per fets delictius similars comesos amb anterioritat, el jutge o tribunal

hagi de valorar l'abast del decomís anterior acordat quan resolgui sobre el decomís en el nou procediment.

Sovint, els béns i efectes procedents d'activitats delictives són transferits pels seus autors a terceres persones. La regulació del decomís de béns en poder de tercers ja estava prevista en la nostra legislació, si bé la reforma introdueix algunes millores tècniques orientades a incrementar l'eficàcia i la seguretat jurídiques en l'aplicació d'aquesta regulació.

Amb la finalitat d'incrementar l'eficàcia de la nova regulació, es recull expressament la possibilitat que, en tots els supòsits en què el decomís dels béns o efectes procedents del delicte no és possible en tot o en part (perquè no és possible localitzar-los, estan fora de l'abast dels tribunals, han estat destruïts, n'ha disminuït el valor en relació amb el que tenien quan es van incorporar al patrimoni del subjecte, o per qualsevol altra circumstància), el jutge o tribunal puguin determinar, mitjançant l'estimació i la valoració de l'activitat exercida, una quantitat fins a l'import de la qual queda autoritzat el decomís de béns. Així mateix, per millorar la gestió dels actius intervinguts, es revisa la regulació continguda a la Llei d'enjudiciament criminal i es crea una Oficina de Recuperació i Gestió d'Actius a la qual correspon fer les actuacions necessàries per gestionar, de la manera econòmicament més eficaç, la conservació, realització o utilització dels béns intervinguts. La reforma posa fi al doble règim de decomís (segons si es tracta de delictes contra la salut pública o d'altres de naturalesa diferent) que existia fins ara.

IX

Amb la finalitat d'incorporar les previsions del Conveni del Consell d'Europa per a la protecció dels nens contra l'explotació i l'abús sexual, fet a Lanzarote el 25 d'octubre de 2007, ratificat per Espanya el 22 de juliol de 2010, i la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans, s'ha d'incorporar la regulació de la inclusió de perfils de condemnats a la base de dades d'ADN.

La Llei orgànica 10/2007, de 8 d'octubre, reguladora de la base de dades policial sobre identificadors obtinguts a partir de l'ADN, disposa que s'han d'inscriure a la base de dades policial les dades identificatives extretes a partir de l'ADN de mostres o fluids que, en el marc d'una investigació criminal, s'hagin trobat o obtingut a partir de l'anàlisi de les mostres biològiques del sospitós, detingut o imputat.

Per això, actualment només s'inscriuen a Espanya els perfils genètics dels sospitosos, detinguts o imputats per determinats delictes, i això no garanteix que accedeixin a la base de dades els perfils dels qui siguin condemnats per delictes d'una gravetat especial.

El que es proposa és preveure, en els supòsits de delictes greus contra la vida, la integritat física, la llibertat o la llibertat o indemnitat sexual, quan a més el tribunal confirma l'existència d'un risc rellevant de reiteració delictiva, l'anotació dels perfils genètics de condemnats a la base de dades policial. La regulació proposada inclou aquest doble requisit (comissió d'un delicte greu contra la vida, integritat física o llibertat sexual, i risc de reiteració delictiva), d'acord amb les exigències derivades de la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans en aquesta matèria.

Per tant, mitjançant la incorporació dins del títol VI, que regula les conseqüències accessòries d'un nou article 129 bis, es dona compliment al que preveu el Conveni de Lanzarote, i s'aproxima la nostra legislació a la dels països del nostre entorn.

X

La reforma preveu la imposició d'una pena de presó permanent revisable per als assassinats especialment greus, que ara defineix l'article 140 del Codi penal: assassinat de menors de setze anys o de persones especialment vulnerables; assassinats subsegüents a un delicte contra la llibertat sexual; assassinats comesos en el si d'una organització criminal; i assassinats reiterats o comesos en sèrie.

Es revisa la definició d'assassinat (no agreujat), que passa a incloure els supòsits en què es causa la mort d'un altre per facilitar la comissió d'un altre delicte o evitar-ne el

descobriment. I s'amplia el marc penal dins del qual els tribunals han de fixar la pena justa, si bé es manté la imposició d'aquesta en la seva meitat superior en els casos de concurrència de diverses de les circumstàncies que qualifiquen l'assassinat.

Aquestes mateixes circumstàncies, per coherència, passen a ser també circumstàncies que qualifiquen el delictes d'homicidi. Al mateix temps, també s'ha previst l'agreujament de l'homicidi d'autoritats, funcionaris i agents de l'autoritat –quan són víctimes d'aquest delictes en l'exercici de les seves funcions o en ocasió d'aquestes– amb la finalitat, especialment, de reforçar la protecció dels agents de les forces i cossos de seguretat.

XI

Es revisa la pena amb la qual es castiga el delictes de detenció il·legal o segrest amb desaparició, amb la finalitat de garantir, en aquests casos d'extraordinària gravetat, una resposta penal ajustada a la gravetat de la culpabilitat pel fet. I s'afegeixen, a més, dos supòsits agreujats aplicables en els casos en què la víctima sigui menor d'edat o una persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial, o en els quals el delictes s'hagi comès amb una finalitat sexual, o bé l'autor hagi actuat posteriorment amb aquesta finalitat.

XII

S'introdueixen modificacions en els delictes contra la llibertat sexual per portar a terme la transposició de la Directiva 2011/93/UE, relativa a la lluita contra els abusos sexuals i l'explotació sexual dels menors i la pornografia infantil i per la qual se substitueix la Decisió marc 2004/68/JAI del Consell. Aquesta Directiva obliga els estats membres a endurir les sancions penals en matèria de lluita contra els abusos sexuals, l'explotació sexual de menors i la pornografia infantil, que sens dubte constitueixen violacions greus dels drets fonamentals i, en particular, dels drets de l'infant a la protecció i a les atencions necessàries per al seu benestar, tal com estableixen la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant de 1989 i la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

Com a novetat més important, s'eleva l'edat del consentiment sexual als setze anys. La Directiva defineix l'«edat de consentiment sexual» com l'«edat per sota de la qual, de conformitat amb el dret nacional, està prohibit realitzar actes de caràcter sexual amb un menor.» En l'actualitat, l'edat que preveia el Codi penal era de tretze anys, i era molt inferior a la dels països europeus restants –on l'edat mínima se situa al voltant dels quinze o setze anys– i una de les més baixes del món. Per això, el Comitè de l'Organització de les Nacions Unides sobre Drets de l'Infant va suggerir una reforma del Codi penal espanyol per elevar l'edat del consentiment sexual i adequar-se a les disposicions de la Convenció sobre els Drets de la Infància, i així millorar la protecció que Espanya ofereix als menors, sobretot en la lluita contra la prostitució infantil.

D'aquesta manera, la realització d'actes de caràcter sexual amb menors de setze anys s'ha de considerar, en tot cas, com un fet delictiu, llevat que es tracti de relacions consentides amb una persona propera al menor per edat i grau de desenvolupament o maduresa. I s'estableixen agreujaments si, a més, concorre violència o intimidació, o si els abusos consisteixen en accés carnal per via vaginal, anal o bucal, o introducció de membres corporals o objectes per alguna de les dues primeres vies. En el cas dels menors d'edat –de menys de divuit anys– però majors de setze anys, constitueix abús sexual la realització d'actes sexuals en què intervingui engany o s'abusi d'una posició reconeguda de confiança, autoritat o influència sobre la víctima.

D'altra banda, es tipifica expressament la conducta de fer presenciar a un menor de setze anys actes o abusos sexuals sobre altres persones i es preveu la imposició, en aquests casos, de penes de fins a tres anys de presó.

En els delictes contra la prostitució, s'estableix una separació més nítida entre els comportaments la víctima dels quals és una persona adulta d'aquells altres que afecten menors d'edat o persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial. En

aquest segon cas, les penes previstes s'elevan amb la finalitat d'harmonitzar les legislacions europees i s'introdueixen nous agreujants per combatre els supòsits més lesius de prostitució infantil.

Es modifica l'article 187 amb l'objectiu de perseguir amb més eficàcia qui es lucrí de l'explotació de la prostitució aliena. A aquest efecte, se sanciona separatament el lucre de la prostitució quan concorrin determinades conductes que evidencin una situació d'explotació, atès que la jurisprudència del Tribunal Suprem havia exigít uns requisits per a l'apreciació de l'exigència d'aquesta situació similars als que s'apliquen en l'àmbit d'activitats laborals reglamentades, fet que impossibilitava en la pràctica la seva persecució penal.

Es presta una atenció especial al càstig de la pornografia infantil. En primer lloc, s'ofereix una definició legal de pornografia infantil agafada de la Directiva 2011/93/UE, que abraça no només el material que representa un menor o una persona amb discapacitat participant en una conducta sexual, sinó també les imatges realistes de menors participant en conductes sexualment explícites, encara que no reflecteixin una realitat succeïda.

En relació amb la pornografia infantil, es castiguen els actes de producció i difusió, i fins i tot l'assistència, sabent-ho, a espectacles exhibicionistes o pornogràfics en què participin menors d'edat o persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial. També es castiga el simple ús o l'adquisició de pornografia infantil, i s'inclou un nou apartat per sancionar qui accedeixi, sabent-ho, a aquest tipus de pornografia per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació, en la consciència que les noves tecnologies constitueixen una via principal d'accés als suports de la pornografia. Per aquesta mateixa raó, es faculta expressament els jutges i tribunals perquè puguin ordenar l'adopció de mesures necessàries per a la retirada de les pàgines web d'Internet que continguin o difonguin pornografia infantil o, si s'escau, per bloquejar l'accés a aquestes pàgines.

La protecció dels menors enfront dels abusos comesos a través d'Internet o altres mitjans de telecomunicació, a causa de la facilitat d'accés i l'anonimat que proporcionen, es completa amb un nou apartat a l'article 183 ter del Codi penal destinat a sancionar el qui, a través de mitjans tecnològics, contacti amb un menor de quinze anys i realitzi actes adreçats a entabanar-lo per tal que li faciliti material pornogràfic o li mostri imatges pornogràfiques.

XIII

Es modifiquen els delictes relatius a la intromissió en la intimitat dels ciutadans, amb la finalitat de solucionar els problemes de manca de tipicitat d'algunes conductes. El vigent article 197 preveu com a delicte, d'una banda, l'apoderament de cartes, papers, missatges de correu electrònic o qualsevol altre document de naturalesa personal de la víctima i, d'altra banda, la intercepció de qualsevol tipus de comunicació de la víctima, sigui quina sigui la naturalesa i la via d'aquesta comunicació interceptada. Totes dues conductes exigeixen la manca de consentiment de la víctima.

Els supòsits als quals ara s'ofereix resposta són aquells altres en què les imatges o gravacions d'una altra persona s'obtenen amb el seu consentiment, però després són divulgats contra la seva voluntat, quan la imatge o gravació s'hagi produït en un àmbit personal i la seva difusió, sense el consentiment de la persona afectada, lesioni greument la seva intimitat.

La reforma porta a terme la transposició de la Directiva 2013/40/UE, de 12 d'agost, relativa als atacs contra els sistemes d'informació i la intercepció de dades electròniques quan no es tracta d'una comunicació personal.

Les modificacions proposades pretenen superar les limitacions de la regulació vigent per oferir una resposta a la delinqüència informàtica en el sentit de la normativa europea.

D'acord amb el plantejament recollit a la Directiva, s'introdueix una separació nítida entre els supòsits de revelació de dades que afecten directament la intimitat personal i l'accés a unes altres dades o informacions que poden afectar la privacitat però que no

estan referides directament a la intimitat personal: no és el mateix l'accés a la llista personal de contactes que sol·licitar dades relatives a la versió de programari emprat o a la situació dels ports d'entrada a un sistema. Per això, s'opta per una tipificació separada i diferenciada del mer accés als sistemes informàtics.

Amb el mateix plantejament, i d'acord amb les exigències de la Directiva, s'inclou la tipificació de la intercepció de transmissions entre sistemes, quan no es tracta de transmissions personals: la intercepció de comunicacions personals ja estava tipificada en el Codi penal; ara es tracta de tipificar les transmissions automàtiques –no personals– entre equips.

Es tipifica la facilitació o la producció de programes informàtics o equips específicament dissenyats o adaptats per cometre aquests delictes.

Es regulen separadament, d'una manera que permet oferir diferents nivells de resposta a la diferent gravetat dels fets, els supòsits de danys informàtics i les interferències en els sistemes d'informació.

Finalment, en aquests delictes es preveu la responsabilitat de les persones jurídiques.

XIV

La revisió de la regulació dels delictes contra la propietat i el patrimoni té com a objectiu essencial oferir una resposta als problemes que planteja la multireincidència i la criminalitat greu.

Amb aquesta finalitat se suprimeix la falta de furt i s'introdueix un supòsit agreujat aplicable a la delinqüència habitual. Els supòsits de menys gravetat, que anteriorment se sancionaven com a falta, es regulen ara com a delictes lleus; però s'exclou la consideració com a lleus de tots els delictes en què concorri alguna circumstància d'agreujament –en particular, la comissió reiterada de delictes contra la propietat i el patrimoni–. D'aquesta manera, se solucionen els problemes que plantejava la multireincidència: els delinqüents habituals anteriorment eren condemnats per meres faltes, però amb aquesta modificació poden ser condemnats com a autors d'un tipus agreujat, castigat amb penes d'un a tres anys de presó.

En tot cas, per raons de seguretat jurídica i de la major precisió possible en la descripció penal, es manté el límit quantitatiu per a una delimitació clara entre el nou delicte lleu de furt i el tipus bàsic.

Es modifica el catàleg d'agreujants específics del furt, també aplicables als delictes de robatori amb força en les coses, i s'inclouen els supòsits d'aprofitament de la situació de desemparament de la víctima, multireincidència delictiva, utilització de menors de setze anys i comissió del delicte per part d'un membre d'una organització o d'un grup criminal, dedicats a la comissió de delictes de la mateixa naturalesa. També s'ofereix resposta al greu problema que plantegen actualment els delictes comesos en explotacions agràries o ramaderes amb causació de perjudicis rellevants als seus titulars; es tracta d'infraccions comeses en explotacions en què difícilment és possible adoptar mesures eficaces de protecció, circumstància que és aprofitada per cometre aquests delictes, i que comporten la causació als seus propietaris d'un perjudici extraordinàriament elevat, molt superior al que correspon a la mera valoració dels productes sostrets, i són causa d'un sensació greu de desprotecció i inseguretat per als qui els pateixen.

Així mateix, a causa del problema greu generat per la sostracció de cable de coure de les xarxes de servei públic i interès general, també s'ha considerat convenient incorporar un agreujament quan els delictes de furt o robatori afectin conduccions de subministrament elèctric o de telecomunicacions. Aquest mateix agreujament es preveu per a les conduccions o infraestructures d'hidrocarburs.

I, de la mateixa manera, s'ha inclòs un tipus agreujat en el delicte de receptació, quan es tracti de béns o efectes d'especial protecció o la sostracció dels quals dona lloc a un delicte contra el patrimoni de més gravetat. Amb això es pretén desincentivar tant la sostracció d'aquests béns com la seva venda o el seu tràfic il·lícit.

Es modifica la definició de robatori amb força, que passa a incloure els supòsits en què la força s'utilitza per abandonar el lloc amb el botí (el problema habitual es plantejava

en els supòsits de desactivació dels sistemes d'alarma des de l'interior del lloc). I s'inclou un nou supòsit agreujat de robatori amb força determinat per la manera de comissió (butrons, encastaments) o la gravetat dels danys causats.

Es regula com a supòsit agreujat el robatori amb violència comès en un establiment obert al públic, que anteriorment no existia.

El catàleg de supòsits agreujats d'estafa regulat a l'article 250 del Codi penal és revisat per tal que incorpori, igual que el furt, una referència als supòsits de multireincidència. Així mateix, s'afegeix una referència als supòsits en què el delicte es comet d'una manera que arriba a afectar un nombre elevat de persones.

XV

La rúbrica de la secció 2a del capítol VI del títol XIII del llibre II es passa a denominar «De l'administració deslleial», i es crea una secció 2a bis en el mateix capítol per tal que integri els delictes d'apropiació indeguda sota la rúbrica «De l'apropiació indeguda».

El Codi penal de 1995 havia optat per tipificar l'administració deslleial com un delicte societari, malgrat que es tracta en realitat d'un delicte patrimonial que pot tenir per subjecte passiu qualsevol persona.

La reforma introdueix una regulació moderna de l'administració deslleial, que no és només societària, entre els delictes patrimonials, pròxima a l'existent en les diferents legislacions europees. El seu desplaçament des dels delictes societaris als delictes patrimonials, que és on ha d'estar ubicada l'administració deslleial de patrimoni aliè, l'exigeix la naturalesa d'aquell delicte, un delicte contra el patrimoni, en què, per tant, pot ser-ne víctima qualsevol, no només una societat. Raons, per tant, de sistemàtica, exigien aquesta decisió. A través d'aquest delicte s'intenta protegir el patrimoni en general, el patrimoni de tot aquell qui, tant si és una persona individual com una societat, confereix a un altre l'administració del seu patrimoni, o d'aquell el patrimoni del qual s'ha posat sota l'administració d'un altre, per mitjà d'una decisió legal o de l'autoritat, i se sancionen les extralimitacions en l'exercici de les facultats de disposició sobre aquest patrimoni aliè, a fi de salvaguardar que l'administrador exerceixi el seu càrrec amb la diligència d'un empresari ordenat i amb la lleialtat d'un representant fidel, en interès del seu administrat.

Així mateix, la reforma s'aprofita per delimitar amb més claredat els tipus penals d'administració deslleial i apropiació indeguda. Qui incorpora al seu patrimoni, o de qualsevol manera exerceix facultats dominicals sobre una cosa moble que ha rebut amb obligació de restituir-la, comet un delicte d'apropiació indeguda. Però qui rep com a administrador facultats de disposició sobre diners, valors o altres coses genèriques fungibles, no està obligat a tornar les mateixes coses rebudes, sinó un altre tant de la mateixa qualitat i espècie; per això, qui rep d'un altre diners o valors amb facultats per administrar-los, i duu a terme actuacions per a les quals no havia estat autoritzat, i d'aquesta manera perjudica el patrimoni administrat, comet un delicte d'administració deslleial.

Aquesta nova regulació de l'administració deslleial motiva al seu torn la revisió de la regulació de l'apropiació indeguda i dels delictes de malversació.

Els delictes d'apropiació indeguda segueixen regulats en una secció diferent, i ja queda fora del seu àmbit l'administració deslleial per distracció de diners, que passa a formar part del tipus penal autònom de l'administració deslleial, la qual cosa fa necessària una revisió de la seva regulació, que s'aprofita per simplificar la normativa anterior: ara es diferencia amb claredat segons si es tracta d'un supòsit d'apropiació amb trencament de la relació de confiança amb el propietari de la cosa, supòsit que continua castigat amb la pena equivalent a la de l'administració deslleial i l'estafa; o de supòsits d'apropiació de coses mobles alienes sense trencament del deure de custòdia, com és el cas de l'apropiació de cosa perduda no susceptible d'ocupació, on es manté l'agreujament actual de la pena aplicable en els casos d'apropiació de coses de valor artístic, històric, cultural o científic, i el cas de l'apropiació de coses rebudes per error.

La malversació constitueix en realitat una modalitat d'administració deslleial que, tanmateix, es mantenia històricament referida en el nostre dret bàsicament a supòsits de sostracció dels fons públics i, en una mesura molt menor, a la possible desviació de la seva destinació.

La reforma introdueix una nova tipificació de la malversació com un supòsit d'administració deslleial de fons públics. D'aquesta manera s'inclouen dins de l'àmbit de la norma, juntament amb les conductes de desviació i sostracció dels fons públics, altres supòsits de gestió deslleial amb perjudici per al patrimoni públic. Igual que en el cas dels particulars, l'apropiació indeguda de béns per part del funcionari és sancionada amb una pena equivalent a la de la gestió deslleial.

S'inclou un supòsit agreujat que és aplicable en tots els casos de causació d'un perjudici al patrimoni públic superior a 50.000 euros, i es preveu un agreujament més gran de la pena (que permet arribar a penes de fins a dotze anys de presó) en els casos d'especial gravetat.

Per als casos de menys gravetat, en què l'entitat del perjudici patrimonial no excedeixi els 4.000 euros, es manté un tipus atenuat per al qual està previst un marc penal ampli que permeti als tribunals ajustar la pena a les circumstàncies del cas i, en tot cas, imposar penes superiors a les previstes actualment.

XVI

Es porta a terme una revisió tècnica dels delictes d'insolvència punible que parteix de la necessitat d'establir una separació clara entre les conductes d'obstaculització o frustració de l'execució, a les quals tradicionalment s'ha entès referit el delicte d'alçament de béns, i els delictes d'insolvència o fallida. Aquests grups de delictes passen a estar regulats en capítols diferenciats.

Dins dels delictes de frustració de l'execució s'inclouen, al costat de l'alçament de béns, dues figures delictives noves que estan cridades a completar la tutela penal dels procediments d'execució i, amb això, del crèdit, i que són habituals en el dret comparat: d'una banda, es tipifica l'ocultació de béns en un procediment judicial o administratiu d'execució; de l'altra, la utilització no autoritzada per part del dipositari de béns embargats per l'autoritat.

La nova regulació dels delictes de concurs punible o insolvència conjuga una doble necessitat: la de facilitar una resposta penal adequada als supòsits de realització d'actuacions contràries al deure de diligència en la gestió d'assumptes econòmics que es produeixen en el context d'una situació de crisi econòmica del subjecte o empresa i que posen en perill els interessos dels creditors i l'ordre socioeconòmic, o són directament causals de la situació de concurs; i la d'oferir prou certesa i seguretat en la determinació de les conductes punibles, és a dir aquelles contràries al deure de diligència en la gestió dels assumptes econòmics que constitueixen un risc no permès.

El nou delicte de concurs punible o fallida es configura com un delicte de perill, si bé vinculat a la situació de crisi (a la insolvència actual o imminent del deutor) i perseguible únicament quan es declara efectivament el concurs o es produeix un sobreseïment de pagaments; i es manté la tipificació expressa de la causació de la insolvència per part del deutor.

La norma delimita, amb la finalitat de garantir un grau de seguretat i certesa ajustat a les exigències derivades del principi de legalitat, les conductes prohibides per mitjà de les quals es pot cometre el delicte. Amb aquesta finalitat, tipifica un conjunt d'accions contràries al deure de diligència en la gestió d'assumptes econòmics mitjançant les quals es redueix indegudament el patrimoni que és garantia del compliment de les obligacions, o es dificulta o impossibilita el coneixement per part del creditor de la vertadera situació econòmica del deutor.

La nova regulació es completa amb la previsió d'un tipus agreujat aplicable en els supòsits en què es causen perjudicis econòmics d'especial gravetat o en què la major part del crèdit defraudat correspon a deutes enfront de la hisenda pública i la Seguretat Social. De la mateixa manera, s'amplia la protecció dels creditors mitjançant la tipificació

d'accions no justificades d'afavoriment a creditors determinats portades a terme abans de la declaració del concurs, però quan el deutor ja es trobava en una situació d'insolvència actual o imminent.

XVII

Els delictes contra la propietat intel·lectual, que van ser modificats en ocasió de la reforma introduïda per la Llei orgànica 15/2003, de 25 de novembre, per la qual es va modificar la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, en què es va introduir aleshores una millora tècnica important de la seva tipificació, d'acord amb la realitat social, la configuració dels tipus delictius i la seva repercussió en la vida econòmica i social, també són objecte de revisió en aquesta reforma, a fi d'oferir una protecció juridicopenal adequada, encara que sense oblidar que la Llei de propietat intel·lectual és l'instrument de protecció natural en aquesta matèria i que és absolutament necessari aconseguir un cert equilibri entre aquesta protecció de la propietat intel·lectual i la que també deriva de l'ús legítim de les noves tecnologies de la informació i la comunicació.

En primer lloc, és necessari ajustar la resposta penal a la valoració de la gravetat de la infracció comesa i, amb aquesta finalitat, es fixa un marc penal ampli que ofereix al jutge un marge adequat per ajustar la pena a la gravetat de la conducta. En tot cas, es preveu la imposició d'una penalitat inferior en els supòsits de distribució ambulant o merament ocasional; i s'exclou la imposició de penes de presó en els supòsits d'escassa gravetat, en atenció a les característiques del culpable i la quantia reduïda del benefici. Els supòsits d'emmagatzematge, importació i exportació es castiguen, en els seus casos respectius, amb les mateixes penes.

En segon lloc, a la conducta típica actual que consisteix a reproduir, plagiar, distribuir o comunicar públicament, s'hi afegeix, per reforçar la protecció que es vol oferir, la d'explotar econòmicament de qualsevol altra manera una obra o prestació protegida sense l'autorització dels titulars dels drets de la propietat intel·lectual, i se substitueix, a més, l'element subjectiu «ànim de lucre» pel d'«ànim d'obtenir un benefici econòmic directe o indirecte», amb el qual es pretén abraçar conductes en què no s'arriba a produir un lucre directe, però sí un benefici indirecte. Es tipifiquen expressament conductes per mitjà de les quals es porten a terme infraccions dels drets de propietat intel·lectual dels quals deriven perjudicis greus: la facilitació de la realització de les conductes anteriors mitjançant la supressió o neutralització de les mesures tecnològiques utilitzades per evitar-lo; l'elusió o facilitació de l'elusió de les mesures tecnològiques de protecció de la propietat intel·lectual portada a terme amb la finalitat de facilitar a tercers l'accés no autoritzat a aquestes, quan aquesta conducta s'executa amb intenció d'obtenir un benefici econòmic directe o indirecte; i, finalment, la facilitació de l'accés o localització d'obres o prestacions protegides ofertes a Internet d'una forma no autoritzada. En aquests casos, l'ordre de retirada de les obres o prestacions objecte de la infracció disposada per l'autoritat judicial es refereix tant als arxius que contenen les obres o prestacions protegides com als enllaços o altres mitjans de localització d'aquestes.

L'anterior no afecta els qui desenvolupin activitats de mera intermediació tècnica, com pot ser, entre d'altres, una activitat neutral de motor de cerca de continguts o que merament enllacin ocasionalment amb aquests continguts de tercers.

La revisió de la regulació vigent també conté la millora tècnica de la tipificació de la fabricació i posada en circulació dels mitjans destinats a facilitar la neutralització de les mesures de protecció de la propietat intel·lectual, o la seva possessió amb finalitat comercial, i s'ajusta la terminologia utilitzada a la més àmplia reflectida a la Directiva 2001/29/CE, així com de la regulació dels supòsits agreujats.

Aquest mateix esquema de regulació, que preveu un règim escalonat de responsabilitat penal en funció de la gravetat de la conducta, també es trasllada als delictes contra la propietat industrial.

XVIII

Es crea, dins del capítol XI del títol XIII del llibre II del Codi penal, una nova secció referida als «Delictes de corrupció en els negocis», en la qual s'inclouen els delictes de pagament de suborns per obtenir avantatges competitius (tant si es tracta de corrupció en el sector privat com de corrupció d'un agent públic estranger).

Aquesta modificació també s'aprofita per introduir algunes millores tècniques en la regulació d'aquests delictes que tenen per objecte garantir l'aplicació d'aquests preceptes en tots els casos en què, mitjançant el pagament de suborns, en benefici propi o de tercer, s'obtenen posicions d'avantatge en les relacions econòmiques. En el cas de la regulació del suborn transnacional, se'n modifica el marc penal i se solucionen les dificultats que pugui plantejar la concurrència d'aquesta norma amb les que regulen el suborn en el Codi penal. Amb aquesta finalitat, es requereix que la norma només deixi de ser aplicada quan els fets es puguin castigar amb una pena més greu en un altre precepte del Codi, si bé es disposa que, en qualsevol cas, s'imposa la pena de prohibició de contractar amb el sector públic i de rebre subvencions o ajudes públiques, beneficis o incentius fiscals, o d'intervenir en transaccions comercials de transcendència pública.

La regulació es completa amb la inclusió d'un tipus agreujat aplicable en els casos d'especial transcendència i, en el cas del suborn, la remissió a la nova definició funcional de funcionari públic que introdueix el nou article 427.

XIX

S'introdueixen determinades modificacions per reforçar la punició dels anomenats delictes contra la corrupció en l'àmbit de l'Administració pública.

D'una banda, s'estableix una previsió especial en matèria de llibertat condicional: es pot denegar quan el penat hagi eludit el compliment de les responsabilitats pecuniàries o la reparació del dany econòmic causat a l'Administració a què hagi estat condemnat. Amb això es pretén que els condemnats a penes privatives de llibertat per delictes contra l'Administració pública, quan s'hagi acreditat una sostracció de fons públics o un dany econòmic a l'Administració, no puguin accedir al benefici de la llibertat condicional si no han procedit a la reparació econòmica corresponent.

D'altra banda, es revisen les penes previstes per a tots els delictes relacionats amb la corrupció en l'àmbit de l'Administració pública, amb la finalitat d'eleva les condemnes previstes en l'actualitat. En primer lloc, la reforma porta a terme l'augment generalitzat de les penes d'inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públics. Així succeeix en els delictes de prevaricació administrativa, infidelitat en la custòdia de documents i revelació de secrets, suborn, tràfic d'influències, en l'apropiació indeguda i l'administració deslleial comesa per funcionari públic, frau i exaccions il·legals, entre d'altres. I, en segon lloc, en els delictes més greus en què ja es preveu la possible imposició d'una pena d'inhabilitació especial per a càrrec o ocupació públics, s'afegeix la imposició addicional (no alternativa) d'una altra pena d'inhabilitació especial per a l'exercici del dret de sufragi passiu. La inhabilitació especial per a càrrec públic arriba únicament al que es té en cometre el delicte. D'aquesta manera, s'impedeix que el condemnat pel delicte de corrupció pugui optar durant el temps de la condemna a un càrrec electiu. Així s'ha establert, entre d'altres, en els delictes de suborn, prevaricació de funcionari públic o tràfic d'influències.

A més, s'amplien els terminis de prescripció en els supòsits més greus, en què es preveu que la inhabilitació tingui una durada màxima d'almenys deu anys. A aquests efectes, es modifica el règim de l'article 131, i s'eleva el termini de prescripció en els delictes següents: prevaricació administrativa, frau i exaccions il·legals, negociacions i activitats prohibides als funcionaris i abusos en l'exercici de la seva funció, i prevaricació judicial.

Finalment, la reforma introdueix un nou títol XIII bis amb la rúbrica «Dels delictes de finançament il·legal dels partits polítics», integrat pels dos nous articles 304 bis i 304 ter, que dona resposta penal a la necessitat de definir un tipus penal específic per a aquests actes delictius, ja que en la legislació espanyola vigent no existeix un delicte concret que

estigui tipificat com a delictes de finançament il·legal de partits polítics. Amb aquesta modificació es castiga les persones que acceptin i rebin donacions il·legals o que participin en estructures o organitzacions l'objecte principal de les quals sigui el de finançar il·legalment un partit polític.

XX

Els incendis forestals segueixen sent un dels problemes més importants que afecten les nostres muntanyes. Segons les dades del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, els incendis forestals de més gravetat tenen una causa intencionada, i en molts casos ocasionen danys importants al patrimoni natural i a béns públics o privats, o generen situacions de perill per a la integritat física de les persones que poden causar la pèrdua de vides, de manera que es converteixen en delictes de suma gravetat. Precisament per això, el setembre de 2009 el Parlament Europeu va elaborar una resolució en què demana als estats membres que endureixin i apliquin sancions penals als actes delictius que danyin el medi ambient i les imposin, en particular, als qui provoquin incendis forestals.

Per aquestes raons, dins dels delictes contra la seguretat col·lectiva es modifiquen els relatius a incendis forestals per oferir una resposta penal més adequada als incendis de més gravetat. Es manté el tipus bàsic, però en els supòsits agreujats de l'article 353 es preveu una sanció autònoma i desvinculada del concepte de pena en la seva meitat superior, que s'eleva fins als sis anys de presó. I es recullen nous agreujants en els casos especialment lesius per al medi ambient o generadors d'un perill elevat. A més, quan els incendis afectin espais naturals protegits, s'han de castigar de la mateixa manera que els delictes contra el medi ambient, la qual cosa significa que els seus autors poden ser castigats amb la pena superior en grau. Finalment, es conté una remissió als articles 338 a 340 del Codi penal per solucionar els problemes de reparació del dany causat per l'incendi i permetre la imposició de mesures encaminades a restaurar l'ecosistema forestal danyat i la protecció dels espais naturals.

D'altra banda, en atenció a la complexitat inherent a aquest tipus de delictes, i la necessitat de portar a terme una investigació amb la major agilitat possible, s'ha cregut convenient que la instrucció i l'enjudiciament dels incendis forestals s'encarregui a tribunals professionals, de manera que es deixa sense efecte la competència del tribunal del jurat que estableix la Llei orgànica 5/1995, de 22 de maig, del tribunal del jurat.

XXI

L'article 637 del Codi penal vigent fins ara recollia conductes que han de ser tipificades com a delictes, i no com una simple falta, ja que no hi ha dubte que és necessari protegir la confiança que determinats símbols, uniformes o insígnies generen, i el seu ús indegut s'ha de sancionar penalment. Per això, se suprimeix la falta i es tipifica aquesta conducta com a delictes dins dels tipus penals d'usurpació de funcions públiques i d'intrusisme.

Al mateix temps, es modifica la regulació de l'intrusisme professional: s'incrementen les penes de multa previstes en el tipus bàsic; i es millora la redacció actual d'aquests delictes, i s'inclouen dins del supòsit agreujat aquells en què el culpable exerceix actes propis d'una professió determinada, no només quan s'atribueix públicament la condició de professional, sinó també quan duu a terme aquests actes en un local o establiment obert al públic en què s'anuncia la prestació de serveis propis d'aquella professió. Amb això es pretén fer front a casos d'intrusisme que no estan expressament previstos en la legislació actual, però que són freqüents en la pràctica i suposen un frau evident que s'ha de sancionar.

XXII

En matèria de violència de gènere i domèstica, es porten a terme algunes modificacions per reforçar la protecció especial que actualment dispensa el Codi penal per a les víctimes d'aquest tipus de delictes.

En primer lloc, s'incorpora el gènere com a motiu de discriminació en l'agregant 4t de l'article 22. La raó per a això és que el gènere, entès, de conformitat amb el Conveni núm. 210 del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra les dones i la violència domèstica, aprovat a Istanbul pel Comitè de Ministres del Consell d'Europa el 7 d'abril de 2011, com «els papers, els comportaments o les activitats i les atribucions socialment construïts que una societat concreta considera propis de dones o d'homes», pot constituir un fonament d'accions discriminatòries diferent del que abraça la referència al sexe.

A més, s'amplia l'àmbit de la mesura de llibertat vigilada. Aquesta mesura, que va ser introduïda en el Codi penal mitjançant la reforma duta a terme per la Llei orgànica 5/2010, de 22 de juny, també es pot imposar en tots els delictes contra la vida, i en els delictes de maltractaments i lesions quan es tracti de víctimes de violència de gènere i domèstica.

D'altra banda, la desaparició de les faltes, i l'adequació dels tipus penals que això comporta, no impedeix mantenir la diferenciació en el tractament dels delictes relacionats amb la violència de gènere i domèstica, amb la finalitat de mantenir un nivell de protecció més elevat. D'aquesta manera, encara que la nova categoria de delictes lleus requereixi, amb caràcter general, la denúncia prèvia del perjudicat, aquest requisit de perseguibilitat no s'exigeix en les infraccions relacionades amb la violència de gènere i domèstica. Tampoc no s'exigeix una denúncia en aquests casos per a la persecució del nou delictes d'assetjament.

Una altra previsió destacable en aquesta matèria és la correcció que s'introdueix en matèria d'imposició de penes de multa, amb la finalitat que no generi conseqüències negatives en l'àmbit familiar. Amb caràcter general, només és possible la imposició de penes de multa en aquest tipus de delictes quan consti acreditat que entre l'agressor i la víctima no existeixen relacions econòmiques derivades d'una relació conjugal, de convivència o filiació, o una descendència comuna.

Finalment, en relació amb els dispositius telemàtics per controlar les mesures cautelars i les penes d'allunyament en matèria de violència de gènere, s'estan plantejant problemes sobre la qualificació penal de certes conductes de l'imputat o penat tendents a fer-los ineficaços, a les quals al·ludeix la Circular 6/2011, de la Fiscalia General de l'Estat, sobre criteris per a la unitat d'actuació especialitzada del Ministeri Fiscal en relació amb la violència sobre la dona. Per això, es considera adequat tipificar expressament aquestes conductes dins dels delictes de trencament, a fi d'evitar que quedin impunes els actes tendents a alterar o impedir el correcte funcionament dels dispositius esmentats.

XXIII

S'introdueix una nova definició de l'atemptat que inclou tots els supòsits d'escometiment, agressió, ús de violència o amenaces greus de violència sobre l'agent, però en què no s'equipara l'ús de violència sobre l'agent amb l'acció de resistència merament passiva, que es continua sancionant amb la pena corresponent als supòsits de desobediència greu. Els supòsits de desobediència lleu deixen d'estar sancionats penalment i són corregits administrativament.

En relació amb les faltes de consideració i respecte a l'autoritat, en l'exercici de les seves funcions, es passen a ubicar en el segon paràgraf de l'article 556 del Codi penal, com a delictes lleus.

Com a novetat, es reflecteix de manera explícita que en qualsevol cas es consideren actes d'atemptat els que es cometin contra funcionaris de sanitat i educació en l'exercici de les seves funcions o en ocasió d'aquestes, de manera que es dona visibilitat al que, d'altra banda, ja recollia la jurisprudència majoritària.

Els delictes d'atemptat poden ser comesos per mitjà de conductes molt diferents la gravetat de les quals pot ser molt desigual. Per aquesta raó, s'opta per modificar les penes amb les quals es castiguen aquests delictes reduint el límit inferior de la pena que es pot imposar. I, d'altra banda, s'ofereix una resposta contundent a tots els supòsits d'atemptat en què concorren circumstàncies de les quals deriva la seva especial reprovabilitat: utilització d'armes o objectes perillosos; llançament d'objectes contundents, líquids inflamables o corrosius; escometiment amb un vehicle de motor, o quan els fets es portin a terme en ocasió d'un motí, plantada o incident col·lectiu a l'interior d'un centre penitenciari.

S'inclouen com a subjectes protegits, juntament amb els ciutadans que acudeixen en auxili dels agents de l'autoritat, els membres dels equips d'assistència i rescat que acudeixen a prestar auxili a un altre en un accident o en una calamitat pública. En aquests casos ara es preveu la imposició de la mateixa pena que quan els fets es cometen sobre una autoritat, agent o funcionari. Aquest agreujament del marc penal té una doble justificació: la disminució de la pena mínima amb què es castiguen aquests delictes; i la consideració que qui acudeix en auxili d'una autoritat, agent o funcionari, o assumeix en determinades condicions l'exercici de funcions públiques o de gran rellevància social, ha de rebre una protecció equivalent a la d'aquells que intervenen amb caràcter oficial.

XXIV

L'anterior regulació de l'alteració de l'ordre públic –d'origen decimonònic– no definia el delicte, sinó que juxtaposava una sèrie de conductes punibles, la qual cosa generava problemes de tipicitat, en alguns casos, i concursals, en d'altres. Aquests problemes se solucionen mitjançant la definició d'«alteració de l'ordre públic» a partir de la referència al subjecte plural i a la realització d'actes de violència sobre coses i persones. També se sanciona expressament la conducta dels qui no participen directament en els actes de violència, però inciten els altres o reforcen la seva disposició a portar-los a terme. S'inclou una regla concursal que preveu la imposició conjunta de les penes corresponents a l'alteració, i de les que corresponguin als actes de violència concrets o de causació de danys que s'hagin executat.

Es tipifiquen, com a supòsits agreujats, els de portament d'armes, exhibició d'armes de foc simulades, realització d'accions violentes especialment perilloses per a la vida o la integritat de les persones, o comissió d'actes de pillatge. I es regula com a supòsit atenuat l'entrada en locals i establiments d'una manera que n'alteri l'activitat normal, quan no s'hagin arribat a produir actes de violència o amenaces, conducta que la regulació anterior equiparava als desordres violents.

També s'introdueix un nou tipus penal, és a dir la difusió de missatges que incitin a la comissió d'algun dels delictes agreujats d'alteració de l'ordre públic. D'aquesta manera, s'evita la sanció general de la mera realització de comentaris que puguin incitar d'una manera més o menys indirecta als desordres públics, i només se sancionen els actes d'incitació a desordres especialment greus la delimitació dels quals no planteja dificultats.

A més, es revisa la redacció de l'article 561 actual (avis fals de bomba) per incloure-hi els supòsits d'activació mitjançant notícies falses dels serveis sanitaris o d'emergència.

XXV

La reforma realitzada en el Codi penal per la Llei orgànica 5/2010, de 22 de juny, va introduir el delicte de tràfic d'éssers humans en l'article 177 bis actual. Aquest delicte es va tipificar amb anterioritat a la Directiva 2011/36/UE, de 5 abril de 2011, relativa a la prevenció i lluita contra el tràfic d'éssers humans i a la protecció de les víctimes i per la qual se substitueix la Decisió marc 2002/629/JAI del Consell. Encara que la reforma de l'any 2010 va tenir en compte el projecte que finalment es va materialitzar en la Directiva esmentada, hi ha diverses qüestions que no es van reflectir en la redacció actual i que és necessari incloure per a una transposició completa de la normativa europea.

En concret, dins de les formes de comissió del delictes s'inclou el lliurament o la recepció de pagaments per obtenir el consentiment de la persona que controla les víctimes, o el tràfic amb la finalitat de concertar matrimonis forçats. També es tipifica l'explotació amb la finalitat que les víctimes cometin actes delictius per als explotadors. Es delimita el concepte de vulnerabilitat, d'acord amb el text de la Directiva europea. I s'agreuja la pena per als supòsits de creació de perill de causació de lesions greus.

D'altra banda, també és necessari revisar la regulació dels delictes d'immigració il·legal tipificats a l'article 318 bis. Aquests delictes es van introduir abans que es tipifiqués separatament el tràfic d'éssers humans per a la seva explotació, de manera que oferien resposta penal a les conductes més greus que actualment sanciona l'article 177 bis. Tanmateix, després de la tipificació separada del delictes de tràfic d'éssers humans es va mantenir la mateixa penalitat extraordinàriament agreujada i, en molts casos, desproporcionada per a tots els supòsits de delictes d'immigració il·legal. Per això, es feia necessari revisar la regulació de l'article 318 bis amb una doble finalitat: d'una banda, per definir amb claredat les conductes constitutives d'immigració il·legal d'acord amb els criteris de la normativa de la Unió Europea, és a dir d'una manera diferenciada al tràfic d'éssers humans, com estableix la Directiva 2002/90/CE; i, de l'altra, per ajustar les penes d'acord amb el que disposa la Decisió marc 2002/946/JAI, que únicament preveu per als supòsits bàsics la imposició de penes màximes d'una durada mínima d'un any de presó, i reserva les penes més greus per als supòsits de criminalitat organitzada i de posada en perill de la vida o la integritat de l'immigrant. D'aquesta manera, es delimita amb precisió l'àmbit de les conductes punibles, i la imposició obligatòria de penes de presó queda reservada per als supòsits especialment greus. En qualsevol cas, s'exclou la sanció penal en els casos d'actuacions orientades per motivacions humanitàries.

La reforma culmina també la transposició efectiva de la Directiva 2009/52/CE, per la qual s'estableixen les normes mínimes sobre les sancions i mesures aplicables als ocupadors de nacionals de tercers països en situació irregular.

XXVI

Es modifica la regulació de les conductes d'incitació a l'odi i a la violència per un doble motiu: d'una banda, la sentència del Tribunal Constitucional 235/2007, de 7 de novembre, imposa una interpretació del delictes de negació del genocidi que limita la seva aplicació als supòsits en què aquesta conducta constitueix una incitació a l'odi o a la hostilitat contra minories; i de l'altra, es tracta de conductes que han de ser objecte d'una nova regulació ajustada a la Decisió marc 2008/913/JAI, que s'ha de transposar al nostre ordenament jurídic.

Es regulen conjuntament, i d'una manera ajustada a l'exigència de la Decisió marc 2008/913/JAI, més àmplia que l'actual, els articles antics 510 i 607 del Codi penal. El canvi d'ubicació de l'article 607 es justifica pel mateix text de la Decisió marc i pel fet que el Tribunal Constitucional hagi imposat que la negació del genocidi només pot ser delictiva com a forma d'incitació a l'odi o a l'hostilitat. De la mateixa manera, la Decisió marc imposa la tipificació de la negació del genocidi en la mesura que es tracti d'una forma d'incitació a l'odi contra minories.

La nova regulació tipifica dos grups de conductes: d'una banda, i amb una penalitat més alta, les accions d'incitació a l'odi o a la violència contra grups o individus per motius racistes, antisemites o d'altres de relatius a la seva ideologia, religió, ètnia o pertinença a altres grups minoritaris, així com els actes de negació o enaltiment dels delictes de genocidi, lesa humanitat o contra les persones o béns protegits en cas de conflicte armat que hagin estat comesos contra aquests grups, quan això promogui o afavoreixi un clima de violència, hostilitat o odi contra aquests; i, de l'altra, els actes d'humiliació o menyspreu contra ells i l'enaltiment o la justificació dels delictes comesos contra aquests o els seus integrants amb una motivació discriminatòria, sense perjudici del seu càstig més greu quan es tracti d'accions d'incitació a l'odi o a l'hostilitat contra aquests, o de conductes idònies per afavorir un clima de violència.

Així mateix, es preveu un agreujament de la pena per als supòsits de comissió d'aquests delictes a través d'Internet o altres mitjans de comunicació social, així com per als supòsits en què es tracti de conductes que, per les seves circumstàncies, o pel context en què es produeixen, siguin idònies per alterar la pau pública o menyscabar greument el sentiment de seguretat dels integrants dels grups afectats.

S'inclouen mesures per a la destrucció dels documents, arxius o materials per mitjà dels quals s'hagi comès el delicte, o per impedir l'accés a aquests.

Finalment, es preveu l'agreujament de les penes en el cas d'existència d'organitzacions delictives i s'inclou la regulació de la responsabilitat penal de les persones jurídiques.

XXVII

Les persones amb discapacitat han de ser objecte d'una protecció penal reforçada en atenció a la seva vulnerabilitat especial. Les normes del Codi penal que serveixen aquest fi han de ser adequades a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, feta a Nova York el 13 de desembre de 2006, que pretén prevenir les conductes discriminatòries que els puguin impedir el gaudi dels seus drets en igualtat de condicions. Cal portar a terme una adequació de la referida Convenció al nostre Codi penal, i això exigeix una actualització dels termes utilitzats per referir-se a les persones amb discapacitat. El text original del Codi penal es refereix impròpiament a «minusvalidesa» o a «incapaços», una terminologia ja superada en el nostre ordenament jurídic amb anterioritat a la Convenció, des de l'aprovació de la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, i que s'ha de substituir pels termes més adequats de «discapacitat» i de «persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial».

Amb aquesta finalitat, es modifica l'article 25 per actualitzar aquests termes i oferir una definició més precisa de les persones que constitueixen l'objecte d'una protecció penal especial. Aquesta modificació troba plena consonància amb el que estableix la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, que estableix en la seva disposició addicional vuitena que les referències que en els textos normatius s'efectuen a «minusvàlids» i a «persones amb minusvalidesa» s'entenen fetes a «persones amb discapacitat». I per tal que aquesta previsió sigui més clara i reforçada, amb la reforma es decideix incorporar un apartat perquè totes les referències fetes en el Codi penal al terme «minusvalidesa» se substitueixin pel terme «discapacitat», i que el terme «incapaç» se substitueixi pel de «persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial».

De la mateixa manera, es dóna un tractament millor a l'esterilització acordada per part d'un òrgan judicial, que se circumscriu a supòsits excepcionals en què es produeixi un conflicte greu de béns jurídics protegits. El nou article 156 es remet a les lleis processals civils, que han de regular els supòsits d'esterilització de la manera més adequada i garantista per als drets de les persones afectades. Fins que no es dicti aquesta nova normativa, es manté la vigència de la regulació actual que preveu el Codi.

XXVIII

Es tipifica el matrimoni forçat per complir els compromisos internacionals subscrits per Espanya pel que fa a la persecució dels delictes que atempten contra els drets humans.

Així, la mateixa Directiva 2011/36/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 5 abril de 2011, relativa a la prevenció i lluita contra el tràfic d'éssers humans i a la protecció de les víctimes, inclou el matrimoni forçat entre les conductes que poden donar lloc a una explotació de persones. Igualment, la Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona de les Nacions Unides, ratificada per Espanya, estableix en el seu article 16 que «els estats parts han d'adoptar totes les mesures adequades per eliminar la discriminació contra la dona en tots els afers relacionats amb el matrimoni i les relacions familiars i, en particular, han d'assegurar en condicions d'igualtat entre homes i

dones: a) El mateix dret per contreure matrimoni; b) El mateix dret per elegir lliurement cònjuge i contreure matrimoni només per la seva lliure voluntat i el seu ple consentiment».

Resultava oportuna, per tot això, la tipificació específica d'aquest delictes, que ja està regulat en altres països del nostre entorn, com ara França, Dinamarca, el Regne Unit, Alemanya o Noruega. Com que es tracta d'un comportament coactiu, s'ha cregut oportú tipificar-lo com un supòsit de coaccions quan es compel·leix l'altra persona a contreure matrimoni. I també es castiga qui utilitzi mitjans coactius per forçar l'altre a abandonar el territori espanyol o a no tornar-hi, amb aquesta mateixa finalitat d'obligar-la a contreure matrimoni.

XXIX

També dins dels delictes contra la llibertat, s'introdueix un nou tipus penal d'assetjament que està destinat a oferir resposta a conductes d'una gravetat indubtable que, moltes vegades, no podien ser qualificades de coaccions o amenaces. Es tracta de tots els supòsits en què, sense arribar a produir-se necessàriament l'anunci explícit o no de la intenció de causar algun mal (amenaces) o l'ús directe de violència per coartar la llibertat de la víctima (coaccions), es produeixen conductes reiterades per mitjà de les quals es menyscaba greument la llibertat i el sentiment de seguretat de la víctima, a la qual se sotmet a persecucions o vigilàncies constants, trucades reiterades o altres actes continus de fustigació.

XXX

S'aprofita la reforma per introduir determinades correccions al text vigent.

S'inclouen les armes nuclears i radiològiques dins de la tipificació penal dels delictes de tinença i dipòsit d'armes, municions o explosius que conté el capítol V del títol XXII.

S'elimina la referència en pessetes que encara es mantenia en la redacció de l'article 265 vigent, que és actualitzada a la quantitat de 1.000 euros.

Es corregeix l'omissió, a l'article 306, de la imposició –com està previst a la resta dels delictes contra la hisenda pública– de la pena de pèrdua de la possibilitat d'obtenir subvencions o ajudes públiques i del dret a gaudir dels beneficis o incentius fiscals o de la Seguretat Social.

Finalment, es corregeixen les referències als subjectes passius dels delictes relatius a la Corona.

XXXI

En l'actualitat s'ha de fer prevaldre la racionalització de l'ús del servei públic de Justícia, per reduir l'elevada litigiositat que recau sobre jutjats i tribunals, amb mesures adreçades a afavorir una resposta judicial eficaç i àgil als conflictes que es puguin plantejar. Al mateix temps, el dret penal s'ha de reservar per a la solució dels conflictes d'una gravetat especial.

Una bona part dels operadors jurídics fa temps que reclama la supressió de les infraccions penals constitutives de falta: per la notòria desproporció que existeix entre els béns jurídics que protegeixen i la inversió en temps i mitjans que requereix el seu enjudiciament; però també per la dubtosa necessitat que conductes mancades en molts casos de gravetat suficient hagin de ser objecte d'un retret penal. En aquest sentit es pronuncia la Fiscalia General de l'Estat, que advoca a favor que les infraccions actuals considerades com a faltes penals quedin al marge del Codi penal per la seva escassa gravetat. I també el Consell General del Poder Judicial, que recentment ha proposat despenalitzar certs comportaments tipificats com a faltes penals com a mesura adequada per reduir els elevats nivells de litigiositat, que són especialment alts en l'ordre jurisdiccional penal.

En el nostre dret no existeix una diferència qualitativa entre delictes i faltes. Les diferències són purament formals, pel caràcter que la llei atorga a una o altra infracció, o

quantitatives en atenció al tipus de pena que se'ls imposa. La tipificació de determinades conductes com a faltes penals obeeix a simples raons de política criminal, que en el moment actual no tenen prou justificació. I s'aprecia una certa distorsió en la comparativa amb el dret administratiu sancionador, que en molts casos ofereix una resposta sancionadora més contundent que la que preveu el Codi penal per a conductes teòricament més greus. Per això la reforma porta a terme una supressió definitiva del catàleg de faltes regulat al llibre III del Codi penal, i tipifica com a delictes lleus les infraccions que es considera necessari mantenir.

La supressió de les infraccions constitutives de falta introdueix coherència en el sistema sancionador en el seu conjunt, ja que una bona part descriuen conductes sancionades d'una manera més greu en l'àmbit administratiu; en altres ocasions, es tracta d'infraccions que són corregides de manera més adequada en altres àmbits, com les faltes contra les relacions familiars, que tenen una resposta més apropiada en el dret de família; i, en alguns casos, regulen conductes que, en realitat, són constitutives de delictes o s'haurien de regular de manera expressa com a delictes.

Aquesta modificació no suposa necessàriament un agreujament de les conductes ni de les penes actualment aplicables a les faltes. Alguns comportaments tipificats fins ara com a falta desapareixen del Codi penal i es reconduïxen cap a la via administrativa o la via civil, i es deixen de sancionar en l'àmbit penal. Només es mantenen les infraccions mereixedores de retret punitiu suficient com per poder incloure-les en el catàleg de delictes, i en la seva majoria es configuren com a delictes lleus castigats amb penes de multa. La pretensió és clara: reservar a l'àmbit penal el tractament de les conductes més greus de la societat, que per això han de merèixer un tractament conforme a la seva consideració.

La nova categoria de delictes lleus permet subsumir les conductes constitutives de falta que es considera necessari mantenir. Però també s'aconsegueix un tractament diferenciat d'aquestes infraccions per evitar que se'n derivin conseqüències negatives no desitjades. A diferència del que s'estableix per a delictes greus i menys greus, la condició de delictes lleus s'atribueix quan la pena prevista, per la seva extensió, es pugui considerar com a lleu i com a menys greu. Amb això s'evita que l'ampli marge establert per a la pena en algun supòsit pugui donar lloc a la seva consideració com a delictes menys greus. A més, el termini de prescripció d'aquestes infraccions s'estableix en un any, i s'equiparen a les injúries i calúmnies com a delictes tradicionalment considerats de menor entitat a aquests efectes. A més, s'estableix expressament que l'existència d'antecedents penals per la comissió de delictes lleus no permet apreciar l'agreujant de reincidència.

En general es recorre a la imposició de penes de multa, que es consideren més adequades per sancionar infraccions d'escassa entitat, i a més amb un ampli marge d'apreciació per tal que el jutge o tribunal pugui valorar la gravetat de la conducta. No obstant això, es recorre a la imposició de penes de treballs en benefici de la comunitat i de la localització permanent quan es tracta de delictes de violència de gènere i domèstica, amb la finalitat d'evitar els efectes negatius que per a la pròpia víctima pot comportar la imposició d'una pena de multa.

La reforma suposa la derogació completa del llibre III del Codi penal, de manera que desapareix la infracció penal constitutiva de falta. Això exigeix adequar un gran nombre d'articles que fan referència a la dualitat delictes o falta, simplement per eliminar aquesta menció a les faltes penals. D'aquí l'extensió de la reforma que s'emprèn, que en molts casos consisteix en una mera adequació de la regulació a la supressió del sistema dualista, com succeeix amb bona part dels articles de la part general del Codi penal, o amb altres preceptes de la part especial com els relatius a les associacions il·lícites, la prevaricació judicial o la imputació de delictes, o també el càstig de la receptació en faltes, que amb la reforma queda derogat.

Quant a la supressió de les faltes contra les persones que recollia el títol I del llibre III del Codi penal, la majoria es tracta de conductes tipificades ja com a delictes, que es poden incloure en cadascun com a subtipus atenuat aplicable als supòsits en què les circumstàncies del fet evidencien una gravetat inferior.

Així, desapareixen les faltes de lesions, que s'incorporen al catàleg de delictes lleus. Les lesions de menys gravetat, que no requereixen tractament mèdic o quirúrgic, se sancionen en el tipus atenuat de l'apartat 2 de l'article 147. Es tipifica també com a delicte lleu «qui colpegi o maltracti d'obra una altra persona sense causar-li cap lesió», és a dir la falta de l'actual apartat 2 de l'article 617, que s'agreuja en el cas de víctimes vulnerables per l'article 153, igual que les lesions lleus de l'apartat 2 de l'article 147.

En atenció a l'escassa gravetat de les lesions i dels maltractaments d'obra, només són perseguibles mitjançant una denúncia de la persona agreujada o del seu representant legal. Amb això s'evita la situació actual, en què un simple informe mèdic de lesions d'escassa entitat obliga el jutge d'instrucció a iniciar tot un procés judicial i a citar el lesionat perquè acudeixi obligatòriament al jutjat a fi de fer-li l'oferiment d'accions com a perjudicat, amb els inconvenients que això li ocasiona. Sembla més adequat que només s'actuï quan el perjudicat interposi una denúncia. Ara bé, en els casos de violència de gènere no s'exigeix cap denúncia prèvia per perseguir les lesions de menys gravetat i el maltractament d'obra.

Pel que fa a l'homicidi i a les lesions imprudents, es considera oportú reconduir les actuals faltes d'homicidi i lesions per imprudència lleu cap a la via jurisdiccional civil, de manera que només siguin constitutius de delicte l'homicidi i les lesions greus per imprudència greu (apartat 1 de l'article 142 i apartat 1 de l'article 152), així com el delicte d'homicidi i lesions greus per imprudència menys greu, que entren a formar part del catàleg de delictes lleus (apartat 2 de l'article 142 i apartat 2 de l'article 152 del Codi penal). Es recull així una modulació de la imprudència delictiva entre greu i menys greu, fet que dona lloc a una millor graduació de la responsabilitat penal en funció de la conducta mereixedora de retret, però al mateix temps permet reconèixer supòsits d'imprudència lleu que han de quedar fora del Codi penal. No tota actuació culpable de la qual es deriva un resultat danyós ha de donar lloc a responsabilitat penal, sinó que el principi d'intervenció mínima i la consideració del sistema punitiu com a última ràtio, determinen que en l'esfera penal s'hagin d'incardinar exclusivament els supòsits greus d'imprudència, de manera que es reconduïx un altre tipus de conductes culposes a la via civil, en la seva modalitat de responsabilitat extracontractual o aquiliana dels articles 1902 i següents del Codi civil, a la qual ha d'acudir qui pretengui exigir responsabilitat per culpa d'aquesta entitat.

Se suprimeixen les faltes d'abandonament que preveuen l'apartat 1 de l'article 618 i l'article 619 del Codi penal. Els supòsits greus d'abandonament d'un menor desemparat o d'una persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial es poden subsumir en el delicte d'omissió del deure de socors. I el mateix passa amb la conducta de l'article 619 –denegació d'assistència a persones desvalgudes d'edat avançada–, que constitueix un supòsit d'omissió del deure de socors o bé un delicte de resultat, quan el comet qui, com a garant, està obligat a garantir l'assistència a l'ancià.

També es deroguen l'apartat 2 de l'article 618 i l'article 622 del Codi penal sense incloure noves sancions delictives, ja que les conductes més greus d'incompliment de deures familiars ja estan tipificades com a delicte en els articles 226 i següents. I els incompliments greus de convenis o sentències poden donar lloc a responsabilitat per desobediència. Els casos de mera obstaculització, compliment defectuós o incompliments sense la gravetat suficient tenen un règim sancionador a l'article 776 de la Llei d'enjudiciament civil.

Les amenaces i coaccions de caràcter lleu se sancionen com a subtipus atenuat en cadascun dels delictes respectius, i es manté l'exigència de la seva persecució només a instància de part. En canvi, les injúries lleus i les vexacions injustes, excepte quan es cometen sobre alguna de les persones a les quals es refereix l'apartat 2 de l'article 173, queden al marge de l'àmbit penal, perquè es tracten d'ofenses de caràcter privat la reparació de les quals es pot exigir en la via jurisdiccional civil o mitjançant els actes de conciliació. La intenció, per tant, és que només es derivin a la via penal les conductes que tinguin vertadera entitat i rellevància, quan a més no existeixin mitjans alternatius per a la solució del conflicte.

En el cas de les infraccions contra el patrimoni, la derogació de les faltes suposa la incorporació de nous tipus atenuats en els delictes de referència corresponents, i es manté el criteri quantitatiu per sancionar les infraccions de menys gravetat.

Desapareixen les faltes consistents en el deslluïment de béns mobles i immobles de l'article 626, així com la causació de danys d'escassa entitat en béns de valor cultural, que es poden reconduir al delictes de danys o altres figures delictives quan revesteixin certa entitat, o acudir a un rescabament civil; en el cas de béns de domini públic, també es pot acudir a la sanció administrativa.

Quant a les faltes contra els interessos generals, es reconduïxen a figures atenuades de delictes els supòsits d'ús de moneda falsa (article 386) o la distribució o utilització de segells de correus o efectes timbrats falsos (article 389). I se suprimeixen les faltes actualment tipificades a l'article 630, a l'apartat 1 de l'article 631 i a l'apartat 1 de l'article 632, ja que es tracta de conductes que ja són objecte de correcció suficient –i més adequada– per part del dret administratiu sancionador i que poden ser en tot cas objecte de sanció penal en els casos més greus en què s'arriben a causar danys.

No s'aprecien raons suficients per justificar el manteniment de les infraccions penals previstes a l'article 630 i a l'apartat 1 de l'article 631, i es pot acudir a la sanció administrativa, o a altres delictes si finalment es causen danys. En canvi, sí que sembla convenient mantenir com a infracció penal l'abandonament d'animals domèstics que castiga l'apartat 2 de l'article 631, que passa a constituir un tipus atenuat del maltractament d'animals de l'article 337 bis del Codi penal. La reforma aprofita aquest punt per reforçar la protecció dels animals mitjançant una definició dels que són objecte del delictes, que incrementa la seguretat en l'aplicació de la norma, i una revisió de les conductes punibles, incloent-hi l'explotació sexual d'animals, i de les sancions que els són aplicables. Com a novetat important, a més de les corresponents penes de presó o multa en funció de la gravetat, es preveu la possibilitat d'imposar les penes d'inhabilitació especial per a l'exercici de professió, ofici o comerç que tingui relació amb els animals i per a la tinença d'animals.

Pel que fa a les faltes contra l'ordre públic, els supòsits d'alteracions rellevants ja estan castigats com a delictes, igual que els supòsits d'atemptat, resistència i desobediència. Es deriva a la via administrativa la realització d'activitats sense assegurança obligatòria. No obstant això, es manté el càstig penal per a qui es mantingui en un domicili social o local fora de les hores d'obertura, com a subtipus atenuat de l'article 203; o l'ús d'uniforme o l'atribució pública de la condició de professional, que es tipifica en un nou article 402 bis dins de la millora dels tipus penals d'usurpació de funcions públiques i d'intrusisme.

La reforma es completa amb una revisió de la regulació del judici de faltes que conté la Llei d'enjudiciament criminal, que continua sent aplicable als delictes lleus. En el cas de les infraccions de menys gravetat (els delictes lleus), habitualment existeixen conductes que resulten típiques però que no tenen una gravetat que justifiqui l'obertura d'un procés i la imposició d'una sanció de naturalesa penal, i en la sanció penal de les quals tampoc existeix un vertader interès públic. Per a aquests casos s'introdueix, amb una orientació que és habitual en el dret comparat, un criteri d'oportunitat que permet als jutges, a petició del Ministeri Fiscal, un cop valorada l'escassa entitat del fet i la falta d'interès públic, sobreseure aquests procediments.

Amb aquesta modificació s'introdueix un instrument que permet als jutges i tribunals prescindir de la sanció penal de les conductes d'escassíssima gravetat, amb la qual cosa s'aconsegueix una aplicació efectiva del principi d'intervenció mínima, que orienta la reforma del Codi penal en aquest punt; i, al mateix temps, s'aconsegueix descarregar els tribunals de la tramitació d'afers menors mancats de verdadera rellevància que en congestionen l'activitat i redueixen els recursos disponibles per a l'aclariment, la persecució i la sanció de les conductes realment greus.

Finalment, amb la finalitat d'evitar els problemes de transitorietat derivats de l'aplicació immediata dels nous delictes lleus, s'han inclòs normes per adaptar la Llei d'enjudiciament criminal vigent. D'aquesta manera, els delictes lleus se substancien d'acord amb el

procediment previst al llibre VI de la Llei d'enjudiciament criminal vigent, que s'adequa a la nova categoria delictiva, i els jutjats d'instrucció i els jutjats de violència de gènere mantenen la competència per al coneixement i la sentència d'aquests delictes. També es regula la situació transitòria dels judicis de faltes iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Article únic. *Modificació de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal.*

U. Es modifica l'apartat 1 de l'article 1, que queda redactat de la manera següent:

«1. No ha de ser castigada cap acció ni omissió que una llei anterior a la seva perpetració no hagi previst com a delicte.»

Dos. Es modifica l'apartat 1 de l'article 2, que queda redactat de la manera següent:

«1. No ha de ser castigat cap delicte amb pena que no estigui prevista per una llei anterior a la seva perpetració. Tampoc tenen efecte retroactiu les lleis que estableixin mesures de seguretat.»

Tres. Es modifica l'article 7, que passa a tenir la redacció següent:

«A l'efecte de determinar la llei penal aplicable en el temps, els delictes es consideren comesos en el moment en què el subjecte executa l'acció o omet l'acte que estava obligat a realitzar.»

Quatre. Es modifica l'article 9, que queda redactat de la manera següent:

«Les disposicions d'aquest títol s'han d'aplicar als delictes que estiguin penats per lleis especials. Les altres disposicions d'aquest Codi s'han d'aplicar com a supletòries en tot el que aquelles no hagin previst de manera expressa.»

Cinc. Es modifica la rúbrica del llibre I, que es passa a denominar:

«Disposicions generals sobre els delictes, les persones responsables, les penes, les mesures de seguretat i altres conseqüències de la infracció penal.»

Sis. Es modifica la rúbrica del capítol I del títol I del llibre I, que es passa a denominar:

«Dels delictes»

Set. Es modifica l'article 10, que queda redactat de la manera següent:

«Són delictes les accions i omissions doloses o imprudents penades per la llei.»

Vuit. Es modifica l'article 11, que queda redactat de la manera següent:

«Els delictes que consisteixen en la producció d'un resultat només s'han d'entendre comesos per omissió quan el fet de no evitar-lo, en infringir un especial deure jurídic de l'autor, equivalgui, segons el sentit del text de la llei, a la seva causació. A aquest efecte s'ha d'equiparar l'omissió a l'acció:

- a) Quan hi hagi una obligació legal o contractual específica d'actuar.
- b) Quan qui omet hagi creat una ocasió de risc per al bé jurídicament protegit mitjançant una acció o omissió precedent.»

Nou. Es modifiquen els apartats 3 i 4 de l'article 13, que tenen la redacció següent:

«3. Són delictes lleus les infraccions que la llei castiga amb pena lleu.

4. Quan la pena, per la seva extensió, es pugui incloure alhora entre les esmentades en els dos primers números d'aquest article, el delictes s'ha de considerar, en tot cas, com a greu. Quan la pena, per la seva extensió, es pugui considerar com a lleu i com a menys greu, el delictes s'ha de considerar, en tot cas, com a lleu.»

Deu. Es modifica l'article 15, que queda redactat de la manera següent:

«Són punibles el delictes consumat i la temptativa de delictes.»

Onze. Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 16, amb la redacció següent:

«2. Queda exempt de responsabilitat penal pel delictes intentat qui n'eviti voluntàriament la consumació, tant si desisteix de l'execució iniciada com si impedeix que es produeixi el resultat, sense perjudici de la responsabilitat en què pugui haver incorregut pels actes executats, si aquests constitueixen un altre delictes.

3. Si en un fet hi intervenen diversos subjectes, queden exempts de responsabilitat penal el qui o els qui desisteixen de l'execució iniciada, i n'impedeixen o n'intenten impedir, seriosament, ferma i decidida, la consumació, sense perjudici de la responsabilitat en què puguin haver incorregut pels actes executats, si aquests constitueixen un altre delictes.»

Dotze. Es modifica l'article 17, que queda redactat de la manera següent:

«1. La conspiració existeix quan dues o més persones es concerten per executar un delictes i resolen executar-lo.

2. La proposició existeix quan qui ha resolt cometre un delictes invita una altra o unes altres persones a participar-hi.

3. La conspiració i la proposició per delinquir només s'han de castigar en els casos previstos especialment en la llei.»

Tretze. Es modifica el punt primer del numeral 4t de l'article 20, que queda redactat de la manera següent:

«Primer. Agressió il·legítima. En cas de defensa dels béns, es considera agressió il·legítima l'atac als béns que constitueixi delictes i els posi en greu perill de deteriorament o pèrdua imminents. En cas de defensa del domicili o les seves dependències, es considera agressió il·legítima l'entrada indeguda en aquell o aquestes.»

Catorze. Es modifiquen les circumstàncies 4a i 8a de l'article 22, que queden redactades de la manera següent:

«4a Cometre el delictes per motius racistes, antisemites o una altra classe de discriminació referent a la ideologia, religió o creences de la víctima, l'ètnia, raça o nació a la qual pertanyi, el seu sexe, orientació o identitat sexual, raons de gènere, la malaltia o discapacitat que pateixi.»

«8a Ser reincident.

Hi ha reincidència si, en delinquir, el culpable ha estat condemnat executòriament per un delictes comprès en el mateix títol d'aquest Codi, sempre que sigui de la mateixa naturalesa.

A l'efecte d'aquest número, no es computen els antecedents penals cancel·lats o que hagin de ser-ho, ni els que corresponguin a delictes lleus.

Les condemnes fermes de jutges o tribunals imposades en altres estats de la Unió Europea produeixen els efectes de reincidència llevat que l'antecedent penal s'hagi cancel·lat o es pugui cancel·lar d'acord amb el dret espanyol.»

Quinze. Es modifica l'article 25, que queda redactat de la manera següent:

«A l'efecte d'aquest Codi, s'entén per discapacitat aquella situació en què es troba una persona amb deficiències físiques, mentals, intel·lectuals o sensorials de caràcter permanent que, quan interactua amb diverses barreres, puguin limitar-ne o impedir-ne la participació plena i efectiva en la societat, en igualtat de condicions amb les altres.

Així mateix, a l'efecte d'aquest Codi, s'entén per persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial aquella persona amb discapacitat que, tant si té modificada judicialment la seva capacitat d'obrar com si no, requereix assistència o suport per exercir la seva capacitat jurídica i per prendre decisions respecte de la seva persona, dels seus drets o interessos a causa de les seves deficiències intel·lectuals o mentals de caràcter permanent.»

Setze. Es modifica la rúbrica del títol II del llibre I, que es passa a denominar:

«De les persones criminalment responsables dels delictes»

Disset. Es modifica l'article 27, que queda redactat de la manera següent:

«Són responsables criminalment dels delictes els autors i els còmplices.»

Divuit. Es modifica l'apartat 1 de l'article 30, que queda redactat de la manera següent:

«1. En els delictes que es cometin utilitzant mitjans o suports de difusió mecànics no han de respondre criminalment ni els còmplices ni els qui els hagin afavorit personalment o realment.»

Dinou. Es modifica l'article 31, que queda redactat de la manera següent:

«El que actuï com a administrador de fet o de dret d'una persona jurídica, o en nom o representació legal o voluntària d'un altre, respon personalment, encara que no hi concorrin les condicions, qualitats o relacions que la corresponent figura de delicte requereix per poder ser-ne subjecte actiu, si aquestes circumstàncies es donen en l'entitat o la persona en nom o representació de la qual actua.»

Vint. Es modifica l'article 31 bis, que queda redactat de la manera següent:

«1. En els supòsits que preveu aquest Codi, les persones jurídiques són penalment responsables:

a) Dels delictes comesos en nom o per compte d'aquestes, i en el seu benefici directe o indirecte, pels seus representants legals o per aquells que, actuant individualment o com a integrants d'un òrgan de la persona jurídica, estan autoritzats per prendre decisions en nom de la persona jurídica o ostenten facultats d'organització i control dins d'aquesta.

b) Dels delictes comesos, en l'exercici d'activitats socials i per compte i en benefici directe o indirecte d'aquestes, pels qui, estant sotmesos a l'autoritat de les persones físiques que esmenta el paràgraf anterior, han pogut realitzar els fets perquè aquells han incomplert greument els deures de supervisió, vigilància i control de la seva activitat ateses les circumstàncies concretes del cas.

2. Si el delicte és comès per les persones que indica la lletra a) de l'apartat anterior, la persona jurídica queda exempta de responsabilitat si es compleixen les condicions següents:

1a l'òrgan d'administració ha adoptat i executat amb eficàcia, abans de la comissió del delicte, models d'organització i gestió que inclouen les mesures de

vigilància i control idònies per prevenir delictes de la mateixa naturalesa o per reduir de manera significativa el risc de la seva comissió;

2a la supervisió del funcionament i del compliment del model de prevenció implantat s'ha confiat a un òrgan de la persona jurídica amb poders autònoms d'iniciativa i de control o que tingui encomanada legalment la funció de supervisar l'eficàcia dels controls interns de la persona jurídica;

3a els autors individuals han comès el delicte eludint fraudulentament els models d'organització i de prevenció i

4a no s'ha produït una omissió o un exercici insuficient de les seves funcions de supervisió, vigilància i control per part de l'òrgan al qual es refereix la condició 2a.

En els casos en què les circumstàncies anteriors només puguin ser objecte d'acreditació parcial, aquesta circumstància s'ha de valorar a l'efecte d'atenuació de la pena.

3. En les persones jurídiques de petites dimensions, les funcions de supervisió a què es refereix la condició 2a de l'apartat 2 poden ser assumides directament per l'òrgan d'administració. A aquests efectes, són persones jurídiques de petites dimensions les que, segons la legislació aplicable, estiguin autoritzades a presentar un compte de pèrdues i guanys abreujat.

4. Si el delicte és comès per les persones que indica la lletra b) de l'apartat 1, la persona jurídica queda exempta de responsabilitat si, abans de la comissió del delicte, ha adoptat i executat eficaçment un model d'organització i gestió que sigui adequat per prevenir delictes de la naturalesa del qual es va cometre o per reduir de manera significativa el risc de la seva comissió.

En aquest cas és igualment aplicable l'atenuació prevista en el paràgraf segon de l'apartat 2 d'aquest article.

5. Els models d'organització i gestió a què es refereixen la condició 1a de l'apartat 2 i l'apartat anterior han de complir els requisits següents:

1r Han d'identificar les activitats en l'àmbit de les quals es puguin cometre els delictes que s'han de prevenir.

2n Han d'establir els protocols o procediments que concretin el procés de formació de la voluntat de la persona jurídica, d'adopció i execució de decisions en relació amb aquells.

3r Han de disposar de models de gestió dels recursos financers adequats per impedir la comissió dels delictes que s'han de prevenir.

4t Han d'imposar l'obligació d'informar de possibles riscos i incompliments a l'organisme encarregat de vigilar el funcionament i l'observança del model de prevenció.

5è Han d'establir un sistema disciplinari que sancioni adequadament l'incompliment de les mesures que estableix el model.

6è Han de dur a terme una verificació periòdica del model i de la seva eventual modificació quan es posin de manifest infraccions rellevants de les seves disposicions, o quan es produeixin canvis en l'organització, en l'estructura de control o en l'activitat desenvolupada que els facin necessaris.»

Vint-i-u. S'introdueix un nou article 31 ter, amb el contingut següent:

«1. La responsabilitat penal de les persones jurídiques és exigible sempre que es constati la comissió d'un delicte que hagi hagut de cometre qui exerceixi els càrrecs o les funcions a què al·ludeix l'article anterior, encara que la persona física concreta responsable no hagi estat individualitzada o no hagi estat possible dirigir el procediment contra ella. Quan, com a conseqüència dels mateixos fets, s'imposa a totes dues la pena de multa, els jutges o tribunals han de modular les quanties respectives, de manera que la suma resultant no sigui desproporcionada en relació amb la seva gravetat.

2. La concurrència, en les persones que materialment hagin dut a terme els fets o en les que els hagin fet possibles per no haver exercit el degut control, de circumstàncies que afectin la culpabilitat de l'acusat o n'agreguin la responsabilitat, o el fet que aquestes persones hagin mort o s'hagin sostret a l'acció de la justícia, no exclou ni modifica la responsabilitat penal de les persones jurídiques, sense perjudici del que disposa l'article següent.»

Vint-i-dos. S'introdueix un nou article 31 quater, amb el contingut següent:

«Només es poden considerar circumstàncies atenuants de la responsabilitat penal de les persones jurídiques haver dut a terme, amb posterioritat a la comissió del delictes i a través dels seus representants legals, les activitats següents:

- a) Haver procedit a confessar, abans de conèixer que el procediment judicial es dirigeix contra ella, la infracció a les autoritats.
- b) Haver col·laborat en la investigació del fet aportant proves, en qualsevol moment del procés, que fossin noves i decisives per aclarir les responsabilitats penals que dimanen dels fets.
- c) Haver procedit en qualsevol moment del procediment i amb anterioritat al judici oral a reparar o disminuir el dany causat pel delictes.
- d) Haver establert, abans del començament del judici oral, mesures eficaces per prevenir i descobrir els delictes que en el futur es puguin cometre amb els mitjans o sota la cobertura de la persona jurídica.»

Vint-i-tres. S'introdueix un nou article 31 quinquies, amb el contingut següent:

«1. Les disposicions relatives a la responsabilitat penal de les persones jurídiques no són aplicables a l'Estat, a les administracions públiques territorials i institucionals, als organismes reguladors, a les agències i les entitats públiques empresarials, a les organitzacions internacionals de dret públic, ni a aquelles altres que exerceixin potestats públiques de sobirania o administratives.

2. En el cas de les societats mercantils públiques que executin polítiques públiques o prestin serveis d'interès econòmic general, només els poden ser imposades les penes que preveuen les lletres a) i g) de l'apartat 7 de l'article 33. Aquesta limitació no és aplicable quan el jutge o tribunal consideri que es tracta d'una forma jurídica creada pels seus promotors, fundadors, administradors o representants amb el propòsit d'eludir una eventual responsabilitat penal.»

Vint-i-quatre. Es modifiquen els apartats 2, 3 i 4 de l'article 33, que queden redactats de la manera següent:

«2. Són penes greus:

- a) La presó permanent revisable.
- b) La presó superior a cinc anys.
- c) La inhabilitació absoluta.
- d) Les inhabilitacions especials per un temps superior a cinc anys.
- e) La suspensió d'ocupació o càrrec públic per un temps superior a cinc anys.
- f) La privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors per un temps superior a vuit anys.
- g) La privació del dret a tenir i portar armes per un temps superior a vuit anys.
- h) La privació del dret a residir en determinats llocs o a anar-hi per un temps superior a cinc anys.
- i) La prohibició d'aproximar-se a la víctima o a aquells dels seus familiars o altres persones que determini el jutge o tribunal, per un temps superior a cinc anys.

j) La prohibició de comunicar-se amb la víctima o amb aquells dels seus familiars o altres persones que determini el jutge o tribunal, per un temps superior a cinc anys.

k) La privació de la pàtria potestat.

3. Són penes menys greus:

a) La presó de tres mesos a cinc anys.

b) Les inhabilitacions especials fins a cinc anys.

c) La suspensió d'ocupació o càrrec públic fins a cinc anys.

d) La privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors d'un any i un dia a vuit anys.

e) La privació del dret a tenir i portar armes d'un any i un dia a vuit anys.

f) La inhabilitació especial per a l'exercici de professió, ofici o comerç que tingui relació amb els animals i per tenir animals d'un any i un dia a cinc anys.

g) La privació del dret a residir en determinats llocs o a anar-hi, per un temps de sis mesos a cinc anys.

h) La prohibició d'aproximar-se a la víctima o a aquells dels seus familiars o altres persones que determini el jutge o tribunal, per un temps de sis mesos a cinc anys.

i) La prohibició de comunicar-se amb la víctima o amb aquells dels seus familiars o altres persones que determini el jutge o tribunal, per un temps de sis mesos a cinc anys.

j) La multa de més de tres mesos.

k) La multa proporcional, independentment de la seva quantia, llevat del que disposa l'apartat 7 d'aquest article.

l) Els treballs en benefici de la comunitat de trenta-un dies a un any.

4. Són penes lleus:

a) La privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors de tres mesos a un any.

b) La privació del dret a tenir i portar armes de tres mesos a un any.

c) La inhabilitació especial per a l'exercici de professió, ofici o comerç que tingui relació amb els animals i per tenir animals de tres mesos a un any.

d) La privació del dret a residir en determinats llocs o a anar-hi, per un temps inferior a sis mesos.

e) La prohibició d'aproximar-se a la víctima o a aquells dels seus familiars o altres persones que determini el jutge o tribunal, per un temps d'un mes a menys de sis mesos.

f) La prohibició de comunicar-se amb la víctima o amb aquells dels seus familiars o altres persones que determini el jutge o tribunal, per un temps d'un mes a menys de sis mesos.

g) La multa de fins a tres mesos.

h) La localització permanent d'un dia a tres mesos.

i) Els treballs en benefici de la comunitat d'un a trenta dies.»

Vint-i-cinc. Es modifica l'article 35, que queda redactat de la manera següent:

«Són penes privatives de llibertat la presó permanent revisable, la presó, la localització permanent i la responsabilitat personal subsidiària per impagament de multa. El seu compliment, així com els beneficis penitenciaris que suposin escurçament de la condemna, s'han d'ajustar al que disposen les lleis i aquest Codi.»

Vint-i-sis. Es modifiquen els apartats 1 i 2 i s'introdueix un nou apartat 3 a l'article 36, que queda redactat de la manera següent:

«1. La pena de presó permanent s'ha de revisar de conformitat amb el que disposa l'article 92.

La classificació del condemnat en el tercer grau l'ha d'autoritzar el tribunal amb el pronòstic previ individualitzat i favorable de reinserció social, escoltats el Ministeri Fiscal i les institucions penitenciàries, i no es pot efectuar:

a) Fins al compliment de vint anys de presó efectiva, en cas que el penat ho hagi estat per un delictes del capítol VII del títol XXII del llibre II d'aquest Codi.

b) Fins al compliment de quinze anys de presó efectiva, en la resta dels casos.

En aquests supòsits, el penat no pot gaudir de permisos de sortida fins que hagi complert un mínim de dotze anys de presó, en el cas previst a la lletra a), i vuit anys de presó, en el previst a la lletra b).

2. La pena de presó té una durada mínima de tres mesos i màxima de vint anys, llevat del que disposin excepcionalment altres preceptes del present Codi.

Quan la durada de la pena de presó imposada sigui superior a cinc anys, el jutge o tribunal pot ordenar que la classificació del condemnat en el tercer grau de tractament penitenciari no s'efectuï fins al compliment de la meitat de la pena imposada.

En qualsevol cas, quan la durada de la pena de presó imposada sigui superior a cinc anys i es tracti dels delictes enumerats a continuació, la classificació del condemnat en el tercer grau de tractament penitenciari no es pot efectuar fins al compliment de la meitat de la pena:

a) Delictes referents a organitzacions i grups terroristes i delictes de terrorisme del capítol VII del títol XXII del llibre II d'aquest Codi.

b) Delictes comesos en el si d'una organització o grup criminal.

c) Delictes de l'article 183.

d) Delictes del capítol V del títol VIII del llibre II d'aquest Codi, quan la víctima sigui menor de tretze anys.

El jutge de vigilància, amb el pronòstic previ individualitzat i favorable de reinserció social i valorant, si s'escau, les circumstàncies personals del reu i l'evolució del tractament reeducador, pot acordar raonadament, escoltats el Ministeri Fiscal, les institucions penitenciàries i les altres parts, l'aplicació del règim general de compliment, excepte en els supòsits que conté el paràgraf anterior.

3. En tot cas, el tribunal o el jutge de vigilància penitenciària, segons correspongui, pot acordar, amb l'informe previ del Ministeri Fiscal, les institucions penitenciàries i les altres parts, la progressió a tercer grau per motius humanitaris i de dignitat personal de penats malalts molt greus amb patiments incurables i dels septuagenaris, valorant especialment la seva escassa perillositat.»

Vint-i-set. Es modifica l'article 39, que passa a tenir la redacció següent:

«Són penes privatives de drets:

a) La inhabilitació absoluta.

b) Les d'inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic, professió, ofici, indústria o comerç, o altres activitats determinades en aquest Codi, o dels drets de pàtria potestat, tutela, guarda o curatela, tinença d'animals, dret de sufragi passiu o qualsevol altre dret.

c) La suspensió d'ocupació o càrrec públic.

d) La privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors.

e) La privació del dret a tenir i portar armes.

- f) La privació del dret a residir en determinats llocs o a anar-hi.
- g) La prohibició d'aproximar-se a la víctima o a aquells dels seus familiars o altres persones que determini el jutge o el tribunal.
- h) La prohibició de comunicar-se amb la víctima o amb aquells dels seus familiars o altres persones que determini el jutge o tribunal.
- i) Els treballs en benefici de la comunitat.
- j) La privació de la pàtria potestat.»

Vint-i-vuit. Es modifica l'apartat 1 de l'article 48, que queda redactat de la manera següent:

«1. La privació del dret a residir en determinats llocs o acudir-hi impedeix al penat residir o acudir al lloc en què hagi comès el delicte, o a aquell en què resideixi la víctima o la seva família, si són diferents. En els casos en què hi hagi declarada una discapacitat intel·lectual o una discapacitat que tingui el seu origen en un trastorn mental, s'ha d'estudiar el cas concret a fi de resoldre tenint presents els béns jurídics que s'han de protegir i l'interès superior de la persona amb discapacitat que, si s'escau, ha de disposar dels mitjans d'acompanyament i suport necessaris per al compliment de la mesura.»

Vint-i-nou. Es modifica l'apartat 1 de l'article 53, que queda redactat de la manera següent:

«1. Si el condemnat no satisfà, voluntàriament o per via de constrenyiment, la multa imposada, queda subjecte a una responsabilitat personal subsidiària d'un dia de privació de llibertat per cada dues quotes diàries no satisfetes, que, com que es tracta de delictes lleus, es pot complir mitjançant la localització permanent. En aquest cas, no regeix la limitació que en la seva durada estableix l'apartat 1 de l'article 37.

El jutge o tribunal, amb la conformitat prèvia del penat, també pot acordar que la responsabilitat subsidiària es compleixi mitjançant treballs en benefici de la comunitat. En aquest cas, cada dia de privació de llibertat equival a una jornada de treball.»

Trenta. Es modifica l'article 57, que passa a tenir la redacció següent:

«1. Els jutges o tribunals, en els delictes d'homicidi, avortament, lesions, contra la llibertat, tortures i contra la integritat moral, el tràfic d'éssers humans, contra la llibertat i indemnitat sexuals, la intimitat, el dret a la pròpia imatge i la inviolabilitat del domicili, l'honor, el patrimoni i l'ordre socioeconòmic, atenent la gravetat dels fets o el perill que el delinqüent representi, poden acordar en les sentències la imposició d'una o diverses de les prohibicions que preveu l'article 48, per un temps que no excedeixi els deu anys si el delicte és greu, o els cinc si és menys greu.

No obstant això, si el condemnat ho és a una pena de presó i el jutge o tribunal acorda la imposició d'una o diverses de les prohibicions esmentades, ho ha de fer per un temps superior entre un i deu anys al de la durada de la pena de presó imposada en la sentència, si el delicte és greu, i entre un i cinc anys, si és menys greu. En aquest supòsit, el condemnat ha de complir la pena de presó i les prohibicions abans esmentades necessàriament de manera simultània.

2. En els supòsits dels delictes que esmenta el primer paràgraf de l'apartat 1 d'aquest article comesos contra qui sigui o hagi estat el cònjuge, o sobre una persona que estigui o hagi estat lligada al condemnat per una relació d'afectivitat anàloga, fins i tot sense convivència, o sobre els descendents, ascendents o germans per naturalesa, adopció o afinitat, propis o del cònjuge o convivent, o sobre els menors o persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial que hi visquin o que estiguin subjectes a la potestat, tutela, curatela,

acolliment o guarda de fet del cònjuge o convivent, o sobre una persona emparada en qualsevol altra relació per la qual estigui integrada en el nucli de la seva convivència familiar, així com sobre les persones que per la seva especial vulnerabilitat estan sotmeses a la seva custòdia o guarda en centres públics o privats, s'ha d'acordar, en qualsevol cas, l'aplicació de la pena prevista a l'apartat 2 de l'article 48 per un temps que no excedeixi els deu anys si el delicte és greu, o els cinc si és menys greu, sense perjudici del que disposa el paràgraf segon de l'apartat anterior.

3. També es poden imposar les prohibicions que estableix l'article 48, per un període de temps que no excedeixi els sis mesos, per la comissió dels delictes que esmenta el primer paràgraf de l'apartat 1 d'aquest article que tinguin la consideració de delictes lleus.»

Trenta-u. Es modifica l'apartat 2 de l'article 66, que queda redactat de la manera següent:

«2. En els delictes lleus i en els delictes imprudents, els jutges o tribunals han d'aplicar les penes al seu prudent arbitri, sense subjectar-se a les regles que prescriu l'apartat anterior.»

Trenta-dos. Es modifica la regla 2a de l'article 66 bis, que queda redactada de la manera següent:

«2a Quan les penes previstes a les lletres c) a g) de l'apartat 7 de l'article 33 s'imposin amb una durada limitada, aquesta no pot excedir la durada màxima de la pena privativa de llibertat prevista per al cas que el delicte sigui comès per una persona física.

Per imposar les sancions previstes a les lletres c) a g) per un termini superior a dos anys és necessari que es doni alguna de les dues circumstàncies següents:

- a) Que la persona jurídica sigui reincident.
- b) Que la persona jurídica s'utilitzi instrumentalment per a la comissió d'il·lícits penals. S'entén que s'està davant d'aquest últim supòsit sempre que l'activitat legal de la persona jurídica sigui menys rellevant que la seva activitat il·legal.

Quan la responsabilitat de la persona jurídica, en els casos que preveu la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 31 bis, derivi d'un incompliment dels deures de supervisió, vigilància i control que no tingui caràcter greu, aquestes penes tenen en qualsevol cas una durada màxima de dos anys.

Per a la imposició amb caràcter permanent de les sancions previstes a les lletres b) i e), i per a la imposició per un termini superior a cinc anys de les previstes a les lletres e) i f) de l'apartat 7 de l'article 33, és necessari que es doni alguna de les dues circumstàncies següents:

a) Que s'estigui davant el supòsit de fet que preveu la regla 5a de l'apartat 1 de l'article 66.

b) Que la persona jurídica s'utilitzi instrumentalment per a la comissió d'il·lícits penals. S'entén que s'està davant aquest últim supòsit sempre que l'activitat legal de la persona jurídica sigui menys rellevant que la seva activitat il·legal.»

Trenta-tres. S'afegeix un apartat 4 a l'article 70, amb la redacció següent:

«4. La pena inferior en grau a la de presó permanent és la pena de presó de vint a trenta anys.»

Trenta-quatre. Es modifica l'article 71, que queda redactat de la manera següent:

«1. En la determinació de la pena inferior en grau, els jutges o tribunals no estan limitats per les quanties mínimes que assenyala la llei a cada classe de pena,

sinó que les poden reduir en la forma que resulti de l'aplicació de la regla corresponent.

2. No obstant això, quan per aplicació de les regles anteriors sigui procedent imposar una pena de presó inferior a tres mesos, aquesta ha de ser substituïda en tot cas per una multa, treballs en benefici de la comunitat o localització permanent, encara que la llei no prevegi aquestes penes per al delictes de què es tracti, i cada dia de presó s'ha de substituir per dues quotes de multa o per una jornada de treball o per un dia de localització permanent.»

Trenta-cinc. S'introdueix una nova lletra e) a l'apartat 1 i es modifica l'apartat 2 de l'article 76, amb la redacció següent:

«e) Quan el subjecte hagi estat condemnat per dos o més delictes i, almenys, un d'aquests estigui castigat per la llei amb una pena de presó permanent revisable, cal atènyer-se al que disposen els articles 92 i 78 bis.»

«2. La limitació s'aplica encara que les penes s'hagin imposat en diferents processos quan ho hagin estat per fets comesos abans de la data en què van ser enjudiciats els que, sent objecte d'acumulació, ho hagin estat en primer lloc.»

Trenta-sis. Es modifica l'article 77, que queda redactat de la manera següent:

«1. El que disposen els dos articles anteriors no és aplicable en cas que un sol fet constitueixi dos o més delictes, o si un d'aquests és mitjà necessari per cometre l'altre.

2. En el primer cas, s'ha d'aplicar en la meitat superior la pena prevista per a la infracció més greu, sense que pugui excedir la que representi la suma de les que correspondria aplicar si les infraccions es penessin separatament. Quan la pena així computada excedeixi aquest límit, les infraccions s'han de sancionar per separat.

3. En el segon, s'ha d'imposar una pena superior a la que hauria correspost, en el cas concret, per la infracció més greu, i que no pot excedir la suma de les penes concretes que hagin estat imposades separatament per cadascun dels delictes. Dins d'aquests límits, el jutge o tribunal ha d'individualitzar la pena d'acord amb els criteris expressats a l'article 66. En tot cas, la pena imposada no pot excedir el límit de durada que preveu l'article anterior.»

Trenta-set. Se suprimeix l'apartat 3 de l'article 78, i se'n modifica l'apartat 2, que queda redactat de la manera següent:

«2. En aquests casos, el jutge de vigilància, amb el pronòstic previ individualitzat i favorable de reinserció social i valorant, si s'escau, les circumstàncies personals del reu i l'evolució del tractament reeducador, pot acordar raonadament, escoltats el Ministeri Fiscal, les institucions penitenciàries i les altres parts, l'aplicació del règim general de compliment.

Si es tracta de delictes referents a organitzacions i grups terroristes i delictes de terrorisme del capítol VII del títol XXII del llibre II d'aquest Codi, o comesos en el si d'organitzacions criminals, i atenent la suma total de les penes imposades, l'anterior possibilitat només és aplicable:

a) Al tercer grau penitenciari, quan quedi per complir una cinquena part del límit màxim de compliment de la condemna.

b) A la llibertat condicional, quan quedi per complir una vuitena part del límit màxim de compliment de la condemna.»

Trenta-vuit. S'introdueix un nou article 78 bis, amb la redacció següent:

«1. Quan el subjecte hagi estat condemnat per dos o més delictes i almenys un estigui castigat per la llei amb una pena de presó permanent revisable, la progressió a tercer grau requereix el compliment:

a) d'un mínim de divuit anys de presó, quan el penat ho hagi estat per diversos delictes, un dels quals estigui castigat amb una pena de presó permanent revisable i la resta de les penes imposades sumin un total que excedeixi els cinc anys.

b) d'un mínim de vint anys de presó, quan el penat ho hagi estat per diversos delictes, un dels quals estigui castigat amb una pena de presó permanent revisable i la resta de les penes imposades sumin un total que excedeixi els quinze anys.

c) d'un mínim de vint-i-dos anys de presó, quan el penat ho hagi estat per diversos delictes, dos o més dels quals estiguin castigats amb una pena de presó permanent revisable, o bé un estigui castigat amb una pena de presó permanent revisable i la resta de penes imposades sumin un total de vint-i-cinc anys o més.

2. En aquests casos, la suspensió de l'execució de la resta de la pena requereix que el penat hagi extingit:

a) Un mínim de vint-i-cinc anys de presó, en els supòsits a què es refereixen les lletres a) i b) de l'apartat anterior.

b) Un mínim de trenta anys de presó en el de la lletra c) de l'apartat anterior.

3. Si es tracta de delictes referents a organitzacions i grups terroristes i delictes de terrorisme del capítol VII del títol XXII del llibre II d'aquest Codi, o comesos en el si d'organitzacions criminals, els límits mínims de compliment per a l'accés al tercer grau de classificació són de vint-i-quatre anys de presó, en els supòsits a què es refereixen les lletres a) i b) de l'apartat primer, i de trenta-dos anys de presó en el de la lletra c) de l'apartat primer.

En aquests casos, la suspensió de l'execució de la resta de la pena requereix que el penat hagi extingit un mínim de vint-i-vuit anys de presó, en els supòsits a què es refereixen les lletres a) i b) de l'apartat primer, i de trenta-cinc anys de presó en el de la lletra b) de l'apartat primer.»

Trenta-nou. Es modifica l'article 80, amb la redacció següent:

«1. Els jutges o tribunals poden deixar en suspens l'execució de les penes privatives de llibertat no superiors a dos anys mitjançant una resolució motivada quan sigui raonable esperar que l'execució de la pena no sigui necessària per evitar que el penat cometi nous delictes.

Per adoptar aquesta resolució el jutge o tribunal ha de valorar les circumstàncies del delictes comès, les circumstàncies personals del penat, els seus antecedents, la seva conducta posterior al fet, en particular el seu esforç per reparar el dany causat, les seves circumstàncies familiars i socials, i els efectes que es puguin esperar de la mateixa suspensió de l'execució i del compliment de les mesures que s'imposin.

2. Són condicions necessàries per deixar en suspens l'execució de la pena, les següents:

1a Que el condemnat hagi delinquit per primera vegada. A aquest efecte no s'han de tenir en compte les condemnes anteriors per delictes imprudents o per delictes lleus, ni els antecedents penals que s'hagin cancel·lat, o s'hagin de cancel·lar d'acord amb el que disposa l'article 136. Tampoc no s'han de tenir en compte els antecedents penals corresponents a delictes que, per la seva naturalesa o circumstàncies, no tinguin rellevància per valorar la probabilitat de comissió de delictes futurs.

2a Que la pena o la suma de les imposades no sigui superior a dos anys, sense incloure en aquest còmput la derivada de l'impagament de la multa.

3a Que s'hagin satisfet les responsabilitats civils que s'hagin originat i s'hagi fet efectiu el decomís acordat en sentència d'acord amb l'article 127.

Aquest requisit s'entén complert quan el penat assumeixi el compromís de satisfer les responsabilitats civils d'acord amb la seva capacitat econòmica i de facilitar el decomís acordat, i sigui raonable esperar que aquest serà complert en el termini prudencial que el jutge o tribunal determini. El jutge o tribunal, en atenció a l'abast de la responsabilitat civil i a l'impacte social del delictes, pot sol·licitar les garanties que consideri convenients per assegurar-ne el compliment.

3. Excepcionalment, encara que no concorrin les condicions 1a i 2a de l'apartat anterior, i sempre que no es tracti de reus habituals, es pot acordar la suspensió de les penes de presó que individualment no excedeixin els dos anys quan les circumstàncies personals del reu, la naturalesa del fet, la seva conducta i, en particular, l'esforç per reparar el dany causat, ho aconsellin.

En aquests casos, la suspensió s'ha de condicionar sempre a la reparació efectiva del dany o la indemnització del perjudici causat d'acord amb les seves possibilitats físiques i econòmiques, o al compliment de l'acord a què es refereix la mesura 1a de l'article 84. Així mateix, s'ha d'imposar sempre una de les mesures a què es refereixen els numerals 2a o 3a del mateix precepte, amb una extensió que no pot ser inferior a la que resulti d'aplicar els criteris de conversió que s'hi fixen sobre un cinquè de la pena imposada.

4. Els jutges i tribunals poden atorgar la suspensió de qualsevol pena imposada sense subjecció a cap requisit en cas que el penat pateixi una malaltia molt greu amb sofriments incurables, llevat que en el moment de cometre el delictes ja tingui una altra pena suspesa pel mateix motiu.

5. Encara que no concorrin les condicions 1a i 2a que preveu l'apartat 2 d'aquest article, el jutge o tribunal pot acordar la suspensió de l'execució de les penes privatives de llibertat no superiors a cinc anys dels penats que hagin comès el fet delictiu a causa de la seva dependència de les substàncies que assenyalen el numeral 2n de l'article 20, sempre que se certifiqui suficientment, per part del centre o el servei públic o privat degudament acreditat o homologat, que el condemnat es troba deshabituat o sotmès a un tractament amb aquesta finalitat en el moment de decidir sobre la suspensió.

El jutge o tribunal pot ordenar la realització de les comprovacions necessàries per verificar el compliment dels requisits anteriors.

En cas que el condemnat es trobi sotmès a un tractament de deshabituació, també s'ha de condicionar la suspensió de l'execució de la pena al fet que no abandoni el tractament fins a la seva finalització. No s'entenen com a abandonament les recaigudes en el tractament si aquestes no evidencien un abandonament definitiu del tractament de deshabituació.

6. En els delictes que només poden ser perseguits amb una denúncia prèvia o una querrela de l'ofès, els jutges i tribunals l'han d'escoltar a ell i, si s'escau, a qui el representi, abans de concedir els beneficis de la suspensió de l'execució de la pena.»

Quaranta. Es modifica l'article 81, que queda redactat de la manera següent:

«El termini de suspensió és de dos a cinc anys per a les penes privatives de llibertat no superiors a dos anys, i de tres mesos a un any per a les penes lleus, i l'ha de fixar el jutge o tribunal, atesos els criteris que expressa el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 80.

En cas que la suspensió hagi estat acordada de conformitat amb el que disposa l'apartat 5 de l'article anterior, el termini de suspensió és de tres a cinc anys.»

Quaranta-u. Es modifica l'article 82, que queda redactat de la manera següent:

«1. El jutge o tribunal ha de resoldre en sentència sobre la suspensió de l'execució de la pena sempre que això sigui possible. En els altres casos, una vegada declarada la fermesa de la sentència, s'ha de pronunciar amb la màxima urgència, amb l'audiència prèvia a les parts, sobre la concessió o no de la suspensió de l'execució de la pena.

2. El termini de suspensió es computa des de la data de la resolució que l'acorda. Si la suspensió s'ha acordat en una sentència, el termini de la suspensió es computa des de la data en què la sentència ha esdevingut ferma.

No es computa com a termini de suspensió aquell en què el penat s'ha mantingut en situació de rebel·lia.»

Quaranta-dos. Es modifica l'article 83, que queda redactat de la manera següent:

«1. El jutge o tribunal pot condicionar la suspensió al compliment de les prohibicions i els deures següents quan això sigui necessari per evitar el perill de comissió de nous delictes, sense que es puguin imposar deures i obligacions que siguin excessius i desproporcionats:

1a Prohibició d'aproximar-se a la víctima o a aquells dels seus familiars o altres persones que determini el jutge o tribunal, als seus domicilis, als seus llocs de treball o a altres llocs habitualment freqüentats per ells, o de comunicar-s'hi per qualsevol mitjà. La imposició d'aquesta prohibició sempre s'ha de comunicar a les persones en relació amb les quals sigui acordada.

2a Prohibició d'establir contacte amb persones determinades o amb membres d'un grup determinat, quan hi hagi indicis que permetin suposar fundadament que aquests subjectes li poden facilitar l'ocasió per cometre nous delictes o incitar-lo a cometre'ls.

3a Mantenir el seu lloc de residència en un lloc determinat amb la prohibició d'abandonar-lo o absentar-se'n temporalment sense l'autorització del jutge o tribunal.

4a Prohibició de residir en un lloc determinat o d'acudir-hi, quan hi pugui trobar l'ocasió o el motiu per cometre nous delictes.

5a Comparèixer personalment amb la periodicitat que es determini davant el jutge o tribunal, les dependències policials o el servei de l'administració que es determini, per informar de les seves activitats i justificar-les.

6a Participar en programes formatius, laborals, culturals, d'educació viària, sexual, de defensa del medi ambient, de protecció dels animals, d'igualtat de tracte i no-discriminació, i altres de similars.

7a Participar en programes de deshabituació del consum d'alcohol, drogues tòxiques o substàncies estupefaents, o de tractament d'altres comportaments addictius.

8a Prohibició de conduir vehicles de motor que no disposin de dispositius tecnològics que condicionin la seva encesa o el seu funcionament a la comprovació prèvia de les condicions físiques del conductor, quan el subjecte hagi estat condemnat per un delicte contra la seguretat viària i la mesura sigui necessària per prevenir la possible comissió de nous delictes.

9a Complir els altres deures que el jutge o tribunal consideri convenients per a la rehabilitació social del penat, amb la seva conformitat prèvia, sempre que no atemptin contra la seva dignitat com a persona.

2. Quan es tracti de delictes comesos sobre la dona per part de qui sigui o hagi estat el seu cònjuge, o de qui hi estigui o hi hagi estat lligat per una relació similar d'afectivitat, fins i tot sense convivència, s'imposen sempre les prohibicions i els deures indicats a les regles 1a, 4a i 6a de l'apartat anterior.

3. La imposició de qualsevol de les prohibicions o deures de les regles 1a, 2a, 3a, o 4a de l'apartat 1 d'aquest article s'ha de comunicar a les forces i cossos de seguretat de l'Estat, que han de vetllar pel seu compliment. Qualsevol possible trencament o circumstància rellevant per valorar la perillositat del penat i la possibilitat de comissió futura de nous delictes s'ha de comunicar immediatament al Ministeri Fiscal i al jutge o tribunal d'execució.

4. El control del compliment dels deures a què es refereixen les regles 6a, 7a i 8a de l'apartat 1 d'aquest article correspon als serveis de gestió de penes i mesures alternatives de l'Administració penitenciària. Aquests serveis han d'informar el jutge o tribunal d'execució sobre el compliment amb una periodicitat almenys trimestral, en el cas de les regles 6a i 8a, i semestral, en el cas de la 7a i, en tot cas, a la seva conclusió.

Així mateix, han d'informar immediatament de qualsevol circumstància rellevant per valorar la perillositat del penat i la possibilitat de comissió futura de nous delictes, així com dels incompliments de l'obligació imposada o del seu compliment efectiu.»

Quaranta-tres. Es modifica l'article 84, que queda redactat de la manera següent:

«1. El jutge o tribunal també pot condicionar la suspensió de l'execució de la pena al compliment d'alguna o algunes de les prestacions o mesures següents:

1a El compliment de l'acord assolit per les parts en virtut de mediació.

2a El pagament d'una multa, l'extensió de la qual l'ha de determinar el jutge o tribunal en atenció a les circumstàncies del cas, que no pot ser superior a la que resulti d'aplicar dues quotes de multa per cada dia de presó sobre un límit màxim de dos terços de la seva durada.

3a La realització de treballs en benefici de la comunitat, especialment quan sigui adequat com a forma de reparació simbòlica a la vista de les circumstàncies del fet i de l'autor. La durada d'aquesta prestació de treballs l'ha de determinar el jutge o tribunal en atenció a les circumstàncies del cas, sense que pugui excedir la que resulti de computar un dia de treballs per cada dia de presó sobre un límit màxim de dos terços de la seva durada.

2. Si es tracta d'un delicte comès sobre la dona per part de qui sigui o hagi estat el seu cònjuge, o de qui hi estigui o hi hagi estat lligat per una relació similar d'afectivitat, fins i tot sense convivència, o sobre els descendents, ascendents o germans per naturalesa, adopció o afinitat propis o del cònjuge o convivent, o sobre els menors o persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial que hi convisquin o que estiguin subjectes a la potestat, la tutela, la curatela, l'acolliment o la guarda de fet del cònjuge o convivent, el pagament de la multa a què es refereix la mesura 2a de l'apartat anterior només es pot imposar quan consti acreditat que entre ells no hi ha relacions econòmiques derivades d'una relació conjugal, de convivència o filiació, o de l'existència d'una descendència comuna.»

Quaranta-quatre. Es modifica l'article 85, que queda redactat de la manera següent:

«Durant el temps de suspensió de la pena, i a la vista de la possible modificació de les circumstàncies valorades, el jutge o tribunal pot modificar la decisió que anteriorment hagi adoptat d'acord amb els articles 83 i 84, i acordar l'alçament de totes o alguna de les prohibicions, els deures o les prestacions que s'hagin acordat, la seva modificació o la substitució per d'altres que siguin menys costoses.»

Quaranta-cinc. Es modifica l'article 86, que queda amb el contingut següent:

«1. El jutge o tribunal ha de revocar la suspensió i ha d'ordenar l'execució de la pena quan el penat:

a) Sigui condemnat per un delicte comès durant el període de suspensió i això posi de manifest que l'expectativa en què es fundava la decisió de suspensió adoptada ja no es pot mantenir.

b) Incompleixi de manera greu o reiterada les prohibicions i els deures que li hagin estat imposats d'acord amb l'article 83, o se sostregui al control dels serveis de gestió de penes i mesures alternatives de l'Administració penitenciària.

c) Incompleixi de manera greu o reiterada les condicions que, per a la suspensió, s'hagin imposat de conformitat amb l'article 84.

d) Faciliti informació inexacta o insuficient sobre el parador de béns o objectes el decomís dels quals ha estat acordat; no compleixi el compromís de pagament de les responsabilitats civils a què hagi estat condemnat, llevat que no tingui capacitat econòmica per a això; o faciliti informació inexacta o insuficient sobre el seu patrimoni, de manera que incompleixi l'obligació imposada a l'article 589 de la Llei d'enjudiciament civil.

2. Si l'incompliment de les prohibicions, els deures o les condicions no ha tingut caràcter greu o reiterat, el jutge o tribunal pot:

a) Imposar al penat noves prohibicions, deures o condicions, o modificar les ja imposades.

b) Prorrogar el termini de suspensió, sense que en cap cas no pugui excedir la meitat de la durada del que s'ha fixat inicialment.

3. En el cas de revocació de la suspensió, les despeses que hagi realitzat el penat per reparar el dany causat pel delicte d'acord amb l'apartat 1 de l'article 84 no s'han de restituir. Tanmateix, el jutge o tribunal ha d'abonar a la pena els pagaments i la prestació de treballs que s'hagin dut a terme o s'hagin complert d'acord amb les mesures 2a i 3a

4. En tots els casos anteriors, el jutge o tribunal ha de resoldre després d'haver escoltat el fiscal i les altres parts. Tanmateix, pot revocar la suspensió de l'execució de la pena i ordenar l'ingrés immediat del penat a la presó quan resulti imprescindible per evitar el risc de reiteració delictiva, el risc de fugida del penat o assegurar la protecció de la víctima.

El jutge o tribunal pot acordar la realització de les diligències de comprovació que siguin necessàries i acordar la celebració d'una vista oral quan ho consideri necessari per resoldre.»

Quaranta-sis. Es modifica l'article 87, que queda redactat de la manera següent:

«1. Transcorregut el termini de suspensió fixat sense que el subjecte hagi comès un delicte que posi de manifest que l'expectativa en què es fundava la decisió de suspensió adoptada ja no es pot mantenir, i complertes de manera suficient les regles de conducta fixades pel jutge o tribunal, aquest ha d'acordar la remissió de la pena.

2. No obstant això, per acordar la remissió de la pena que ha estat suspesa d'acord amb l'apartat 5 de l'article 80, s'ha d'acreditar la deshabitació del subjecte o la continuïtat del tractament. Si no, el jutge o tribunal n'ha d'ordenar el compliment, llevat que, un cop escoltats els informes corresponents, consideri necessària la continuació del tractament; en aquest cas pot concedir raonadament una pròrroga del termini de suspensió per un temps no superior a dos anys.»

Quaranta-set. Se suprimeix l'article 88.

Quaranta-vuit. Es modifica l'article 89, que queda redactat de la manera següent:

«1. Les penes de presó de més d'un any imposades a un ciutadà estranger se substitueixen per la seva expulsió del territori espanyol. Excepcionalment, quan sigui necessari per assegurar la defensa de l'ordre jurídic i restablir la confiança en la vigència de la norma infringida pel delictes, el jutge o tribunal pot acordar l'execució d'una part de la pena, que no pot ser superior a dos terços de la seva extensió, i la substitució de la resta per l'expulsió del penat del territori espanyol. En tot cas, s'ha de substituir la resta de la pena per l'expulsió del penat del territori espanyol quan accedeixi al tercer grau o li sigui concedida la llibertat condicional.

2. Quan s'hagi imposat una pena de més de cinc anys de presó, o diverses penes que excedissin aquesta durada, el jutge o tribunal ha d'acordar l'execució de tota o una part de la pena, en la mesura que sigui necessari per assegurar la defensa de l'ordre jurídic i restablir la confiança en la vigència de la norma infringida pel delictes. En aquests casos, s'ha de substituir l'execució de la resta de la pena per l'expulsió del penat del territori espanyol, quan el penat compleixi la part de la pena que s'hagi determinat, accedeixi al tercer grau o se li concedeixi la llibertat condicional.

3. El jutge o tribunal ha de resoldre en sentència sobre la substitució de l'execució de la pena sempre que això sigui possible. En els altres casos, una vegada declarada la fermesa de la sentència, s'ha de pronunciar amb la màxima urgència, amb l'audiència prèvia al fiscal i a les altres parts, sobre la concessió o no de la substitució de l'execució de la pena.

4. No és procedent la substitució quan, a la vista de les circumstàncies del fet i les personals de l'autor, en particular el seu arrelament a Espanya, l'expulsió sigui desproporcionada.

L'expulsió d'un ciutadà de la Unió Europea només és procedent quan representi una amenaça greu per a l'ordre públic o la seguretat pública en atenció a la naturalesa, les circumstàncies i la gravetat del delictes comès, els seus antecedents i les circumstàncies personals.

Si ha residit a Espanya durant els deu anys anteriors l'expulsió és procedent quan, a més:

a) Ha estat condemnat per un o més delictes contra la vida, la llibertat, la integritat física i la llibertat i indemnitat sexuals castigats amb una pena màxima de presó de més de cinc anys i s'apreciï fundadament un risc greu que pugui cometre delictes de la mateixa naturalesa.

b) Ha estat condemnat per un o més delictes de terrorisme o altres delictes comesos en el si d'un grup o organització criminal.

En aquests supòsits, en qualsevol cas és aplicable el que disposa l'apartat 2 d'aquest article.

5. L'estranger no pot tornar a Espanya en un termini de cinc a deu anys, comptats des de la data de la seva expulsió, ateses la durada de la pena substituïda i les circumstàncies personals del penat.

6. L'expulsió comporta l'arxivament de qualsevol procediment administratiu que tingui per objecte l'autorització per residir o treballar a Espanya.

7. Si l'estranger expulsat torna a Espanya abans que hagi transcorregut el període de temps establert judicialment, ha de complir les penes que van ser substituïdes, llevat que, excepcionalment, el jutge o tribunal redueixi la seva durada quan el seu compliment sigui innecessari per assegurar la defensa de l'ordre jurídic i restablir la confiança en la norma jurídica infringida pel delictes, en atenció al temps transcorregut des de l'expulsió i les circumstàncies en què s'hagi produït el seu incompliment.

No obstant això, si fos sorprès a la frontera, ha de ser expulsat directament per part de l'autoritat governativa, i el termini de prohibició d'entrada es comença a computar de nou en la seva integritat.

8. Quan, en acordar-se l'expulsió en qualsevol dels supòsits que preveu aquest article, l'estranger no es trobi o no quedi efectivament privat de llibertat en execució de la pena imposada, el jutge o tribunal pot acordar, amb la finalitat d'assegurar l'expulsió, el seu ingrés en un centre d'internament d'estrangers, en els termes i amb els límits i les garanties que preveu la llei per a l'expulsió governativa.

En qualsevol cas, si, un cop acordada la substitució de la pena privativa de llibertat per l'expulsió, aquesta no es pot portar a efecte, s'ha de procedir a l'execució de la pena originàriament imposada o del període de condemna pendent, o a l'aplicació, si s'escau, de la suspensió de la seva execució.

9. No s'han de substituir les penes que hagi imposat la comissió dels delictes a què es refereixen els articles 177 bis, 312, 313 i 318 bis.»

Quaranta-nou. Es modifica l'article 90, que queda redactat de la manera següent:

«1. El jutge de vigilància penitenciària ha d'acordar la suspensió de l'execució de la resta de la pena de presó i ha de concedir la llibertat condicional al penat que compleixi els requisits següents:

- a) Que estigui classificat en tercer grau.
- b) Que hagi extingit les tres quartes parts de la pena imposada.
- c) Que hagi observat una bona conducta.

Per resoldre sobre la suspensió de l'execució de la resta de la pena i la concessió de la llibertat condicional, el jutge de vigilància penitenciària ha de valorar la personalitat del penat, els seus antecedents, les circumstàncies del delictes comès, la rellevància dels béns jurídics que es podrien veure afectats per una reiteració en el delictes, la seva conducta durant el compliment de la pena, les seves circumstàncies familiars i socials i els efectes que es puguin esperar de la mateixa suspensió de l'execució i del compliment de les mesures que siguin imposades.

No es concedeix la suspensió si el penat no ha satisfet la responsabilitat civil derivada del delictes en els supòsits i d'acord amb els criteris establerts pels apartats 5 i 6 de l'article 72 de la Llei orgànica 1/1979, de 26 de setembre, general penitenciària.

2. També pot acordar la suspensió de l'execució de la resta de la pena i concedir la llibertat condicional als penats que compleixin els requisits següents:

- a) Que hagin extingit dues tercers parts de la seva condemna.
- b) Que durant el compliment de la seva pena hagin desenvolupat activitats laborals, culturals o ocupacionals, de manera continuada o bé amb un aprofitament del qual s'hagi derivat una modificació rellevant i favorable d'aquelles de les seves circumstàncies personals relacionades amb la seva activitat delictiva prèvia.
- c) Que acrediti el compliment dels requisits a què es refereix l'apartat anterior, excepte el d'haver extingit tres quartes parts de la seva condemna.

A proposta de les institucions penitenciàries i amb l'informe previ del Ministeri Fiscal i de les altres parts, complertes les circumstàncies de les lletres a) i c) de l'apartat anterior, el jutge de vigilància penitenciària pot avançar, una vegada extingida la meitat de la condemna, la concessió de la llibertat condicional en relació amb el termini que preveu l'apartat anterior, fins a un màxim de noranta dies per cada any transcorregut de compliment efectiu de condemna. Aquesta mesura requereix que el penat hagi desenvolupat continuadament les activitats que indica la lletra b) d'aquest apartat i que acrediti, a més, la participació efectiva i favorable

en programes de reparació a les víctimes o programes de tractament o desintoxicació, si s'escau.

3. Excepcionalment, el jutge de vigilància penitenciària pot acordar la suspensió de l'execució de la resta de la pena i concedir la llibertat condicional als penats en què concorrin els requisits següents:

- a) Que estiguin complint la seva primera condemna de presó i que aquesta no superi els tres anys de durada.
- b) Que hagin extingit la meitat de la seva condemna.
- c) Que acreditin el compliment dels requisits a què es refereix l'apartat 1, excepte el d'haver extingit tres quartes parts de la seva condemna, així com el regulat a la lletra b) de l'apartat anterior.

Aquest règim no és aplicable als penats que ho hagin estat per la comissió d'un delicte contra la llibertat i indemnitat sexuals.

4. El jutge de vigilància penitenciària pot denegar la suspensió de l'execució de la resta de la pena quan el penat hagi donat informació inexacta o insuficient sobre el parador de béns o objectes el decomís dels quals hagi estat acordat; no doni compliment d'acord amb la seva capacitat al compromís de pagament de les responsabilitats civils a què hagi estat condemnat; o faciliti informació inexacta o insuficient sobre el seu patrimoni, de manera que incompleixi l'obligació imposada a l'article 589 de la Llei d'enjudiciament civil.

També pot denegar la suspensió de l'execució de la resta de la pena imposada per a algun dels delictes que preveu el títol XIX del llibre II d'aquest Codi, quan el penat hagi eludit el compliment de les responsabilitats pecuniàries o la reparació del dany econòmic causat a l'Administració a què hagi estat condemnat.

5. En els casos de suspensió de l'execució de la resta de la pena i concessió de la llibertat condicional, són aplicables les normes contingudes als articles 83, 86 i 87.

El jutge de vigilància penitenciària, a la vista de la possible modificació de les circumstàncies valorades, pot modificar la decisió que anteriorment hagi adoptat d'acord amb l'article 83, i acordar la imposició de noves prohibicions, deures o prestacions, la modificació o l'alçament de les quals ja hagi estat acordada.

Així mateix, el jutge de vigilància penitenciària ha de revocar la suspensió de l'execució de la resta de la pena i la llibertat condicional concedida quan es posi de manifest un canvi de les circumstàncies que hagin donat lloc a la suspensió que ja no permeti mantenir el pronòstic de manca de perillositat en què es fundava la decisió adoptada.

El termini de suspensió de l'execució de la resta de la pena és de dos a cinc anys. En qualsevol cas, el termini de suspensió de l'execució i de llibertat condicional no pot ser inferior a la durada de la part de pena pendent de compliment. El termini de suspensió i llibertat condicional es computa des de la data de posada en llibertat del penat.

6. La revocació de la suspensió de l'execució de la resta de la pena i llibertat condicional dóna lloc a l'execució de la part de la pena pendent de compliment. El temps transcorregut en llibertat condicional no es computa com a temps de compliment de la condemna.

7. El jutge de vigilància penitenciària ha de resoldre d'ofici sobre la suspensió de l'execució de la resta de la pena i la concessió de la llibertat condicional a petició del penat. En cas que la petició no sigui estimada, el jutge o tribunal pot fixar un termini de sis mesos, que motivadament es pot prolongar a un any, fins que la pretensió es pugui tornar a plantejar.

8. En el cas de persones condemnades per delictes comesos en el si d'organitzacions criminals o per algun dels delictes que regula el capítol VII del títol XXII del llibre II d'aquest Codi, la suspensió de l'execució de la resta de la pena imposada i la concessió de la llibertat condicional requereix que el penat mostri

signes inequívocs d'haver abandonat els fins i els mitjans de l'activitat terrorista i hagi col·laborat activament amb les autoritats, bé per impedir la producció d'altres delictes per part de l'organització o el grup terrorista, bé per atenuar els efectes del seu delicte, bé identificar, capturar i processar els responsables de delictes terroristes, per obtenir proves o per impedir l'actuació o el desenvolupament de les organitzacions o associacions a les quals hagi pertangut o amb les quals hagi col·laborat, la qual cosa es pot acreditar mitjançant una declaració expressa de repudi de les seves activitats delictives i d'abandonament de la violència i una petició expressa de perdó a les víctimes del seu delicte, així com pels informes tècnics que acreditin que el pres està realment desvinculat de l'organització terrorista i de l'entorn i les activitats d'associacions i col·lectius il·legals que l'envolten i la seva col·laboració amb les autoritats.

Els apartats 2 i 3 no són aplicables a les persones condemnades per la comissió d'algun dels delictes que regula el capítol VII del títol XXII del llibre II d'aquest Codi o per delictes comesos en el si d'organitzacions criminals.»

Cinquanta. Es modifica l'article 91, que passa a tenir el contingut següent:

«1. No obstant el que disposa l'article anterior, els penats que hagin complert l'edat de setanta anys, o la compleixin durant l'extinció de la condemna, i reuneixin els requisits que exigeix l'article anterior, excepte el d'haver extingit les tres quartes parts, les dues terceres parts o, si s'escau, la meitat de la condemna, poden obtenir la suspensió de l'execució de la resta de la pena i la concessió de la llibertat condicional.

El mateix criteri s'aplica quan es tracta de malalts molt greus amb patiments incurables, i així queda acreditat després de la pràctica dels informes mèdics que, a criteri del jutge de vigilància penitenciària, es considerin necessaris.

2. L'Administració penitenciària, si li consta que l'intern es troba en qualsevol dels casos previstos als paràgrafs anteriors, ha d'eleva l'expedient de llibertat condicional, amb la urgència que el cas requereixi, al jutge de vigilància penitenciària, qui, a l'hora de resoldre'l, ha de valorar al costat de les circumstàncies personals la dificultat per delinquir i l'escassa perillositat del subjecte.

3. Si el perill per a la vida de l'intern, a causa de la seva malaltia o de la seva edat avançada, és patent, perquè està acreditat pel dictamen del metge forense i dels serveis mèdics de l'establiment penitenciari, el jutge o tribunal pot acordar, sense necessitat que s'acrediti el compliment de cap altre requisit i un cop valorada la manca de perillositat rellevant del penat, la suspensió de l'execució de la resta de la pena i concedir-li la llibertat condicional sense cap més tràmit que requerir al centre penitenciari l'informe de pronòstic final per tal de poder fer la valoració a què es refereix l'apartat anterior.

En aquest cas, el penat està obligat a facilitar al servei mèdic penitenciari, al metge forense, o a qui determini el jutge o tribunal, la informació necessària per poder valorar sobre l'evolució de la seva malaltia.

L'incompliment d'aquesta obligació pot donar lloc a la revocació de la suspensió de l'execució i de la llibertat condicional.

4. Són aplicables al supòsit regulat en aquest article les disposicions contingudes als apartats 4, 5 i 6 de l'article anterior.»

Cinquanta-u. Es modifica l'article 92, que queda redactat de la manera següent:

«1. El tribunal ha d'acordar la suspensió de l'execució de la pena de presó permanent revisable quan es compleixin els requisits següents:

a) Que el penat hagi complert vint-i-cinc anys de la seva condemna, sense perjudici del que disposa l'article 78 bis per als casos que s'hi regulen.

b) Que estigui classificat en tercer grau.

c) Que el tribunal, a la vista de la personalitat del penat, els seus antecedents, les circumstàncies del delictes comès, la rellevància dels béns jurídics que es podrien veure afectats per una reiteració en el delictes, la seva conducta durant el compliment de la pena, les seves circumstàncies familiars i socials, i els efectes que es puguin esperar de la mateixa suspensió de l'execució i del compliment de les mesures que s'imposin, pugui fundar, amb la valoració prèvia dels informes d'evolució remesos pel centre penitenciari i pels especialistes que el mateix tribunal determini, l'existència d'un pronòstic favorable de reinserció social.

En cas que el penat ho hagi estat per diversos delictes, l'examen dels requisits a què es refereix la lletra c) s'ha de dur a terme valorant en el seu conjunt tots els delictes comesos.

El tribunal ha de resoldre sobre la suspensió de la pena de presó permanent revisable després d'un procediment oral contradictori en què han d'intervenir el Ministeri Fiscal i el penat, assistit pel seu advocat.

2. Si es tracta de delictes referents a organitzacions i grups terroristes i delictes de terrorisme del capítol VII del títol XXII del llibre II d'aquest Codi, és necessari, a més, que el penat mostri signes inequívocs d'haver abandonat els fins i els mitjans de l'activitat terrorista i hagi col·laborat activament amb les autoritats, bé per impedir la producció d'altres delictes per part de l'organització o el grup terrorista, bé per atenuar els efectes del seu delictes, bé per identificar, capturar i processar els responsables de delictes terroristes, per obtenir proves o per impedir l'actuació o el desenvolupament de les organitzacions o associacions a què hagi pertangut o amb les quals hagi col·laborat, la qual cosa es pot acreditar mitjançant una declaració expressa de repudi de les seves activitats delictives i d'abandonament de la violència i una petició expressa de perdó a les víctimes del seu delictes, així com pels informes tècnics que acreditin que el pres està realment desvinculat de l'organització terrorista i de l'entorn i les activitats d'associacions i col·lectius il·legals que l'envolten i la seva col·laboració amb les autoritats.

3. La suspensió de l'execució té una durada de cinc a deu anys. El termini de suspensió i llibertat condicional es computa des de la data de posada en llibertat del penat. Són aplicables les normes contingudes al paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 80 i als articles 83, 86, 87 i 91.

El jutge o tribunal, a la vista de la possible modificació de les circumstàncies valorades, pot modificar la decisió que anteriorment hagi adoptat d'acord amb l'article 83, i acordar la imposició de noves prohibicions, deures o prestacions, la modificació o l'alçament de les quals ja s'hagin acordat.

Així mateix, el jutge de vigilància penitenciària ha de revocar la suspensió de l'execució de la resta de la pena i la llibertat condicional concedida quan es posi de manifest un canvi de les circumstàncies que hagin donat lloc a la suspensió que ja no permeti mantenir el pronòstic de manca de perillositat en què es fundava la decisió adoptada.

4. Un cop extingida la part de la condemna a què es refereixen la lletra a) de l'apartat 1 d'aquest article o, si s'escau, l'article 78 bis, el tribunal ha de verificar, almenys cada dos anys, el compliment de la resta de requisits de la llibertat condicional. El tribunal ha de resoldre també les peticions de concessió de la llibertat condicional del penat, però pot fixar un termini de fins a un any dins del qual, després d'haver estat rebutjada una petició, no s'ha de donar curs a les seves noves sol·licituds.»

Cinquanta-dos. Se suprimeix l'article 93.

Cinquanta-tres. S'afegeix un nou article 94 bis, amb la redacció següent:

«Als efectes que preveu aquest capítol, les condemnes fermes de jutges o tribunals imposades en altres estats de la Unió Europea tenen el mateix valor que

les imposades pels jutges o tribunals espanyols, llevat que els seus antecedents hagin estat cancel·lats o es puguin cancel·lar d'acord amb el dret espanyol.»

Cinquanta-quatre. Es modifica la rúbrica del títol V del llibre I, que es passa a denominar:

«TÍTOL V. De la responsabilitat civil derivada dels delictes i de les costes processals.»

Cinquanta-cinc. Es modifica l'apartat 1 de l'article 109, que queda redactat de la manera següent:

«1. L'execució d'un fet descrit per la llei com a delicte obliga a reparar, en els termes que preveuen les lleis, els danys i perjudicis que ha causat.»

Cinquanta-sis. Es modifica l'apartat 1 de l'article 111, que queda redactat de la manera següent:

«1. Ha de restituir-se, sempre que sigui possible, el mateix bé, amb l'abonament de les deterioracions i menyscapes que el jutge o tribunal determinin. La restitució ha de tenir lloc encara que el bé estigui en poder d'un tercer i aquest l'hagi adquirit legalment i de bona fe, sense perjudici del seu dret de repetició contra qui correspongui i, si escau, el de ser indemnitzat pel responsable civil del delicte.»

Cinquanta-set. Es modifica l'apartat 1 de l'article 116, que queda redactat de la manera següent:

«1. Tota persona criminalment responsable d'un delicte ho és també civilment si del fet en deriven danys o perjudicis. Si hi ha dos o més responsables d'un delicte, els jutges o tribunals han d'assenyalar la quota de la qual hagi de respondre cadascú.»

Cinquanta-vuit. Es modifica l'article 120, que queda redactat amb el tenor següent:

«També són responsables civilment, a falta dels qui ho siguin criminalment:

1r Els pares o tutors, pels danys i perjudicis causats pels delictes comesos pels majors de divuit anys subjectes a la seva pàtria potestat o tutela i que visquin en companyia seva, sempre que per part seva hi hagi culpa o negligència.

2n Les persones naturals o jurídiques titulars d'editorials, diaris, revistes, estacions de ràdio o televisió o de qualsevol altre mitjà de difusió escrita, parlada o visual, pels delictes comesos utilitzant els mitjans dels quals siguin titulars, sens perjudici del que disposa l'article 212.

3r Les persones naturals o jurídiques, en els casos de delictes comesos en els establiments dels quals siguin titulars, quan els qui els dirigeixin o administrin, o els seus dependents o empleats, hagin infringit els reglaments de la policia o les disposicions de l'autoritat que estiguin relacionats amb el fet punible comès, de manera que aquest no s'hauria produït sense la infracció esmentada.

4t Les persones naturals o jurídiques dedicades a qualsevol tipus d'indústria o comerç, pels delictes que hagin comès els seus empleats o dependents, representants o gestors en l'exercici de les seves obligacions o serveis.

5è Les persones naturals o jurídiques titulars de vehicles susceptibles de crear riscos per a tercers, pels delictes comesos quan els utilitzin els seus dependents o representants o persones autoritzades.»

Cinquanta-nou. Es modifica l'article 122, que queda redactat de la manera següent:

«El qui per un títol lucratiu hagi participat dels efectes d'un delicte està obligat a restituir la cosa o a rescabalar el dany fins a la quantia de la seva participació.»

Seixanta. Es modifica l'article 123, que queda redactat de la manera següent:

«Les costes processals s'entenen imposades per la llei als criminalment responsables de tot delictes.»

Seixanta-u. Es modifica l'article 127, que queda redactat de la manera següent:

«1. Tota pena que s'imposi per un delictes dolós comporta la pèrdua dels efectes que en provinguin i dels béns, mitjans o instruments amb els quals s'hagi preparat o executat, així com els guanys provinents del delictes, siguin quines siguin les transformacions que hagin pogut experimentar.

2. En els casos en què la llei prevegi la imposició d'una pena privativa de llibertat superior a un any per la comissió d'un delictes imprudent, el jutge o tribunal pot acordar la pèrdua dels efectes que provinguin d'aquest i dels béns, mitjans o instruments amb què s'hagi preparat o executat, així com dels guanys provinents del delictes, siguin quines siguin les transformacions que hagin pogut experimentar.

3. Si per qualsevol circumstància no és possible el decomís dels béns assenyalats als apartats anteriors d'aquest article, s'ha d'acordar el decomís d'altres béns per una quantitat que correspongui al seu valor econòmic, i al dels guanys que se n'hauria obtingut. De la mateixa manera s'ha de procedir quan s'acordi el decomís de béns, efectes o guanys determinats, però el seu valor sigui inferior al que tenien en el moment de la seva adquisició.»

Seixanta-dos. S'introdueix un article 127 bis, que passa a tenir el contingut següent:

«1. El jutge o tribunal també ha d'ordenar el decomís dels béns, efectes i guanys pertanyents a una persona condemnada per algun dels delictes següents quan resolgui, a partir d'indicis objectius fundats, que els béns o efectes provenen d'una activitat delictiva, i no se n'acrediti l'origen lícit:

- a) Delictes de tràfic d'éssers humans.
- b) Delictes relatius a la prostitució i a l'explotació sexual i corrupció de menors i delictes d'abusos i agressions sexuals a menors de setze anys.
- c) Delictes informàtics dels apartats 2 i 3 de l'article 197 i l'article 264.
- d) Delictes contra el patrimoni i contra l'ordre socioeconòmic en els supòsits de continuïtat delictiva i reincidència.
- e) Delictes relatius a les insolvències punibles.
- f) Delictes contra la propietat intel·lectual o industrial.
- g) Delictes de corrupció en els negocis.
- h) Delictes de receptació de l'apartat 2 de l'article 298.
- i) Delictes de blanqueig de capitals.
- j) Delictes contra la hisenda pública i la Seguretat Social.
- k) Delictes contra els drets dels treballadors dels articles 311 a 313.
- l) Delictes contra els drets dels ciutadans estrangers.
- m) Delictes contra la salut pública dels articles 368 a 373.
- n) Delictes de falsificació de moneda.
- o) Delictes de suborn.
- p) Delictes de malversació.
- q) Delictes de terrorisme.
- r) Delictes comesos en el si d'una organització o grup criminal.

2. Als efectes del que preveu l'apartat 1 d'aquest article, s'han de valorar, especialment, entre d'altres, els indicis següents:

1r La desproporció entre el valor dels béns i efectes de què es tracti i els ingressos d'origen lícit de la persona condemnada.

2n L'ocultació de la titularitat o de qualsevol poder de disposició sobre els béns o efectes mitjançant la utilització de persones físiques o jurídiques o ens

sense personalitat jurídica interposats, o paradisos fiscals o territoris de nul·la tributació que ocultin o dificultin la determinació de la vertadera titularitat dels béns.

3r La transferència dels béns o efectes mitjançant operacions que en dificultin o impedeixin la localització o destinació i que no tinguin una justificació legal o econòmica vàlida.

3. En aquests supòsits també és aplicable el que disposa l'apartat 3 de l'article anterior.

4. Si posteriorment el condemnat ho és per fets delictius similars comesos amb anterioritat, el jutge o tribunal ha de valorar l'abast del decomís anterior acordat en resoldre sobre el decomís en el nou procediment.

5. El decomís a què es refereix aquest article no s'ha d'acordar quan les activitats delictives de les quals provinguin els béns o efectes hagin prescrit o ja hagin estat objecte d'un procés penal resolt per una sentència absolutòria o una resolució de sobreseïment amb efectes de cosa jutjada.»

Seixanta-tres. S'afegeix un article 127 ter, que queda redactat de la manera següent:

«1. El jutge o tribunal pot acordar el decomís que preveuen els articles anteriors encara que no hi hagi una sentència de condemna, quan la situació patrimonial il·lícita quedi acreditada en un procés contradictori i es tracti d'algun dels supòsits següents:

- a) Que el subjecte hagi mort o pateixi una malaltia crònica que n'impedeixi l'enjudiciament i existeixi el risc que els fets puguin prescriure,
- b) es trobi en rebel·lia i això impedeixi que els fets puguin ser enjudiciats dins d'un termini raonable, o
- c) no se li imposi una pena perquè està exempt de responsabilitat criminal o perquè aquesta ha quedat extingida.

2. El decomís a què es refereix aquest article només es pot dirigir contra qui hagi estat formalment acusat o contra l'imputat en relació amb el qual hi ha indicis racionals de criminalitat quan les situacions a què es refereix l'apartat anterior hagin impedit la continuació del procediment penal.»

Seixanta-quatre. S'afegeix un article 127 quater, amb la redacció següent:

«1. Els jutges i tribunals també poden acordar el decomís dels béns, efectes i guanys a què es refereixen els articles anteriors que s'hagin transferit a terceres persones, o d'un valor equivalent, en els casos següents:

- a) En el cas dels efectes i guanys, quan els hagin adquirit amb coneixement que procedeixen d'una activitat il·lícita o quan una persona diligent hauria tingut motius per sospitar, en les circumstàncies del cas, del seu origen il·lícit.
- b) En el cas d'altres béns, quan els hagin adquirit amb coneixement que d'aquesta manera se'n dificultava el decomís o quan una persona diligent hauria tingut motius per sospitar, en les circumstàncies del cas, que d'aquesta manera se'n dificultava el decomís.

2. Es presumeix, llevat que hi hagi una prova en contra, que el tercer ha conegut o ha tingut motius per sospitar que es tractava de béns procedents d'una activitat il·lícita o que eren transferits per evitar-ne el decomís, quan els béns o efectes li hagin estat transferits a títol gratuït o per un preu inferior al real de mercat.»

Seixanta-cinc. S'afegeix un article 127 quinquies, amb la redacció següent:

«1. Els jutges i tribunals també poden acordar el decomís de béns, efectes i guanys provinents de l'activitat delictiva prèvia del condemnat, quan es compleixin, cumulativament, els requisits següents:

a) Que el subjecte sigui o hagi estat condemnat per algun dels delictes a què es refereix l'article 127 bis.1 del Codi penal.

b) Que el delicte s'hagi comès en el context d'una activitat delictiva prèvia continuada.

c) Que existeixin indicis fundats que una part rellevant del patrimoni del penat procedeix d'una activitat delictiva prèvia.

Són indicis rellevants:

1r La desproporció entre el valor dels béns i efectes de què es tracti i els ingressos d'origen lícit de la persona condemnada.

2n L'ocultació de la titularitat o de qualsevol poder de disposició sobre els béns o efectes mitjançant la utilització de persones físiques o jurídiques o ens sense personalitat jurídica interposats, o paradisos fiscals o territoris de nul·la tributació que ocultin o dificultin la determinació de la verdadera titularitat dels béns.

3r La transferència dels béns o efectes mitjançant operacions que dificultin o impedeixin la seva localització o destí i que no tinguin una justificació legal o econòmica vàlida.

El que disposa el paràgraf anterior només és aplicable quan constin indicis fundats que el subjecte ha obtingut, a partir de la seva activitat delictiva, un benefici superior a 6.000 euros.

2. Als efectes de l'apartat anterior, s'entén que el delicte s'ha comès en el context d'una activitat delictiva continuada sempre que:

a) El subjecte sigui condemnat o hagi estat condemnat en el mateix procediment per tres o més delictes dels quals s'hagi derivat l'obtenció d'un benefici econòmic directe o indirecte, o per un delicte continuat que inclogui, almenys, tres infraccions penals de les quals hagi derivat un benefici econòmic directe o indirecte.

b) O en el període de sis anys anterior al moment en què es va iniciar el procediment en què ha estat condemnat per algun dels delictes a què es refereix l'article 127 bis del Codi penal, hagi estat condemnat per dos o més delictes dels quals ha derivat l'obtenció d'un benefici econòmic, o per un delicte continuat que inclogui, almenys, dues infraccions penals de les quals ha derivat l'obtenció d'un benefici econòmic.»

Seixanta-sis. S'introdueix un article 127 sexies, que té la redacció següent:

«Als efectes del que preveu l'article anterior són aplicables les presumpcions següents:

1r Es presumeix que tots els béns adquirits pel condemnat dins del període de temps que s'inicia sis anys abans de la data d'obertura del procediment penal procedeixen de la seva activitat delictiva.

A aquests efectes, s'entén que els béns han estat adquirits en la data més primerenca en què consti que el subjecte n'ha disposat.

2n Es presumeix que totes les despeses efectuades pel penat durant el període de temps a què es refereix el paràgraf primer del número anterior es van pagar amb fons procedents de la seva activitat delictiva.

3r Es presumeix que tots els béns a què es refereix el número 1 van ser adquirits lliures de càrregues.

El jutge o tribunal pot acordar que les presumpcions anteriors no siguin aplicades en relació amb determinats béns, efectes o guanys, quan, en les circumstàncies concretes del cas, es revelin incorrectes o desproporcionades.»

Seixanta-set. S'afegeix un article 127 septies, amb la redacció següent:

«Si l'execució del decomís no s'ha pogut portar a terme, en tot o en part, a causa de la naturalesa o situació dels béns, efectes o guanys de què es tracti, o per qualsevol altra circumstància, el jutge o tribunal pot acordar, mitjançant una interlocutòria, el decomís d'altres béns, fins i tot d'origen lícit, que pertanyin als criminalment responsables del fet per un valor equivalent al de la part no executada del decomís inicialment acordat.

S'ha de procedir de la mateixa manera quan s'acordi el decomís de béns, efectes o guanys determinats, però el seu valor sigui inferior al que tenien en el moment de la seva adquisició.»

Seixanta-vuit. S'afegeix un article 127 octies, que té la redacció següent:

«1. A fi de garantir l'efectivitat del decomís, l'autoritat judicial pot confiscar o embargar i posar en dipòsit els béns, mitjans, instruments i guanys des del moment de les primeres diligències.

2. Correspon al jutge o tribunal resoldre, d'acord amb el que disposa la Llei d'enjudiciament criminal, sobre la realització anticipada o la utilització provisional dels béns i efectes intervinguts.

3. Els béns, instruments i guanys decomissats per mitjà d'una resolució ferma, llevat que s'hagin de destinar al pagament d'indemnitzacions a les víctimes, s'adjudiquen a l'Estat, als quals ha de donar el destí que es disposi legalment o reglamentàriament.»

Seixanta-nou. Es modifiquen els apartats 1 i 2 de l'article 129, que queden redactats de la manera següent:

«1. En cas de delictes comesos en el si, amb la col·laboració, a través o per mitjà d'empreses, organitzacions, grups o qualsevol altra classe d'entitats o agrupacions de persones que, pel fet de no tenir personalitat jurídica, no estiguin compreses a l'article 31 bis, el jutge o tribunal pot imposar motivadament a aquestes empreses, organitzacions, grups, entitats o agrupacions una o diverses conseqüències accessòries a la pena que correspongui a l'autor del delicte, amb el contingut que preveuen les lletres c) a g) de l'apartat 7 de l'article 33. També pot acordar la prohibició definitiva de portar a terme qualsevol activitat, encara que sigui lícita.

2. Les conseqüències accessòries a les quals es refereix l'apartat anterior només es poden aplicar a les empreses, organitzacions, grups o entitats o agrupacions esmentats al mateix apartat quan aquest Codi ho prevegi expressament, o quan es tracti d'algun dels delictes pels quals aquest permet exigir responsabilitat penal a les persones jurídiques.»

Setanta. S'afegeix un nou article 129 bis, amb la redacció següent:

«Si es tracta de condemnats per la comissió d'un delicte greu contra la vida, la integritat de les persones, la llibertat, la llibertat o indemnitat sexual, de terrorisme, o qualsevol altre delicte greu que comporti un risc greu per a la vida, la salut o la integritat física de les persones, quan de les circumstàncies del fet, els antecedents, la valoració de la seva personalitat, o d'una altra informació disponible, es pugui valorar que existeix un perill rellevant de reiteració delictiva, el jutge o tribunal pot acordar la presa de mostres biològiques de la seva persona i la realització d'una anàlisi per obtenir identificadors d'ADN i inscriure'ls a la base de dades policial. Únicament es poden portar a terme les anàlisis necessàries per obtenir els

identificadors que proporcionin, exclusivament, informació genètica reveladora de la identitat de la persona i del seu sexe.

Si l'afectat s'oposa a la recollida de les mostres, es pot imposar la seva execució forçosa mitjançant el recurs a les mesures coactives mínimes indispensables per a la seva execució, que han de ser en qualsevol cas proporcionades a les circumstàncies del cas i respectuoses amb la seva dignitat.»

Setanta-u. Es modifiquen els numerals 3r i 5è de l'apartat 1 de l'article 130, que queden redactats de la manera següent:

«3r Per la remissió definitiva de la pena, d'acord amb el que disposen els apartats 1 i 2 de l'article 87.»

«5è Pel perdó de l'ofès, quan es tracti de delictes lleus perseguibles a instàncies de l'ofès o quan la llei ho prevegi. El perdó ha de ser atorgat de manera expressa abans que s'hagi dictat sentència, i a aquest efecte el jutge o tribunal sentenciador ha d'escoltar l'ofès pel delicte abans de dictar-la.

En els delictes contra menors o persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial, els jutges o tribunals, escoltat el Ministeri Fiscal, poden rebutjar l'eficàcia del perdó atorgat pels representants d'aquells, i ordenar la continuació del procediment, amb intervenció del Ministeri Fiscal, o el compliment de la condemna.

Per rebutjar el perdó a què es refereix el paràgraf anterior, el jutge o tribunal ha d'escoltar novament el representant del menor o persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial.»

Setanta-dos. Es modifica l'article 131, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els delictes prescriuen:

Al cap de vint anys, si la pena màxima assenyalada en el delicte és presó de quinze anys o més.

Al cap de quinze, si la pena màxima assenyalada per la llei és la inhabilitació per més de deu anys, o presó per més de deu i menys de quinze anys.

Al cap de deu, si la pena màxima assenyalada per la llei és la presó o inhabilitació per més de cinc anys i no excedeix els deu.

Al cap de cinc, els altres delictes, excepte els delictes lleus i els delictes d'injúries i calúmnies, que prescriuen al cap d'un any.

2. Quan la pena assenyalada per la llei sigui composta, cal atènyer-se, per aplicar les regles compreses en aquest article, a la que exigeixi més temps per prescriure.

3. Els delictes de lesa humanitat i de genocidi i els delictes contra les persones i béns protegits en cas de conflicte armat, llevat dels castigats a l'article 614, no prescriuen en cap cas.

Tampoc no prescriuen els delictes de terrorisme, si han causat la mort d'una persona.

4. En els supòsits de concurs d'infraccions o d'infraccions connexes, el termini de prescripció és el que correspon al delicte més greu.»

Setanta-tres. Es modifica l'article 132, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els termes que preveu l'article precedent es computen des del dia en què s'hagi comès la infracció punible. En els casos de delicte continuat i delicte permanent, així com en les infraccions que exigeixin habitualitat, aquests termes es computen, respectivament, des del dia en què es va realitzar l'última infracció, des que es va eliminar la situació il·lícita o des que va cessar la conducta.

En la temptativa d'homicidi i en els delictes d'avortament no consentit, lesions, tràfic d'éssers humans, contra la llibertat, de tortures i contra la integritat moral, la

llibertat i indemnitat sexuals, la intimitat, el dret a la pròpia imatge i la inviolabilitat del domicili, quan la víctima sigui menor d'edat, els termes es computen des del dia en què aquesta hagi arribat a la majoria d'edat, i si mor abans d'arribar-hi, a partir de la data de la mort.

2. La prescripció s'ha d'interrompre, i queda sense efecte el temps transcorregut, quan el procediment es dirigeixi contra la persona indiciàriament responsable del delictes, i comença a córrer de nou des que es paralitzi el procediment o acabi sense condemna d'acord amb les regles següents:

1a S'entén dirigit el procediment contra una persona determinada des del moment en què, en incoar la causa o posteriorment, es dicti resolució judicial motivada en què se li atribueixi la seva presumpta participació en un fet que pugui ser constitutiu de delictes.

2a No obstant això, la presentació de querella o la denúncia formulada davant un òrgan judicial, en la qual s'atribueixi a una persona determinada la seva presumpta participació en un fet que pugui ser constitutiu de delictes, suspèn el còmput de la prescripció per un termini màxim de sis mesos, a comptar de la mateixa data de presentació de la querella o de formulació de la denúncia.

Si dins d'aquest termini es dicta contra el querellat o denunciat, o contra qualsevol altra persona implicada en els fets, alguna de les resolucions judicials esmentades a la regla 1a, la interrupció de la prescripció s'entén retroactivament produïda, a tots els efectes, en la data de presentació de la querella o denúncia.

Per contra, el còmput del terme de prescripció continua des de la data de presentació de la querella o denúncia si, dins del termini de sis mesos, recau resolució judicial ferma d'inadmissió a tràmit de la querella o denúncia o per la qual s'acordi no dirigir el procediment contra la persona querellada o denunciada. La continuació del còmput també es produeix si, dins del termini esmentat, el jutge d'instrucció no adopta cap de les resolucions que preveu aquest article.

3. Als efectes d'aquest article, la persona contra la qual es dirigeix el procediment ha de quedar prou determinada en la resolució judicial, ja sigui mitjançant la seva identificació directa o mitjançant dades que permetin concretar posteriorment la identificació en el si de l'organització o grup de persones a qui s'atribueixi el fet.»

Setanta-quatre. Es numera l'actual contingut de l'article 134 com a apartat 1 i s'afegeix un apartat 2, amb la redacció següent:

«2. El termini de prescripció de la pena queda en suspens:

- a) Durant el període de suspensió de l'execució de la pena.
- b) Durant el compliment d'altres penes, quan sigui aplicable el que disposa l'article 75.»

Setanta-cinc. Es modifica l'article 136, amb la redacció següent:

«1. Els condemnats que hagin extingit la seva responsabilitat penal tenen dret a obtenir del Ministeri de Justícia, d'ofici o a instància de part, la cancel·lació dels seus antecedents penals, quan hagin transcorregut, sense haver tornat a delinquir, els terminis següents:

- a) Sis mesos per a les penes lleus.
- b) Dos anys per a les penes que no excedeixin els dotze mesos i les imposades per delictes imprudents.
- c) Tres anys per a la resta de penes menys greus inferiors a tres anys.
- d) Cinc anys per a la resta de penes menys greus iguals o superiors a tres anys.
- e) Deu anys per a les penes greus.

2. Els terminis a què es refereix l'apartat anterior es compten des de l'endemà del dia en què quedi extingida la pena, però si això ocorre mitjançant la remissió condicional, el termini, una vegada obtinguda la remissió definitiva, es computa retrotraient-lo a l'endemà del dia en què hagi quedat complerta la pena si no s'ha gaudit d'aquest benefici. En aquest cas, es pren com a data inicial per al còmput de la durada de la pena l'endemà de l'atorgament de la suspensió.

3. Les penes imposades a les persones jurídiques i les conseqüències accessòries de l'article 129 s'han de cancel·lar en el termini que correspongui, d'acord amb la regla prevista a l'apartat 1 d'aquest article, llevat que s'hagi acordat la dissolució o la prohibició definitiva d'activitats. En aquests casos, s'han de cancel·lar les anotacions un cop transcorreguts cinquanta anys computats des de l'endemà de la fermesa de la sentència.

4. Les inscripcions d'antecedents penals en les diferents seccions del Registre central de penats i rebels no són públiques. Mentre siguin vigents només s'han d'emetre certificats amb les limitacions i garanties que preveuen les seves normes específiques i en els casos que estableix la llei. En tot cas, s'han d'expedir les que sol·licitin els jutges o tribunals, tant si es refereixen a inscripcions cancel·lades com si no, i s'hi ha de fer constar de manera expressa aquesta última circumstància.

5. En els casos en què, malgrat complir-se els requisits que estableix aquest article per a la cancel·lació, aquesta no s'hagi produït, el jutge o tribunal, acreditades aquestes circumstàncies, no ha de tenir en compte els antecedents esmentats.»

Setanta-sis. Es modifica l'article 138, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui mati a altri ha de ser castigat, com a reu d'homicidi, amb la pena de presó de deu a quinze anys.

2. Els fets han de ser castigats amb la pena superior en grau en els casos següents:

a) quan concorri en la seva comissió alguna de les circumstàncies de l'apartat 1 de l'article 140, o

b) quan els fets siguin constitutius, a més, d'un delictes d'atemptat de l'article 550.»

Setanta-set. Es modifica l'article 139, que queda redactat de la manera següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de presó de quinze a vint-i-cinc anys, com a reu d'assassinat, el qui mati a altri en alguna de les circumstàncies següents:

1a Amb traïdoria.

2a Per preu, recompensa o promesa.

3a Amb acarnissament, augmentant deliberadament i inhumana el dolor de l'ofès.

4a Per facilitar la comissió d'un altre delictes o per evitar que es descobreixi.

2. Quan en un assassinat concorrin més d'una de les circumstàncies que preveu l'apartat anterior, s'imposa la pena en la seva meitat superior.»

Setanta-vuit. Es modifica l'article 140, que té la redacció següent:

«1. L'assassinat ha de ser castigat amb una pena de presó permanent revisable quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

1a Que la víctima sigui menor de setze anys d'edat, o es tracti d'una persona especialment vulnerable per raó de la seva edat, malaltia o discapacitat.

2a Que el fet sigui subsegüent a un delictes contra la llibertat sexual que l'autor hagi comès sobre la víctima.

3a Que el delictes l'hagi comès qui pertany a un grup o organització criminal.

2. Al reu d'assassinat que hagi estat condemnat per la mort de més de dues persones se li ha d'imposar una pena de presó permanent revisable. En aquest cas, és aplicable el que disposen la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 78 bis i la lletra b) de l'apartat 2 del mateix article.»

Setanta-nou. S'introdueix un nou article 140 bis, amb la redacció següent:

«Als condemnats per la comissió d'un o més delictes compresos en aquest títol se'ls pot imposar, a més, una mesura de llibertat vigilada.»

Vuitanta. Es modifica l'article 142, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui per imprudència greu causi la mort d'altri ha de ser castigat, com a reu d'homicidi imprudent, amb la pena de presó d'un a quatre anys.

Si l'homicidi imprudent s'ha comès utilitzant un vehicle de motor o un ciclomotor, s'ha d'imposar així mateix la pena de privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors d'un a sis anys.

Si l'homicidi imprudent s'ha comès utilitzant una arma de foc, també s'ha d'imposar la pena de privació del dret a portar o tenir armes per un temps d'un a sis anys.

Si l'homicidi s'ha comès per imprudència professional, s'ha d'imposar, a més, la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici de la professió, ofici o càrrec per un període de tres a sis anys.

2. El qui per imprudència menys greu causi la mort d'altri, ha de ser castigat amb la pena de multa de tres mesos a divuit mesos.

Si l'homicidi s'ha comès utilitzant un vehicle de motor o un ciclomotor, es pot imposar també la pena de privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors de tres a divuit mesos.

Si l'homicidi s'ha comès utilitzant una arma de foc, també es pot imposar la pena de privació del dret a portar o tenir armes per un temps de tres a divuit mesos.

El delictes previst en aquest apartat només és perseguible mitjançant una denúncia de la persona ofesa o del seu representant legal.»

Vuitanta-u. Es modifica l'article 147, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui, per qualsevol mitjà o procediment, causi a altri una lesió que menyscabi la seva integritat corporal o la seva salut física o mental, ha de ser castigat com a reu del delictes de lesions amb la pena de presó de tres mesos a tres anys o la multa de sis a dotze mesos, sempre que la lesió requereixi objectivament per a la seva guarició, a més d'una primera assistència facultativa, tractament mèdic o quirúrgic. La simple vigilància o seguiment facultatiu del curs de la lesió no es considera tractament mèdic.

2. El qui, per qualsevol mitjà o procediment, causi a altri una lesió no inclosa a l'apartat anterior, ha de ser castigat amb la pena de multa d'un a tres mesos.

3. El qui colpegi o maltracti d'obra a altri sense causar-li una lesió, ha de ser castigat amb la pena de multa d'un a dos mesos.

4. Els delictes que preveuen els dos apartats anteriors només són perseguibles mitjançant una denúncia de la persona ofesa o del seu representant legal.»

Vuitanta-dos. Es modifica l'article 152, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui per imprudència greu causi alguna de les lesions que preveuen els articles anteriors ha de ser castigat, en atenció al risc creat i el resultat produït:

1r Amb la pena de presó de tres a sis mesos o multa de sis a divuit mesos si es tracta de les lesions de l'apartat 1 de l'article 147.

2n Amb la pena de presó d'un a tres anys si es tracta de les lesions de l'article 149.

3r Amb la pena de presó de sis mesos a dos anys si es tracta de les lesions de l'article 150.

Si els fets s'han comès utilitzant un vehicle de motor o un ciclomotor, també s'ha d'imposar la pena de privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors d'un a quatre anys.

Si les lesions s'han causat utilitzant una arma de foc, també s'ha d'imposar la pena de privació del dret a portar o tenir armes per un temps d'un a quatre anys.

Si les lesions s'han comès per imprudència professional, s'ha d'imposar a més la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici de la professió, ofici o càrrec per un període de sis mesos a quatre anys.

2. El qui per imprudència menys greu causi alguna de les lesions a què es refereixen els articles 149 i 150 ha de ser castigat amb una pena de multa de tres mesos a dotze mesos.

Si els fets s'han comès utilitzant un vehicle de motor o un ciclomotor, també es pot imposar la pena de privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors de tres mesos a un any.

Si les lesions s'han causat utilitzant una arma de foc, també es pot imposar la pena de privació del dret a portar o tenir armes per un temps de tres mesos a un any.

El delicte que preveu aquest apartat només és perseguible mitjançant una denúncia de la persona ofesa o del seu representant legal.»

Vuitanta-tres. Es modifica l'apartat 1 de l'article 153, amb la redacció següent:

«1. El qui per qualsevol mitjà o procediment causi a altri un detriment psíquic o una lesió de menys gravetat que les previstes a l'apartat 2 de l'article 147, o colpegi o maltracti d'obra a altri sense causar-li cap lesió, quan l'ofesa sigui o hagi estat la seva esposa, o una dona que estigui o hagi estat lligada a ell per una relació anàloga d'afectivitat fins i tot sense convivència, o una persona especialment vulnerable que visqui amb l'autor, ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a un any o de treballs en beneficis de la comunitat de trenta-un a vuitanta dies i, en qualsevol cas, privació del dret a tenir i portar armes d'un any i un dia a tres anys, així com, quan el jutge o tribunal ho consideri adequat a l'interès del menor o la persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial, inhabilitació per a l'exercici de la pàtria potestat, tutela, curatela, guarda o acolliment fins a cinc anys.»

Vuitanta-quatre. Es modifica l'article 156, que té la redacció següent:

«No obstant el que disposa l'article anterior, el consentiment emès de manera vàlida, lliure, conscient i expressa eximeix de responsabilitat penal en els supòsits de trasplantament d'òrgans efectuat d'acord amb el que disposa la llei, esterilitzacions i cirurgia transsexual realitzades per un facultatiu, llevat que el consentiment s'hagi obtingut viciadament, o mitjançant un preu o recompensa, o l'atorgant sigui menor d'edat o no tingui absolutament cap aptitud per prestar-lo; en aquest cas no és vàlid el consentiment prestat per aquests ni pels seus representants legals.

No és punible l'esterilització acordada per part d'un òrgan judicial en el cas de persones que de manera permanent no puguin prestar de cap manera el consentiment a què es refereix el paràgraf anterior, sempre que es tracti de supòsits excepcionals en què es produeixi un conflicte greu de béns jurídics protegits, a fi de salvaguardar l'interès més gran de l'afectat, tot això d'acord amb el que estableix la legislació civil.»

Vuitanta-cinc. S'afegeix un nou article 156 ter, amb la redacció següent:

«Als condemnats per la comissió d'un o més delictes compresos en aquest títol, quan la víctima sigui alguna de les persones a què es refereix l'apartat 2 de l'article 173, se'ls pot imposar, a més, una mesura de llibertat vigilada.»

Vuitanta-sis. Es modifica l'article 166, que queda redactat de la manera següent:

«1. El reu de detenció il·legal o segrest que no doni raó del parador de la persona detinguda ha de ser castigat amb una pena de presó de deu a quinze anys, en el cas de la detenció il·legal, i de quinze a vint anys, en el de segrest.

2. El fet ha de ser castigat amb una pena de quinze a vint anys de presó, en el cas de detenció il·legal, i de vint a vint-i-cinc anys de presó, en el de segrest, quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

a) Que la víctima sigui menor d'edat o una persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial.

b) Que l'autor hagi portat a terme la detenció il·legal o el segrest amb la intenció d'atemptar contra la llibertat o la indemnitat sexual de la víctima, o hagi actuat posteriorment amb aquesta finalitat.»

Vuitanta-set. Es modifica l'article 167, que queda redactat de la manera següent:

«1. L'autoritat o funcionari públic que, llevat dels casos permesos per la llei, i sense que hi hagi causa per delicte, cometi algun dels fets descrits en aquest capítol ha de ser castigat amb les penes que s'hi preveuen respectivament, en la meitat superior, i es pot arribar fins a la superior en grau.

2. Amb les mateixes penes han de ser castigats:

a) El funcionari públic o l'autoritat que, tant si hi ha causa per delicte com si no, acordi, practiqui o prolongui la privació de llibertat de qualsevol i no reconegui aquesta privació de llibertat o, de qualsevol altra manera, ocultï la situació o el parador d'aquesta persona i la privi, per tant, dels seus drets constitucionals o legals.

b) El particular que hagi portat a terme els fets amb l'autorització, el suport o l'aquiescència de l'Estat o de les seves autoritats.

3. En tots els casos en què els fets a què es refereix aquest article hagin estat comesos per l'autoritat o el funcionari públic, se'ls ha d'imposar, a més, la pena d'inhabilitació absoluta per un temps de vuit a dotze anys.»

Vuitanta-vuit. S'afegeix un apartat 7 a l'article 171, amb el contingut següent:

«7. Fora dels casos anteriors, el qui de manera lleu amenaci a altri ha de ser castigat amb la pena de multa d'un a tres mesos. Aquest fet només és perseguible mitjançant una denúncia de la persona ofesa o del seu representant legal.

Quan l'ofès sigui alguna de les persones a què es refereix l'apartat 2 de l'article 173, la pena ha de ser la de localització permanent de cinc a trenta dies, sempre en un domicili diferent i allunyat del de la víctima, o treballs en benefici de la comunitat de cinc a trenta dies, o multa d'un a quatre mesos, aquesta última únicament en els supòsits en què concorrin les circumstàncies que expressa l'apartat 2 de l'article 84. En aquests casos no és exigible la denúncia a què es refereix el paràgraf anterior.»

Vuitanta-nou. S'afegeix un apartat 3 a l'article 172, amb el contingut següent:

«3. Llevat dels casos anteriors, el qui causi a altri una coacció de caràcter lleu, ha de ser castigat amb la pena de multa d'un a tres mesos. Aquest fet només

és perseguible mitjançant una denúncia de la persona ofesa o del seu representant legal.

Quan l'ofès sigui alguna de les persones a què es refereix l'apartat 2 de l'article 173, la pena ha de ser la de localització permanent de cinc a trenta dies, sempre en un domicili diferent i allunyat del de la víctima, o treballs en benefici de la comunitat de cinc a trenta dies, o multa d'un a quatre mesos, aquesta última únicament en els supòsits en què concorrin les circumstàncies que expressa l'apartat 2 de l'article 84. En aquests casos no és exigible la denúncia a què es refereix el paràgraf anterior.»

Noranta. S'afegeix un article 172 bis, amb el contingut següent:

«1. El qui amb intimidació greu o violència compel·leixi una altra persona a contreure matrimoni ha de ser castigat amb una pena de presó de sis mesos a tres anys i sis mesos o amb una multa de dotze a vint-i-quatre mesos, segons la gravetat de la coacció o dels mitjans utilitzats.

2. La mateixa pena s'ha d'imposar a qui, amb la finalitat de cometre els fets a què es refereix l'apartat anterior, utilitzi violència, intimidació greu o engany per forçar a altri a abandonar el territori espanyol o a no tornar-hi.

3. Les penes s'han d'imposar en la seva meitat superior quan la víctima sigui menor d'edat.»

Noranta-u. S'introdueix un nou article 172 ter, amb el contingut següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos a dos anys o multa de sis a vint-i-quatre mesos el qui assetgi una persona i porti a terme de manera insistent i reiterada, i sense estar-hi legítimament autoritzat, alguna de les conductes següents i, d'aquesta manera, alteri greument el desenvolupament de la seva vida quotidiana:

1a La vigili, la persegueixi o cerqui la seva proximitat física.

2a Hi estableixi o hi intenti establir contacte a través de qualsevol mitjà de comunicació, o per mitjà de terceres persones.

3a Mitjançant l'ús indegut de les seves dades personals, adquireixi productes o mercaderies, o contracti serveis, o faci que terceres persones es posin en contacte amb ella.

4a Atempti contra la seva llibertat o contra el seu patrimoni, o contra la llibertat o el patrimoni d'una altra persona propera a ella.

Si es tracta d'una persona especialment vulnerable per raó de la seva edat, malaltia o situació, s'ha d'imposar la pena de presó de sis mesos a dos anys.

2. Quan l'ofès sigui alguna de les persones a què es refereix l'apartat 2 de l'article 173, s'ha d'imposar una pena de presó d'un a dos anys, o treballs en benefici de la comunitat de seixanta a cent vint dies. En aquest cas no és necessària la denúncia a què es refereix l'apartat 4 d'aquest article.

3. Les penes que preveu aquest article s'han d'imposar sense perjudici de les que puguin correspondre als delictes en què s'hagin concretat els actes d'assetjament.

4. Els fets que descriu aquest article només són perseguibles mitjançant una denúncia de la persona ofesa o del seu representant legal.»

Noranta-dos. Es modifica l'apartat 2 i s'introdueix un nou apartat 4 a l'article 173, amb la redacció següent:

«2. El qui habitualment exerceixi violència física o psíquica sobre qui sigui o hagi estat el seu cònjuge o sobre la persona que estigui o hagi estat lligada a ell per una relació anàloga d'afectivitat fins i tot sense convivència, o sobre els descendents, ascendents o germans per naturalesa, adopció o afinitat, propis o del

cònjuge o convivent, o sobre els menors o les persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial que hi convisquin o que estiguin subjectes a la potestat, tutela, curatela, acolliment o guarda de fet del cònjuge o convivent, o sobre la persona emparada en qualsevol altra relació per la qual estigui integrada en el nucli de la seva convivència familiar, així com sobre les persones que per la seva vulnerabilitat especial estan sotmeses a custòdia o guarda en centres públics o privats, ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a tres anys, privació del dret a tenir i portar armes de tres a cinc anys i, si s'escau, quan el jutge o tribunal ho consideri adequat a l'interès del menor o la persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial, inhabilitació especial per a l'exercici de la pàtria potestat, tutela, curatela, guarda o acolliment per un temps d'un a cinc anys, sense perjudici de les penes que puguin correspondre als delictes en què s'hagin concretat els actes de violència física o psíquica.

S'han d'imposar les penes en la seva meitat superior quan algun o alguns dels actes de violència es perpetrin en presència de menors, o utilitzant armes, o tinguin lloc en el domicili comú o en el domicili de la víctima, o es cometin trencant una pena de les que preveu l'article 48 o una mesura cautelar o de seguretat o prohibició de la mateixa naturalesa.

En els supòsits a què es refereix aquest apartat, també es pot imposar una mesura de llibertat vigilada.»

«4. Qui causi una injúria o vexació injusta de caràcter lleu, quan l'ofès sigui una de les persones a què es refereix l'apartat 2 de l'article 173, ha de ser castigat amb la pena de localització permanent de cinc a trenta dies, sempre en domicili diferent i allunyat del de la víctima, o treballs en benefici de la comunitat de cinc a trenta dies, o multa d'un a quatre mesos, aquesta última únicament en els supòsits en què concorrin les circumstàncies que expressa l'apartat 2 de l'article 84.

Les injúries només són perseguibles mitjançant una denúncia de la persona ofesa o del seu representant legal.»

Noranta-tres. Es modifica l'article 177, que queda redactat de la manera següent:

«Si en els delictes descrits en els articles precedents, a més de l'atemptat a la integritat moral, es produeix una lesió o un dany a la vida, integritat física, salut, llibertat sexual o béns de la víctima o d'un tercer, s'han de castigar els fets separatament amb la pena que els correspongui pels delictes comesos, excepte quan aquell ja estigui especialment castigat per la llei.»

Noranta-quatre. Es modifiquen els apartats 1 i 4 de l'article 177 bis, que queden redactats de la manera següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de cinc a vuit anys de presó com a reu de tràfic d'éssers humans el que, sigui en territori espanyol, sigui des d'Espanya, en trànsit o amb destinació a aquesta, utilitzant violència, intimidació o engany, o abusant d'una situació de superioritat o de necessitat o de vulnerabilitat de la víctima nacional o estrangera, o mitjançant el lliurament o la recepció de pagaments o beneficis per aconseguir el consentiment de la persona que tingui el control sobre la víctima, la capti, transporti, traslladi, aculli o rebri, inclòs l'intercanvi o la transferència de control sobre aquestes persones, amb qualsevol de les finalitats següents:

- a) La imposició de treball o serveis forçats, l'esclavitud o pràctiques similars a l'esclavitud, a la servitud o a la mendicitat.
- b) L'explotació sexual, inclosa la pornografia.
- c) L'explotació per cometre activitats delictives.
- d) L'extracció dels seus òrgans corporals.
- e) La celebració de matrimonis forçats.

Existeix una situació de necessitat o vulnerabilitat quan la persona en qüestió no té cap alternativa, real o acceptable, a sotmetre's a l'abús.»

«4. S'ha d'imposar la pena superior en grau a la que preveu l'apartat primer d'aquest article quan:

- a) s'ha posat en perill la vida o la integritat física o psíquica de les persones objecte del delictes;
- b) la víctima sigui especialment vulnerable per raó de malaltia, estat gestacional, discapacitat o situació personal, o sigui menor d'edat.

Si es dona més d'una circumstància s'ha d'imposar la pena en la meitat superior.»

Noranta-cinc. Es modifica l'apartat 1 de l'article 182, que queda redactat de la manera següent:

«1. El que, intervenint-hi engany o abusant d'una posició reconeguda de confiança, autoritat o influència sobre la víctima, dugui a terme actes de caràcter sexual amb una persona més gran de setze anys i menor de divuit, ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a tres anys.»

Noranta-sis. Es modifica la rúbrica del capítol II bis del títol VIII del llibre II, que té la redacció següent:

«Capítol II bis. Dels abusos i agressions sexuals a menors de setze anys.»

Noranta-set. Es modifica l'article 183, que té la redacció següent:

«1. El que realitzi actes de caràcter sexual amb un menor de setze anys ha de ser castigat com a responsable d'abús sexual a un menor amb la pena de presó de dos a sis anys.

2. Quan els fets es cometin utilitzant violència o intimidació, el responsable ha de ser castigat pel delictes d'agressió sexual a un menor amb la pena de cinc a deu anys de presó. S'han d'imposar les mateixes penes quan mitjançant violència o intimidació compel·leixi un menor de setze anys a participar en actes de naturalesa sexual amb un tercer o a realitzar-los sobre si mateix.

3. Quan l'atac consisteixi en accés carnal per via vaginal, anal o bucal, o introducció de membres corporals o objectes per alguna de les dues primeres vies, el responsable ha de ser castigat amb la pena de presó de vuit a dotze anys, en el cas de l'apartat 1, i amb la pena de dotze a quinze anys, en el cas de l'apartat 2.

4. Les conductes que preveuen els tres apartats anteriors han de ser castigades amb la pena de presó corresponent en la meitat superior quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Quan l'escàs desenvolupament intel·lectual o físic de la víctima, o el fet de tenir un trastorn mental, l'hagi col·locat en una situació de total indefensió i, en tot cas, quan sigui menor de quatre anys.

b) Quan els fets es cometin per l'actuació conjunta de dues o més persones.

c) Quan la violència o intimidació exercides revesteixin un caràcter particularment degradant o vexatori.

d) Quan, per a l'execució del delictes, el responsable s'hagi prevalgut d'una relació de superioritat o parentiu, pel fet de ser ascendent, o germà, per naturalesa o adopció, o afins, amb la víctima.

e) Quan el culpable hagi posat en perill, de manera dolosa o per imprudència greu, la vida o salut de la víctima.

f) Quan la infracció s'hagi comès en el si d'una organització o d'un grup criminal que es dediquin a la realització d'aquestes activitats.

5. En tots els casos que preveu aquest article, quan el culpable s'hagi prevalgut de la seva condició d'autoritat, agent d'aquesta o funcionari públic, s'ha d'imposar, a més, la pena d'inhabilitació absoluta de sis a dotze anys.»

Noranta-vuit. Es modifica l'article 183 bis, que té la redacció següent:

«El qui, amb fins sexuals, determini un menor de setze anys a participar en un comportament de naturalesa sexual, o li faci presenciar actes de caràcter sexual, encara que l'autor no hi participi, ha de ser castigat amb una pena de presó de sis mesos a dos anys.

Si li ha fet presenciar abusos sexuals, encara que l'autor no hi hagi participat, s'ha d'imposar una pena de presó d'un a tres anys.»

Noranta-nou. S'afegeix un article 183 ter, amb el contingut següent:

«1. El que a través d'Internet, del telèfon o de qualsevol altra tecnologia de la informació i la comunicació contacti amb un menor de setze anys i proposi concertar una trobada amb aquest fi de cometre qualsevol dels delictes descrits en els articles 183 i 189, sempre que la proposta s'acompanyi d'actes materials encaminats a l'acostament, ha de ser castigat amb la pena d'un a tres anys de presó o multa de dotze a vint-i-quatre mesos, sense perjudici de les penes corresponents als delictes si s'escau comesos. Les penes s'han d'imposar en la meitat superior quan l'acostament s'obtingui mitjançant coacció, intimidació o engany.

2. El que a través d'Internet, del telèfon o de qualsevol altra tecnologia de la informació i la comunicació contacti amb un menor de setze anys i realitzi actes dirigits a entabanar-lo perquè li faciliti material pornogràfic o li mostri imatges pornogràfiques en les quals es representi o aparegui un menor, ha de ser castigat amb una pena de presó de sis mesos a dos anys.»

Cent. S'afegeix un nou article 183 quater, amb el contingut següent:

«El consentiment lliure del menor de setze anys exclou la responsabilitat penal pels delictes que preveu aquest capítol, quan l'autor sigui una persona propera al menor per edat i grau de desenvolupament o maduresa.»

Cent u. Es modifica la rúbrica del capítol V del títol VIII del llibre II, amb la redacció següent:

«Capítol V.

Dels delictes relatius a la prostitució i a l'explotació sexual i la corrupció de menors.»

Cent dos. Es modifica l'article 187, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui, utilitzant violència, intimidació o engany, o abusant d'una situació de superioritat o de necessitat o vulnerabilitat de la víctima, determini una persona major d'edat a exercir o a mantenir-se en la prostitució, ha de ser castigat amb les penes de presó de dos a cinc anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos.

S'ha d'imposar la pena de presó de dos a quatre anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos a qui es lucrí explotant la prostitució d'una altra persona, fins i tot amb el seu consentiment. En tot cas, s'entén que hi ha explotació quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Que la víctima estigui en una situació de vulnerabilitat personal o econòmica.

b) Que se li imposin per al seu exercici condicions costoses, desproporcionades o abusives.

2. S'han d'imposar les penes previstes als apartats anteriors en la meitat superior, en els seus casos respectius, quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Quan el culpable s'hagi aprofitat de la seva condició d'autoritat, agent de l'autoritat o funcionari públic. En aquest cas s'ha d'aplicar, a més, la pena d'inhabilitació absoluta de sis a dotze anys.

b) Quan el culpable pertanyi a una organització o un grup criminal que es dedica a la realització d'aquestes activitats.

c) Quan el culpable hagi posat en perill, de manera dolosa o per imprudència greu, la vida o salut de la víctima.

3. Les penes assenyalades s'han d'imposar en els seus casos respectius sense perjudici de les que corresponguin per les agressions o els abusos sexuals comesos sobre la persona prostituïda.»

Cent tres. Es modifica l'article 188, que té la redacció següent:

«1. Qui indueixi, promogui, afavoreixi o faciliti la prostitució d'un menor d'edat o una persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial, o es lucri amb això, o exploti d'alguna altra manera un menor o una persona amb discapacitat per a aquests fins, ha de ser castigat amb les penes de presó de dos a cinc anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos.

Si la víctima és menor de setze anys, s'ha d'imposar la pena de presó de quatre a vuit anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos.

2. Si els fets que descriu l'apartat anterior es cometen amb violència o intimidació, a més de les penes de multa previstes, s'ha d'imposar la pena de presó de cinc a deu anys si la víctima és menor de setze anys, i la pena de presó de quatre a sis anys en els altres casos.

3. S'han d'imposar les penes superiors en grau a les que preveuen els apartats anteriors, en els seus casos respectius, quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Quan la víctima sigui especialment vulnerable, per raó de la seva edat, malaltia, discapacitat o situació.

b) Quan, per a l'execució del delictes, el responsable s'hagi prevalgut d'una relació de superioritat o parentiu, per ser ascendent, descendent o germà, per naturalesa o adopció, o afins, amb la víctima.

c) Quan, per a l'execució del delictes, el responsable s'hagi prevalgut de la seva condició d'autoritat, agent de l'autoritat o funcionari públic. En aquest cas s'ha d'imposar, a més, una pena d'inhabilitació absoluta de sis a dotze anys.

d) Quan el culpable hagi posat en perill, de manera dolosa o per imprudència greu, la vida o salut de la víctima.

e) Quan els fets s'hagin comès per l'actuació conjunta de dues o més persones.

f) Quan el culpable pertanyi a una organització o associació, fins i tot de caràcter transitori, que es dediqui a la realització d'aquestes activitats.

4. El qui sol·liciti, accepti o obtingui, a canvi d'una remuneració o promesa, una relació sexual amb una persona menor d'edat o una persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial, ha de ser castigat amb una pena d'un a quatre anys de presó. Si el menor no ha complert setze anys d'edat, s'ha d'imposar una pena de dos a sis anys de presó.

5. Les penes assenyalades s'han d'imposar en els seus casos respectius sense perjudici de les que corresponguin per les infraccions contra la llibertat o indemnitat sexual comeses sobre els menors i persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial.»

Cent quatre. Es modifica l'article 189, amb el tenor literal següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a cinc anys:

a) El que capti o utilitzi menors d'edat o persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial amb fins o en espectacles exhibicionistes o pornogràfics, tant públics com privats, o per elaborar qualsevol classe de material pornogràfic, siguin quin sigui el seu suport, o financi qualsevol d'aquestes activitats o s'hi lucrí.

b) El que produeixi, vengui, distribueixi, exhibeixi, ofereixi o faciliti la producció, venda, difusió o exhibició per qualsevol mitjà de pornografia infantil o en l'elaboració de la qual hagin estat utilitzades persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial, o el posseeixi per a aquests fins, encara que el material tingui l'origen a l'estranger o sigui desconegut.

Als efectes d'aquest títol, es considera pornografia infantil o en l'elaboració de la qual s'hagin utilitzat persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial:

a) Tot material que representi de manera visual un menor o una persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial participant en una conducta sexualment explícita, real o simulada.

b) Tota representació dels òrgans sexuals d'un menor o persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial amb fins principalment sexuals.

c) Tot material que representi de forma visual una persona que sembli ser un menor participant en una conducta sexualment explícita, real o simulada, o qualsevol representació dels òrgans sexuals d'una persona que sembli ser un menor, amb fins principalment sexuals, llevat que la persona que sembli ser un menor tingui en realitat divuit anys o més en el moment que s'han obtingut les imatges.

d) Imatges realistes d'un menor participant en una conducta sexualment explícita o imatges realistes dels òrgans sexuals d'un menor, amb fins principalment sexuals.

2. Han de ser castigats amb la pena de presó de cinc a nou anys els que realitzin els actes que preveu l'apartat 1 d'aquest article quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Quan s'utilitzin menors de setze anys.

b) Quan els fets revesteixin un caràcter particularment degradant o vexatori.

c) Quan el material pornogràfic representi menors o persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial que siguin víctimes de violència física o sexual.

d) Quan el culpable hagi posat en perill, de manera dolosa o per imprudència greu, la vida o salut de la víctima.

e) Quan el material pornogràfic sigui d'una importància notòria.

f) Quan el culpable pertanyi a una organització o associació, fins i tot de caràcter transitori, que es dediqui a la realització d'aquestes activitats.

g) Quan el responsable sigui ascendent, tutor, curador, guardador, mestre o qualsevol altra persona encarregada, de fet, encara que sigui provisionalment, o de dret, del menor o la persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial, o es tracti de qualsevol altre membre de la seva família que hi convisqui o d'una altra persona que hagi actuat abusant de la seva posició reconeguda de confiança o autoritat.

h) Quan concorri l'agreujant de reincidència.

3. Si els fets a què es refereix la lletra a) del paràgraf primer de l'apartat 1 s'han comès amb violència o intimidació s'ha d'imposar la pena superior en grau a les que preveuen els apartats anteriors.

4. El qui assisteixi sabent-ho a espectacles exhibicionistes o pornogràfics en què participin menors d'edat o persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial, ha de ser castigat amb la pena de sis mesos a dos anys de presó.

5. El qui per al seu propi ús adquireixi o posseeixi pornografia infantil o en l'elaboració de la qual s'hagin utilitzat persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial, ha de ser castigat amb la pena de tres mesos a un any de presó o amb una multa de sis mesos a dos anys.

S'ha d'imposar la mateixa pena a qui accedeixi sabent-ho a pornografia infantil o en l'elaboració de la qual s'hagin utilitzat persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial, per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació.

6. El qui tingui sota la seva potestat, tutela, guarda o acolliment un menor d'edat o una persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial i que, amb coneixement del seu estat de prostitució o corrupció, no faci el possible per impedir-ne la continuació en aquest estat, o no acudeixi a l'autoritat competent per al mateix fi si no té mitjans per a la custòdia del menor o la persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial, ha de ser castigat amb la pena de presó de tres a sis mesos o multa de sis a dotze mesos.

7. El Ministeri Fiscal ha de promoure les accions pertinents per tal de privar de la pàtria potestat, tutela, guarda o acolliment familiar, si s'escau, a la persona que incorri en alguna de les conductes que descriu l'apartat anterior.

8. Els jutges i tribunals han d'ordenar l'adopció de les mesures necessàries per a la retirada de les pàgines web o aplicacions d'Internet que continguin o difonguin pornografia infantil o en l'elaboració de la qual s'hagin utilitzat persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial o, si s'escau, per bloquejar l'accés a aquestes pàgines als usuaris d'Internet que estiguin en territori espanyol.

Aquestes mesures poden ser acordades amb caràcter cautelar a petició del Ministeri Fiscal.»

Cent cinc. Es modifiquen els apartats 1 i 3 de l'article 192, que tenen la redacció següent:

«1. Als condemnats a pena de presó per un o més delictes compresos en aquest títol se'ls ha d'imposar a més la mesura de llibertat vigilada, que s'ha d'executar posteriorment a la pena privativa de llibertat. La durada d'aquesta mesura és de cinc a deu anys, si algun dels delictes és greu, i d'un a cinc anys, si es tracta d'un o més delictes menys greus. En aquest últim cas, quan es tracti d'un sol delicte comès per un delinqüent primari, el tribunal pot imposar o no la mesura de llibertat vigilada atenent la menor perillositat de l'autor.»

«3. El jutge o tribunal pot imposar raonadament, a més, la pena de privació de la pàtria potestat o la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici dels drets de la pàtria potestat, tutela, curatela, guarda o acolliment, pel temps de sis mesos a sis anys, i la pena d'inhabilitació per a ocupació o càrrec públic o exercici de la professió o ofici, pel temps de sis mesos a sis anys. Als responsables de la comissió d'algun dels delictes dels capítols II bis o V se'ls ha d'imposar, en tot cas, i sense perjudici de les penes que corresponguin d'acord amb els articles precedents, una pena d'inhabilitació especial per a qualsevol professió o ofici, sigui o no retribuït, que comporti contacte regular i directe amb menors d'edat per un temps superior entre tres i cinc anys al de la durada de la pena de privació de llibertat imposada, si s'escau, en la sentència, o per un temps de dos a deu anys quan no s'hagi imposat

una pena de presó atenent proporcionalment la gravetat del delictes, el nombre dels delictes comesos i les circumstàncies que concorrin en el condemnat.»

Cent sis. Es modifica l'article 197, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui, per descobrir els secrets o vulnerar la intimitat d'altri, sense el seu consentiment, s'apoderi dels seus papers, cartes, missatges de correu electrònic o qualsevol altre document o efecte personal, intercepti les seves telecomunicacions o utilitzi artificis tècnics d'escolta, transmissió, gravació o reproducció del so o de la imatge, o de qualsevol altre senyal de comunicació, ha de ser castigat amb les penes de presó d'un a quatre anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos.

2. Les mateixes penes s'han d'imposar al qui, sense estar-hi autoritzat, s'apoderi, utilitzi o modifiqui, en perjudici d'un tercer, dades reservades de caràcter personal o familiar d'altri que estiguin registrades en fitxers o suports informàtics, electrònics o telemàtics, o en qualsevol altre tipus d'arxiu o registre públic o privat. S'han d'imposar penes iguals al qui, sense estar-hi autoritzat, hi accedeixi per qualsevol mitjà i a qui les alteri o utilitzi en perjudici del titular de les dades o d'un tercer.

3. S'ha d'imposar la pena de presó de dos a cinc anys si es difonen, revelen o cedeixen a tercers les dades o fets descoberts o les imatges captades a què es refereixen els números anteriors.

S'ha de castigar amb les penes de presó d'un a tres anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos el qui, sabent-ne l'origen il·lícit i sense haver pres part en el seu descobriment, realitzi la conducta descrita en el paràgraf anterior.

4. Els fets descrits en els apartats 1 i 2 d'aquest article s'han de castigar amb una pena de presó de tres a cinc anys quan:

a) els cometin les persones encarregades o responsables dels fitxers, suports informàtics, electrònics o telemàtics, arxius o registres; o

b) es portin a terme mitjançant la utilització no autoritzada de dades personals de la víctima.

Si les dades reservades s'han difós, cedit o revelat a tercers, s'han d'imposar les penes en la meitat superior.

5. Igualment, quan els fets descrits en els apartats anteriors afectin dades de caràcter personal que revelin la ideologia, religió, creences, salut, origen racial o vida sexual, o la víctima sigui un menor d'edat o una persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial, s'han d'imposar les penes previstes en la meitat superior.

6. Si els fets es realitzen amb fins lucratiu, s'han d'imposar les penes previstes respectivament en els apartats 1 al 4 d'aquest article en la meitat superior. Si a més afecten dades de les esmentades en l'apartat anterior, la pena que s'ha d'imposar és la de presó de quatre a set anys.

7. S'ha de castigar amb una pena de presó de tres mesos a un any o multa de sis a dotze mesos el qui, sense autorització de la persona afectada, difongui, reveli o cedeixi a tercers imatges o gravacions audiovisuals d'aquella que hagi obtingut amb la seva anuència en un domicili o en qualsevol altre lloc fora de l'abast de la mirada de tercers, quan la divulgació menyscabi greument la intimitat personal d'aquesta persona.

La pena s'ha d'imposar en la meitat superior quan els fets hagin estat comesos pel cònjuge o per la persona que estigui o hagi estat unida a ell per una relació anàloga d'afectivitat, fins i tot sense convivència, la víctima sigui menor d'edat o una persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial, o els fets s'hagin comès amb una finalitat lucratiu.»

Cent set. S'afegeix un nou article 197 bis, amb la redacció següent:

«1. El qui, per qualsevol mitjà o procediment, vulnerant les mesures de seguretat establertes per impedir-ho, i sense estar-hi degudament autoritzat, accedeixi o faciliti a altri l'accés al conjunt o una part d'un sistema d'informació o es mantingui dins d'aquest en contra de la voluntat de qui tingui el legítim dret a excloure'l, ha de ser castigat amb pena de presó de sis mesos a dos anys.

2. El qui mitjançant la utilització d'artificis o instruments tècnics, i sense estar-hi degudament autoritzat, intercepti transmissions no públiques de dades informàtiques que es produeixin des de, cap a o dins d'un sistema d'informació, incloses les emissions electromagnètiques d'aquests, ha de ser castigat amb una pena de presó de tres mesos a dos anys o multa de tres a dotze mesos.»

Cent vuit. S'afegeix un nou article 197 ter, amb la redacció següent:

«Ha de ser castigat amb una pena de presó de sis mesos a dos anys o multa de tres a divuit mesos el qui, sense estar-hi degudament autoritzat, produeixi, adquireixi per al seu ús, importi o, de qualsevol manera, faciliti a tercers, amb la intenció de facilitar la comissió d'algun dels delictes a què es refereixen els apartats 1 i 2 de l'article 197 o l'article 197 bis:

- a) un programa informàtic, concebut o adaptat principalment per cometre els delictes esmentats; o
- b) una contrasenya d'ordinador, un codi d'accés o dades similars que permetin accedir a la totalitat o a una part d'un sistema d'informació.»

Cent nou. S'afegeix un nou article 197 quater, amb la redacció següent:

«Si els fets que descriu aquest capítol s'han comès en el si d'una organització o grup criminal, s'han d'aplicar respectivament les penes superiors en grau.»

Cent deu. S'afegeix un nou article 197 quinquies, amb la redacció següent:

«Quan, d'acord amb el que estableix l'article 31 bis, una persona jurídica sigui responsable dels delictes compresos en els articles 197, 197 bis i 197 ter, se li ha d'imposar la pena de multa de sis mesos a dos anys. Ateses les regles que estableix l'article 66 bis, els jutges i tribunals poden imposar, així mateix, les penes recollides a les lletres b) a g) de l'apartat 7 de l'article 33.»

Cent onze. L'apartat 2 de l'article 203 passa a ser el seu apartat 3, i s'introdueix un nou apartat 2, amb la redacció següent:

«2. Ha de ser castigat amb la pena de multa d'un a tres mesos el qui es mantingui, contra la voluntat del seu titular, fora de les hores d'obertura, en el domicili d'una persona jurídica, pública o privada, el despatx professional o l'oficina, o en un establiment mercantil o un local obert al públic.»

Cent dotze. Es modifica el paràgraf segon de l'article 208, que queda redactat de la manera següent:

«Només constitueixen delictes les injúries que, per la seva naturalesa, efectes i circumstàncies, es tinguin per greus en el concepte públic, sense perjudici del que disposa l'apartat 4 de l'article 173.»

Cent tretze. Es modifica l'article 210, que queda redactat de la manera següent:

«L'acusat d'injúria queda exempt de responsabilitat si prova la veritat de les imputacions quan aquestes es dirigeixin contra funcionaris públics sobre fets

relatius a l'exercici dels seus càrrecs o que es refereixin a la comissió d'infraccions administratives.»

Cent catorze. Es modifica la rúbrica de la secció 3a del capítol III del títol XII del llibre II, que passa a dir «De l'abandonament de família, menors o persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial».

Cent quinze. Es modifica l'article 234, que queda redactat de la manera següent:

«1. Qui, amb ànim de lucre, prengui les coses mobles alienes sense la voluntat del seu propietari ha de ser castigat, com a reu de furt, amb la pena de presó de sis a divuit mesos si la quantia del que ha sostret excedeix els 400 euros.

2. S'ha d'imposar una pena de multa d'un a tres mesos si la quantia del que ha sostret no excedeix els 400 euros, excepte si es dóna alguna de les circumstàncies de l'article 235.

3. Les penes establertes als apartats anteriors s'han d'imposar en la meitat superior quan en la comissió del fet s'hagin neutralitzat, eliminat o inutilitzat, per qualsevol mitjà, els dispositius d'alarma o seguretat instal·lats en les coses sostretes.»

Cent setze. Es modifica l'article 235, que té la redacció següent:

«1. El furt ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a tres anys:

1r Quan se sostreguin coses de valor artístic, històric, cultural o científic.

2n Quan es tracti de coses de primera necessitat i es causi una situació de desproveïment.

3r Quan es tracti de conduccions, cablejat, equips o components d'infraestructures de subministrament elèctric, d'hidrocarburs o dels serveis de telecomunicacions, o d'altres coses destinades a la prestació de serveis d'interès general, i s'hi causi una pèrdua greu.

4t Quan es tracti de productes agraris o ramaders, o dels instruments o mitjans que s'utilitzen per a la seva obtenció, sempre que el delictes es cometi en explotacions agrícoles o ramaderes i s'hi causi un perjudici greu.

5è Quan revesteixi una especial gravetat, atenent el valor dels efectes sostrets, o es produeixin perjudicis d'especial consideració.

6è Quan posi la víctima o la seva família en una greu situació econòmica o s'hagi realitzat abusant de les circumstàncies personals o de la situació de desemparament de la víctima, o aprofitant la producció d'un accident o l'existència d'un risc o perill general per a la comunitat que hagi debilitat la defensa de l'ofès o facilitat la comissió impune del delictes.

7è Quan en la comissió del delictes el culpable hagi estat condemnat executòriament almenys per tres delictes compresos en aquest títol, sempre que siguin de la mateixa naturalesa. No es tenen en compte antecedents cancel·lats o que s'hagin de cancel·lar.

8è Quan s'utilitzin menors de setze anys per a la comissió del delictes.

9è Quan el culpable o els culpables participin en els fets com a membres d'una organització o grup criminal que es dedica a la comissió de delictes compresos en aquest títol, sempre que siguin de la mateixa naturalesa.

2. La pena assenyalada a l'apartat anterior s'ha d'imposar en la meitat superior quan es donin dues o més de les circumstàncies que s'hi preveuen.»

Cent disset. Es modifica l'article 236, que queda redactat de la manera següent:

«1. Ha de ser castigat amb una multa de tres a dotze mesos el qui, sent amo d'una cosa moble o actuant amb el consentiment d'aquest, la sostregui de qui la tingui legítimament en el seu poder, amb perjudici d'aquest o d'un tercer.

2. Si el valor de la cosa sostreta no excedeix els 400 euros, s'ha d'imposar la pena de multa d'un a tres mesos.»

Cent divuit. Es modifica l'article 237, que queda redactat de la manera següent:

«Són reus del delictes de robatori els qui, amb ànim de lucre, s'apoderin de les coses mobles alienes utilitzant força en les coses per accedir al lloc on es troben aquestes, o abandonar-lo, o violència o intimidació en les persones, sigui en cometre el delictes, per protegir la fugida o sobre els qui acudissin a auxiliar la víctima o el perseguissin.»

Cent dinou. Es modifica l'article 240, que queda redactat de la manera següent:

«1. El culpable de robatori amb força en les coses ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a tres anys.

2. S'ha d'imposar la pena de presó de dos a cinc anys quan concorri alguna de les circumstàncies que preveu l'article 235.»

Cent vint. Es modifica l'article 241, que queda redactat de la manera següent:

«1. El robatori comès en una casa habitada, un edifici o local oberts al públic, o en qualsevol de les seves dependències, s'ha de castigar amb una pena de presó de dos a cinc anys.

Si els fets s'han comès en un establiment obert al públic, o en qualsevol de les seves dependències, fora de les hores d'obertura, s'ha d'imposar una pena de presó d'un a cinc anys.

2. Es considera casa habitada tot alberg que constitueixi el domicili d'una o més persones, encara que accidentalment n'estiguin absents quan tingui lloc el robatori.

3. Es consideren dependències d'una casa habitada o d'un edifici o local oberts al públic, els seus patis, garatges i altres departaments o llocs tancats i contigus a l'edifici i en comunicació interior amb aquest, i amb el qual formin una unitat física.

4. S'ha d'imposar una pena de dos a sis anys de presó quan els fets a què es refereixen els apartats anteriors revesteixen una gravetat especial, atenent la forma de comissió del delictes o els perjudicis ocasionats i, en tot cas, quan es doni alguna de les circumstàncies que expressa l'article 235.»

Cent vint-i-u. Es modifica l'apartat 2 de l'article 242, que té el contingut següent:

«2. Quan el robatori es cometi en una casa habitada, un edifici o un local oberts al públic o en qualsevol de les seves dependències, s'ha d'imposar la pena de presó de tres anys i sis mesos a cinc anys.»

Cent vint-i-dos. Es modifica l'apartat 1 de l'article 244, que queda amb la redacció següent:

«1. El qui sostregui o utilitzi sense la deguda autorització un vehicle de motor o ciclomotor aliens, sense ànim d'apropiar-se'l, ha de ser castigat amb la pena de treballs en benefici de la comunitat de trenta-un a noranta dies o multa de dos a dotze mesos, si el restitueix, directament o indirectament, en un termini no superior a quaranta-vuit hores, sense que en cap cas la pena imposada pugui ser igual o superior a la que correspondria si s'apropiés definitivament del vehicle.»

Cent vint-i-tres. Es modifica l'article 246, que queda redactat de la manera següent:

«1. El que alteri termes o límits de pobles o heretats o qualsevol classe de senyals o fites destinats a fixar els límits de propietats o demarcacions de predis

contigus, tant de domini públic com privat, ha de ser castigat amb la pena de multa de tres a divuit mesos.

2. Si la utilitat reportada no excedeix els 400 euros, s'ha d'imposar la pena de multa d'un a tres mesos.»

Cent vint-i-quatre. Es modifica l'article 247, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui, sense estar-hi autoritzat, desvii el curs de les aigües d'ús públic o privatiu del seu curs, o del seu embassament natural o artificial, ha de ser castigat amb la pena de multa de tres a sis mesos.

2. Si la utilitat reportada no excedeix els 400 euros, s'ha d'imposar la pena de multa d'un a tres mesos.»

Cent vint-i-cinc. Es modifica l'article 249, que queda redactat de la manera següent:

«Els reus d'estafa han de ser castigats amb la pena de presó de sis mesos a tres anys. Per fixar la pena s'ha de tenir en compte l'import del que s'ha defraudat, el detriment econòmic causat al perjudicat, les relacions entre aquest i el defraudador, els mitjans emprats per aquest i totes les altres circumstàncies que serveixin per valorar la gravetat de la infracció.

Si la quantia del que s'ha defraudat no excedeix els 400 euros, s'ha d'imposar la pena de multa d'un a tres mesos.»

Cent vint-i-sis. Es modifica l'article 250, que queda redactat de la manera següent:

«1. El delicte d'estafa s'ha de castigar amb les penes de presó d'un a sis anys i multa de sis a dotze mesos, quan:

1r Reaigui sobre coses de primera necessitat, habitatges o altres béns de reconeguda utilitat social.

2n Es perpetri abusant de la signatura d'un altre, o sostraiant, ocultant o inutilitzant, en tot o en part, algun procés, expedient, protocol o document públic o oficial de qualsevol classe.

3r Reaigui sobre béns que integrin el patrimoni artístic, històric, cultural o científic.

4t Revesteixi una gravetat especial, atenent l'entitat del perjudici i la situació econòmica en què deixi la víctima o la seva família.

5è El valor de la defraudació superi els 50.000 euros, o afecti un nombre elevat de persones.

6è Es cometi abús de les relacions personals existents entre víctima i defraudador, o aquest aprofiti la seva credibilitat empresarial o professional.

7è Es cometi estafa processal. Hi incorren els que, en un procediment judicial de qualsevol classe, manipulin les proves en què pretenguin fundar les seves al·legacions o utilitzin un altre frau processal anàleg, que provoquin error en el jutge o tribunal i el portin a dictar una resolució que perjudiqui els interessos econòmics de l'altra part o d'un tercer.

8è En la comissió del delicte el culpable hagi estat condemnat executòriament almenys per tres delictes compresos en aquest capítol. No es tenen en compte antecedents cancel·lats o que s'hagin de cancel·lar.

2. Si concorren les circumstàncies incloses en els numerals 4t, 5è, 6è o 7è amb la del numeral 1r de l'apartat anterior, s'han d'imposar les penes de presó de quatre a vuit anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos. S'ha d'imposar la mateixa pena quan el valor de la defraudació superi els 250.000 euros.»

Cent vint-i-set. Es modifica la rúbrica de la secció 2a del capítol VI del títol XIII del llibre II, que es passa a denominar «De l'administració deslleial» i que comprèn l'article 252.

Cent vint-i-vuit. Es modifica l'article 252, que té la redacció següent:

«1. Són punibles amb les penes de l'article 249 o, si s'escau, amb les de l'article 250, els qui, tot i tenir facultats per administrar un patrimoni aliè, emanades de la llei, encomanades per l'autoritat o assumides mitjançant un negoci jurídic, les infringeixin i s'excedeixin en el seu exercici i, d'aquesta manera, causin un perjudici al patrimoni administrat.

2. Si la quantia del perjudici patrimonial no excedeix els 400 euros, s'ha d'imposar una pena de multa d'un a tres mesos.»

Cent vint-i-nou. S'afegeix una secció 2a bis al capítol VI del títol XIII del llibre II, amb la rúbrica «De l'apropiació indeguda», que comprèn els articles 253 i 254.

Cent trenta. Es modifica l'article 253, que queda redactat de la manera següent:

«1. Han de ser castigats amb les penes de l'article 249 o, si s'escau, de l'article 250, llevat que ja estiguin castigats amb una pena més greu en un altre precepte d'aquest Codi, els qui, en perjudici d'un altre, s'apropiïn per a si mateixos o per a un tercer de diners, efectes, valors o qualsevol altra cosa moble, que hagin rebut en dipòsit, comissió, o custòdia, o que els hagin estat confiats en virtut de qualsevol altre títol que produeixi l'obligació de lliurar-los o tornar-los, o neguin haver-los rebut.

2. Si la quantia del que s'han apropiat no excedeix els 400 euros, s'ha d'imposar una pena de multa d'un a tres mesos.»

Cent trenta-u. Es modifica l'article 254, que queda redactat de la manera següent:

«1. Qui, fora dels supòsits de l'article anterior, s'apropia d'una cosa moble aliena, ha de ser castigat amb una pena de multa de tres a sis mesos. Si es tracta de coses de valor artístic, històric, cultural o científic, la pena és de presó de sis mesos a dos anys.

2. Si la quantia del que s'ha apropiat no excedeix els 400 euros, s'ha d'imposar una pena de multa d'un a dos mesos.»

Cent trenta-dos. Es modifica l'article 255, que queda redactat de la manera següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de multa de tres a dotze mesos el qui cometi defraudació utilitzant energia elèctrica, gas, aigua, telecomunicacions o un altre element, energia o fluid aliens, per algun dels mitjans següents:

1r Utilitzant mecanismes instal·lats per realitzar la defraudació.

2n Alterant maliciosament les indicacions o aparells comptadors.

3r Utilitzant qualsevol altre mitjà clandestí.

2. Si la quantia del que ha defraudat no excedeix els 400 euros, s'ha d'imposar una pena de multa d'un a tres mesos.»

Cent trenta-tres. Es modifica l'article 256, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui faci ús de qualsevol equip terminal de telecomunicació sense consentiment del seu titular, i ocasioni a aquest un perjudici econòmic, ha de ser castigat amb la pena de multa de tres a dotze mesos.

2. Si la quantia del perjudici causat no excedeix els 400 euros, s'ha d'imposar una pena de multa d'un a tres mesos.»

Cent trenta-quatre. Es modifica la rúbrica del capítol VII del títol XIII del llibre II, que té la redacció següent:

«Frustració de l'execució»

Cent trenta-cinc. Es modifica l'article 257, que queda redactat de la manera següent:

«1. S'ha de castigar amb les penes de presó d'un a quatre anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos:

1r El qui s'alci amb els seus béns en perjudici dels seus creditors.

2n El qui, amb la mateixa finalitat, realitzi qualsevol acte de disposició patrimonial o generador d'obligacions que dilati, dificulti o impedeixi l'eficàcia d'un embargament o d'un procediment executiu o de constrenyiment, judicial, extrajudicial o administratiu, iniciat o d'iniciació previsible.

2. Amb la mateixa pena ha de ser castigat qui dugui a terme actes de disposició, contragui obligacions que disminueixin el seu patrimoni o ocultin per qualsevol mitjà elements del seu patrimoni sobre els quals l'execució es podria fer efectiva, amb la finalitat d'eludir el pagament de responsabilitats civils derivades d'un delictes que hagi comès o del qual hagi de respondre.

3. El que disposa aquest article és aplicable sigui quina sigui la naturalesa o l'origen de l'obligació o del deute la satisfacció o el pagament del qual s'intenta eludir, inclosos els drets econòmics dels treballadors, i amb independència del fet que el creditor sigui un particular o qualsevol persona jurídica, pública o privada.

No obstant això, en cas que el deute o obligació que s'intenta eludir sigui de dret públic i la creditora sigui una persona jurídica pública, o es tracti d'obligacions pecuniàries derivades de la comissió d'un delictes contra la hisenda pública o la Seguretat Social, la pena a imposar és de presó d'un a sis anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos.

4. Les penes que preveu aquest article s'han d'imposar en la meitat superior en els casos que preveuen els numerals 5è o 6è de l'apartat 1 de l'article 250.

5. Aquest delictes s'ha de perseguir fins i tot quan després de la comissió s'iniciï un procediment concursal.»

Cent trenta-sis. Es modifica l'article 258, que queda redactat de la manera següent:

«1. Ha de ser castigat amb una pena de presó de tres mesos a un any o multa de sis a divuit mesos qui, en un procediment d'execució judicial o administratiu, presenti a l'autoritat o el funcionari encarregats de l'execució una relació de béns o patrimoni incompleta o falsa, i amb això dilati, dificulti o impedeixi la satisfacció del creditor.

La relació de béns o patrimoni es considera incompleta quan el deutor executat utilitzi béns de titularitat de tercers o en gaudeixi i no aporti justificació suficient del dret que empara aquest gaudi i de les condicions a què està subjecte.

2. S'ha d'imposar la mateixa pena quan el deutor, requerit per a això, deixi de facilitar la relació de béns o patrimoni a què es refereix l'apartat anterior.

3. Els delictes a què es refereix aquest article no són perseguibles si l'autor, abans que l'autoritat o el funcionari hagin descobert el caràcter fals o incomplet de la declaració presentada, comparegui davant seu i presenti una declaració de béns o patrimoni veraç i completa.»

Cent trenta-set. S'afegeix un article 258 bis, amb la redacció següent:

«Han de ser castigats amb una pena de presó de tres a sis mesos o multa de sis a vint-i-quatre mesos, llevat que ja estiguin castigats amb una pena més greu en un altre precepte d'aquest Codi, els qui facin ús de béns embargats per part

d'una autoritat pública que hagin estat constituïts en dipòsit sense estar-hi autoritzats.»

Cent trenta-vuit. S'afegeix un article 258 ter, amb la redacció següent:

«Quan, d'acord amb el que estableix l'article 31 bis, una persona jurídica sigui responsable dels delictes que comprèn aquest capítol, se li han d'imposar les penes següents:

- a) Multa de dos a cinc anys, si el delicte comès per la persona física té prevista una pena de presó de més de cinc anys.
- b) Multa d'un a tres anys, si el delicte comès per la persona física té prevista una pena de presó de més de dos anys no inclosa en l'incís anterior.
- c) Multa de sis mesos a dos anys, en la resta dels casos.

Ateses les regles que estableix l'article 66 bis, els jutges i tribunals poden imposar, així mateix, les penes recollides a les lletres b) a g) de l'apartat 7 de l'article 33.»

Cent trenta-nou. S'afegeix un capítol VII bis al títol XIII del llibre II, que comprèn els articles 259 a 261 bis, amb la rúbrica següent:

«De les insolvències punibles».

Cent quaranta. Es modifica l'article 259, que té la redacció següent:

«1. Ha de ser castigat amb una pena de presó d'un a quatre anys i multa de vuit a vint-i-quatre mesos qui, trobant-se en una situació d'insolvència actual o imminent, realitzi alguna de les conductes següents:

1a Oculti, causi danys o destrueixi els béns o elements patrimonials que estiguin inclosos, o que haurien estat inclosos, en la massa del concurs en el moment de la seva obertura.

2a Faci actes de disposició mitjançant el lliurament o la transferència de diners o altres actius patrimonials, o mitjançant l'assumpció de deutes, que no guardin proporció amb la situació patrimonial del deutor, ni amb els seus ingressos, i que no tinguin justificació econòmica o empresarial.

3a Faci operacions de venda o prestacions de servei per un preu inferior al seu cost d'adquisició o producció, i que en les circumstàncies del cas no tinguin justificació econòmica.

4a Simuli crèdits de tercers o procedeixi al reconeixement de crèdits ficticis.

5a Participi en negocis especulatius, quan això no tingui justificació econòmica i sigui contrari, en les circumstàncies del cas i a la vista de l'activitat econòmica desenvolupada, al deure de diligència en la gestió d'assumptes econòmics.

6a Incompleixi el deure legal de portar comptabilitat, porti doble comptabilitat, o cometi en la seva administració irregularitats que siguin rellevants per a la comprensió de la seva situació patrimonial o financera. També és punible la destrucció o alteració dels llibres comptables, quan d'aquesta manera es dificulti o s'impedeixi de manera rellevant la comprensió de la seva situació patrimonial o financera.

7a Oculti, destrueixi o alteri la documentació que l'empresari està obligat a conservar abans del transcurs del termini a què s'estén aquest deure legal, quan d'aquesta manera es dificulti o s'impossibiliti l'examen o la valoració de la situació econòmica real del deutor.

8a Formuli els comptes anuals o els llibres comptables d'una manera contrària a la normativa reguladora de la comptabilitat mercantil, de manera que es dificulti o s'impossibiliti l'examen o la valoració de la situació econòmica real del deutor, o s'incompleixi el deure de formular el balanç o l'inventari dins de termini.

9a Realitzi qualsevol altra conducta per acció o omissió que constitueixi una infracció greu del deure de diligència en la gestió d'assumptes econòmics i a la qual sigui imputable una disminució del patrimoni del deutor o per mitjà de la qual s'oculti la situació econòmica real del deutor o la seva activitat empresarial.

2. S'ha d'imposar la mateixa pena a qui, mitjançant alguna de les conductes a què es refereix l'apartat anterior, causi la seva situació d'insolvència.

3. Quan els fets s'hagin comès per imprudència, s'ha d'imposar una pena de presó de sis mesos a dos anys o multa de dotze a vint-i-quatre mesos.

4. Aquest delictes només és perseguible quan el deutor hagi deixat de complir regularment les seves obligacions exigibles o n'hagi estat declarat el concurs.

5. Aquest delictes i els delictes singulars relacionats amb ell, comesos pel deutor o la persona que hagi actuat en nom seu, es poden perseguir sense esperar que conclogui el concurs i sense perjudici de la seva continuació. L'import de la responsabilitat civil derivada dels delictes esmentats s'ha d'incorporar, si s'escau, a la massa.

6. En cap cas, la qualificació de la insolvència en el procés concursal vincula la jurisdicció penal.»

Cent quaranta-u. S'afegeix un article 259 bis, amb el contingut següent:

«Els fets a què es refereix l'article anterior són castigats amb una pena de presó de dos a sis anys i multa de vuit a vint-i-quatre mesos, quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

1a Quan es produeixi o es pugui produir un perjudici patrimonial en una generalitat de persones o es puguin posar en una situació econòmica greu.

2a Quan es causi a algun dels creditors un perjudici econòmic superior a 600.000 euros.

3a Quan almenys la meitat de l'import dels crèdits concursals tingui com a titulars la hisenda pública, tant si és estatal com autonòmica, local o foral, i la Seguretat Social.»

Cent quaranta-dos. Es modifica l'article 260, que queda redactat de la manera següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de sis mesos a tres anys de presó o multa de vuit a vint-i-quatre mesos, el deutor que, tot i estar en una situació d'insolvència actual o imminent, afavoreixi algun dels creditors fent un acte de disposició patrimonial o generador d'obligacions destinat a pagar un crèdit no exigible o a facilitar-li una garantia a la qual no tenia dret, quan es tracti d'una operació que no tingui justificació econòmica o empresarial.

2. Ha de ser castigat amb la pena d'un a quatre anys de presó i multa de dotze a vint-i-quatre mesos el deutor que, una vegada admesa a tràmit la sol·licitud de concurs, sense estar-hi autoritzat ni judicialment ni per part dels administradors concursals, i fora dels casos permesos per la llei, faci qualsevol acte de disposició patrimonial o generador d'obligacions, destinat a pagar a un o diversos creditors, privilegiats o no, amb posició de la resta.»

Cent quaranta-tres. Es modifica l'apartat 1 i s'afegeix un nou numeral 6è a l'apartat 2 de l'article 263, amb la redacció següent:

«1. El qui causi danys en una propietat aliena no compresos en altres títols d'aquest Codi ha de ser castigat amb una multa de sis a vint-i-quatre mesos, ateses la condició econòmica de la víctima i la quantia del dany.

Si la quantia del dany causat no excedeix els 400 euros, s'ha d'imposar una pena de multa d'un a tres mesos.»

«6è S'hagin ocasionat danys d'una gravetat especial o s'hagin afectat els interessos generals.»

Cent quaranta-quatre. Es modifica l'article 264, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui per qualsevol mitjà, sense autorització i de manera greu esborri, faci malbé, deteriori, alteri, supprimeixi o faci inaccessibles dades informàtiques, programes informàtics o documents electrònics aliens, quan el resultat produït sigui greu, ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a tres anys.

2. S'ha d'imposar una pena de presó de dos a cinc anys i multa del tant al dècuple del perjudici ocasionat, quan en les conductes descrites es doni alguna de les circumstàncies següents:

1a S'hagi comès en el marc d'una organització criminal.

2a Hagi ocasionat danys d'especial gravetat o hagi afectat un nombre elevat de sistemes informàtics.

3a El fet hagi perjudicat greument el funcionament de serveis públics essencials o la provisió de béns de primera necessitat.

4a Els fets hagin afectat el sistema informàtic d'una infraestructura crítica o s'hagi creat una situació de perill greu per a la seguretat de l'Estat, de la Unió Europea o d'un Estat membre de la Unió Europea. A aquests efectes es considera infraestructura crítica un element, un sistema o una part d'aquest que sigui essencial per al manteniment de funcions vitals de la societat, la salut, la seguretat, la protecció i el benestar econòmic i social de la població, la pertorbació o destrucció del qual tindria un impacte significatiu en no poder mantenir les seves funcions.

5a El delictes s'hagi comès utilitzant algun dels mitjans a què es refereix l'article 264 ter.

Si els fets han resultat d'una gravetat extrema, es pot imposar la pena superior en grau.

3. Les penes previstes als apartats anteriors s'han d'imposar, en els seus casos respectius, en la meitat superior, quan els fets s'hagin comès mitjançant la utilització il·lícita de dades personals d'una altra persona per facilitar-se l'accés al sistema informàtic o per guanyar-se la confiança d'un tercer.»

Cent quaranta-cinc. S'afegeix un nou article 264 bis, amb la redacció següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a tres anys el qui, sense estar-hi autoritzat i de manera greu, obstaculitzi o interrompi el funcionament d'un sistema informàtic aliè:

a) adoptant alguna de les conductes a què es refereix l'article anterior;

b) introduint o transmetent dades; o

c) destruint, fent malbé, inutilitzant, eliminant o substituint un sistema informàtic, telemàtic o d'emmagatzematge d'informació electrònica.

Si els fets han perjudicat de manera rellevant l'activitat normal d'una empresa, negoci o d'una Administració pública, s'ha d'imposar la pena en la meitat superior, i es pot arribar a la pena superior en grau.

2. S'ha d'imposar una pena de presó de tres a vuit anys i multa del triple al dècuple del perjudici ocasionat, quan en els fets a què es refereix l'apartat anterior hagi concorregut alguna de les circumstàncies de l'apartat 2 de l'article anterior.

3. Les penes previstes en els apartats anteriors s'han d'imposar, en els seus casos respectius, en la meitat superior, quan els fets s'hagin comès mitjançant la utilització il·lícita de dades personals d'una altra persona per facilitar-se l'accés al sistema informàtic o per guanyar-se la confiança d'un tercer.»

Cent quaranta-sis. S'afegeix un nou article 264 ter, amb la redacció següent:

«Ha de ser castigat amb una pena de presó de sis mesos a dos anys o multa de tres a divuit mesos el qui, sense estar-hi degudament autoritzat, produeixi, adquireixi per al seu ús, importi o, de qualsevol manera, faciliti a tercers, amb la intenció de facilitar la comissió d'algun dels delictes a què es refereixen els dos articles anteriors:

- a) un programa informàtic, concebut o adaptat principalment per cometre algun dels delictes a què es refereixen els dos articles anteriors; o
- b) una contrasenya d'ordinador, un codi d'accés o dades similars que permetin accedir a la totalitat o a una part d'un sistema d'informació.»

Cent quaranta-set. S'afegeix un nou article 264 quater, amb la redacció següent:

«Quan, d'acord amb el que estableix l'article 31 bis, una persona jurídica sigui responsable dels delictes compresos en els tres articles anteriors, se li han d'imposar les penes següents:

- a) Multa de dos a cinc anys o del quintuple a dotze vegades el valor del perjudici causat, si resulta una quantitat superior, quan es tracti de delictes castigats amb una pena de presó de més de tres anys.
- b) Multa d'un a tres anys o del triple a vuit vegades el valor del perjudici causat, si resulta una quantitat superior, en la resta dels casos.

Ateses les regles que estableix l'article 66 bis, els jutges i tribunals poden imposar, així mateix, les penes recollides a les lletres b) a g) de l'apartat 7 de l'article 33.»

Cent quaranta-vuit. Es modifica l'article 265, que queda redactat de la manera següent:

«El qui destrueixi, danyi de manera greu o inutilitzi per al servei, fins i tot temporalment, obres, establiments o instal·lacions militars, vaixells de guerra, aeronaus militars, mitjans de transport o transmissió militar, material de guerra, aprovisionament o altres mitjans o recursos afectes al servei de les Forces Armades o de les forces i cossos de seguretat, ha de ser castigat amb la pena de presó de dos a quatre anys si el dany causat ultrapassa els mil euros.»

Cent quaranta-nou. Es modifiquen els apartats 1 i 2 de l'article 266, que queden redactats de la manera següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a tres anys qui cometi els danys que preveu l'apartat 1 de l'article 263 mitjançant incendi, o provocant explosions, o utilitzant qualsevol altre mitjà d'una potència destructiva similar o que generi un risc rellevant d'explosió o de causació d'altres danys de gravetat especial, o posant en perill la vida o la integritat de les persones.

2. Ha de ser castigat amb la pena de presó de tres a cinc anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos qui cometi els danys que preveu l'apartat 2 de l'article 263, en qualsevol de les circumstàncies que esmenta l'apartat anterior.»

Cent cinquanta. Es modifica l'article 268, que queda redactat de la manera següent:

«1. Estan exempts de responsabilitat criminal i subjectes únicament a la civil els cònjuges que no estiguin separats legalment o de fet o en procés judicial de separació, divorci o nul·litat del seu matrimoni i els ascendents, descendents i germans per naturalesa o per adopció, així com els afins en primer grau si viuen junts, pels delictes patrimonials que es causin entre ells, sempre que no hi hagi

violència o intimidació, o abús de la vulnerabilitat de la víctima, ja sigui per raó d'edat o perquè es tracta d'una persona amb discapacitat.

2. Aquesta disposició no és aplicable als estranys que participin en el delictes.»

Cent cinquanta-u. Es modifica l'article 270, que queda redactat de la manera següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a quatre anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos qui, amb ànim d'obtenir un benefici econòmic directe o indirecte i en perjudici d'un tercer, reproduïxi, plagii, distribueixi, comuniqui públicament o de qualsevol altra manera exploti econòmicament, en tot o en part, una obra o prestació literària, artística o científica, o la seva transformació, interpretació o execució artística fixada en qualsevol tipus de suport o comunicada a través de qualsevol mitjà, sense l'autorització dels titulars dels corresponents drets de propietat intel·lectual o dels seus cessionaris.

2. La mateixa pena s'ha d'imposar a qui, en la prestació de serveis de la societat de la informació, amb ànim d'obtenir un benefici econòmic directe o indirecte, i en perjudici d'un tercer, faciliti de manera activa i no neutral i sense limitar-se a un tractament merament tècnic, l'accés o la localització a Internet d'obres o prestacions objecte de propietat intel·lectual sense l'autorització dels titulars dels drets corresponents o dels seus cessionaris, en particular oferint llistes ordenades i classificades d'enllaços a les obres i els continguts referits anteriorment, encara que aquests enllaços hagin estat facilitats inicialment pels destinataris dels seus serveis.

3. En aquests casos, el jutge o tribunal ha d'ordenar la retirada de les obres o prestacions objecte de la infracció. Quan, a través d'un portal d'accés a Internet o servei de la societat de la informació, es difonguin exclusivament o preponderadament els continguts objecte de la propietat intel·lectual a què es refereixen els apartats anteriors, s'ha d'ordenar la interrupció de la prestació, i el jutge pot acordar qualsevol mesura cautelar que tingui per objecte la protecció dels drets de propietat intel·lectual.

Excepcionalment, quan hi hagi reiteració de les conductes i quan sigui una mesura proporcionada, eficient i eficaç, es pot ordenar el bloqueig de l'accés corresponent.

4. En els supòsits a què es refereix l'apartat 1, la distribució o comercialització ambulant o merament ocasional es castiga amb una pena de presó de sis mesos a dos anys.

No obstant això, ateses les característiques del culpable i la quantia reduïda del benefici econòmic obtingut o que s'hagi pogut obtenir, sempre que no concorri cap de les circumstàncies de l'article 271, el jutge pot imposar la pena de multa d'un a sis mesos o treballs en benefici de la comunitat de trenta-un a seixanta dies.

5. Han de ser castigats amb les penes que preveuen els apartats anteriors, en els seus casos respectius, els qui:

a) Exportin o emmagatzemin intencionadament exemplars de les obres, produccions o execucions a què es refereixen els dos primers apartats d'aquest article, incloses còpies digitals d'aquestes, sense l'autorització referida, quan estiguin destinades a ser reproduïdes, distribuïdes o comunicades públicament.

b) Importin intencionadament aquests productes sense l'autorització esmentada, quan estiguin destinats a ser reproduïts, distribuïts o comunicats públicament, tant si aquests tenen un origen lícit com il·lícit en el seu país de procedència; no obstant això, la importació dels productes referits d'un Estat pertanyent a la Unió Europea no és punible quan aquells s'hagin adquirit directament del titular dels drets en l'Estat esmentat, o amb el seu consentiment.

c) Afavoreixin o facilitin la realització de les conductes a què es refereixen els apartats 1 i 2 d'aquest article eliminant o modificant, sense l'autorització dels titulars

dels drets de propietat intel·lectual o dels seus cessionaris, les mesures tecnològiques eficaces incorporades per aquests amb la finalitat d'impedir-ne o restringir-ne la realització.

d) Amb ànim d'obtenir un benefici econòmic directe o indirecte, amb la finalitat de facilitar a tercers l'accés a un exemplar d'una obra literària, artística o científica, o a la seva transformació, interpretació o execució artística, fixada en qualsevol tipus de suport o comunicada a través de qualsevol mitjà, i sense l'autorització dels titulars dels drets de propietat intel·lectual o dels seus cessionaris, eludeixi o faciliti l'elusió de les mesures tecnològiques eficaces disposades per evitar-ho.

6. Ha de ser castigat també amb una pena de presó de sis mesos a tres anys qui fabriqui, importi, posi en circulació o posseeixi amb una finalitat comercial qualsevol mitjà principalment concebut, produït, adaptat o realitzat per facilitar la supressió no autoritzada o la neutralització de qualsevol dispositiu tècnic que s'hagi utilitzat per protegir programes d'ordinador o qualsevol de les altres obres, interpretacions o execucions en els termes previstos en els dos primers apartats d'aquest article.»

Cent cinquanta-dos. Es modifica l'article 271, que queda redactat de la manera següent:

«S'ha d'imposar la pena de presó de dos a sis anys, multa de divuit a trenta-sis mesos i inhabilitació especial per a l'exercici de la professió relacionada amb el delicte comès, per un període de dos a cinc anys, quan es cometi el delicte de l'article anterior i es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Que el benefici obtingut o que s'hauria pogut obtenir tingui una transcendència econòmica especial.

b) Que els fets revesteixin una gravetat especial, atenent el valor dels objectes produïts il·lícitament, el nombre d'obres, o de la seva transformació, execució o interpretació, il·lícitament reproduïdes, distribuïdes, comunicades al públic o posades a la seva disposició, o a la importància especial dels perjudicis ocasionats.

c) Que el culpable pertanyi a una organització o associació, fins i tot de caràcter transitori, que tingui com a finalitat la realització d'activitats infractores de drets de propietat intel·lectual.

d) Que s'utilitzin menors de 18 anys per cometre aquests delictes.»

Cent cinquanta-tres. Es modifica l'article 274, que queda redactat de la manera següent:

«1. S'ha de castigar amb les penes d'un a quatre anys de presó i multa de dotze a vint-i-quatre mesos el qui, amb fins industrials o comercials, sense consentiment del titular d'un dret de propietat industrial registrat de conformitat amb la legislació de marques i amb coneixement del registre,

a) fabriqui, produeixi o importi productes que incorporin un signe distintiu idèntic o confusible amb aquell, o

b) ofereixi, distribueixi, o comercialitzi a l'engròs productes que incorporin un signe distintiu idèntic o confusible amb aquell, o els emmagatzemi amb aquesta finalitat, quan es tracti dels mateixos o similars productes, serveis o activitats per als quals el dret de propietat industrial estigui registrat.

2. S'ha de castigar amb les penes de sis mesos a tres anys de presó el qui, amb fins industrials o comercials, sense consentiment del titular d'un dret de propietat industrial registrat de conformitat amb la legislació de marques i amb coneixement del registre, ofereixi, distribueixi o comercialitzi al detall, o presti serveis o desenvolupi activitats, que incorporin un signe distintiu idèntic o confusible

amb aquell, quan es tracti dels mateixos o similars productes, serveis o activitats per als quals el dret de propietat industrial estigui registrat.

La mateixa pena s'ha d'imposar a qui reproduïxi o imiti un signe distintiu idèntic o confusible amb aquell per a la seva utilització per a la comissió de les conductes sancionades en aquest article.

3. La venda ambulat o ocasional dels productes a què es refereixen els apartats anteriors s'ha de castigar amb la pena de presó de sis mesos a dos anys.

No obstant això, ateses les característiques del culpable i la quantia reduïda del benefici econòmic obtingut o que s'hauria pogut obtenir, sempre que no concorri cap de les circumstàncies de l'article 276, el jutge pot imposar la pena de multa d'un a sis mesos o treballs en benefici de la comunitat de trenta-un a seixanta dies.

4. S'ha de castigar amb les penes d'un a tres anys de presó el qui, amb fins agraris o comercials, sense el consentiment del titular d'un títol d'obtenció vegetal i amb coneixement del seu registre, produeixi o reproduïxi, condicioni amb vista a la producció o reproducció, ofereixi en venda, vengui o comercialitzi d'una altra manera, exporti o importi, o posseeixi per a qualsevol dels fins esmentats, material vegetal de reproducció o multiplicació d'una varietat vegetal protegida d'acord amb la legislació nacional o de la Unió Europea sobre protecció d'obtencions vegetals.

S'ha de castigar amb la mateixa pena qui faci qualsevol dels actes que descriu el paràgraf anterior utilitzant, sota la denominació d'una varietat vegetal protegida, material vegetal de reproducció o multiplicació que no pertanyi a aquesta varietat.»

Cent cinquanta-quatre. Es modifica l'article 276, que queda redactat de la manera següent:

«S'ha d'imposar la pena de presó de dos a sis anys, multa de divuit a trenta-sis mesos i inhabilitació especial per a l'exercici de la professió relacionada amb el delicte comès, per un període de dos a cinc anys, quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Que el benefici obtingut o que s'hauria pogut obtenir tingui una transcendència econòmica especial.

b) Que els fets revesteixin una gravetat especial, atenent el valor dels objectes produïts il·lícitament, distribuïts, comercialitzats o oferts, o la importància especial dels perjudicis ocasionats.

c) Que el culpable pertanyi a una organització o associació, fins i tot de caràcter transitori, que tingui com a finalitat la realització d'activitats infractores de drets de propietat industrial.

d) Que s'utilitzin menors de 18 anys per cometre aquests delictes.»

Cent cinquanta-cinc. Es modifica la rúbrica de la secció 4a del capítol XI del títol XIII del llibre II, que es passa a denominar «Delictes de corrupció en els negocis» i que comprèn els articles 286 bis a 286 quater.

Cent cinquanta-sis. S'introdueix un nou article 286 bis, que queda redactat de la manera següent:

«1. El directiu, administrador, empleat o col·laborador d'una empresa mercantil o d'una societat que, per si mateix o per una persona interposada, rebí, sol·liciti o accepti un benefici o avantatge no justificats de qualsevol naturalesa, per a si mateix o per a un tercer, com a contraprestació per afavorir indegudament un altre en l'adquisició o la venda de mercaderies, o en la contractació de serveis o en les relacions comercials, ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a quatre anys, inhabilitació especial per a l'exercici d'indústria o comerç per un temps d'un a sis anys i multa del tant al triple del valor del benefici o avantatge.

2. Amb les mateixes penes ha de ser castigat qui, per si mateix o per una persona interposada, prometi, ofereixi o concedeixi a directius, administradors, empleats o col·laboradors d'una empresa mercantil o d'una societat, un benefici o

avantatge no justificats, de qualsevol naturalesa, per a ells o per a tercers, com a contraprestació per tal que l'afavoreixi indegudament a ell o a un tercer enfront d'altres en l'adquisició o la venda de mercaderies, la contractació de serveis o en les relacions comercials.

3. Els jutges i tribunals, en atenció a la quantia del benefici o al valor de l'avantatge, i la transcendència de les funcions del culpable, poden imposar la pena inferior en grau i reduir la de multa al seu prudent arbitri.

4. El que disposa aquest article és aplicable, en els seus respectius casos, als directius, administradors, empleats o col·laboradors d'una entitat esportiva, sigui quina sigui la forma jurídica d'aquesta, així com als esportistes, àrbitres o jutges, respecte de les conductes que tinguin per finalitat predeterminedar o alterar de manera deliberada i fraudulenta el resultat d'una prova, partit o competició esportiva d'una rellevància econòmica o esportiva especial.

A aquests efectes, es considera competició esportiva d'una rellevància econòmica especial aquella en què la major part dels qui hi participen perceben qualsevol tipus de retribució, compensació o ingrés econòmic per la seva participació en l'activitat; i competició esportiva d'una rellevància esportiva especial la que sigui qualificada en el calendari esportiu anual aprovat per la federació esportiva corresponent com a competició oficial de la màxima categoria de la modalitat, especialitat o disciplina de què es tracti.

5. Als efectes d'aquest article és aplicable el que disposa l'article 297.»

Cent cinquanta-set. S'introdueix un nou article 286 ter, amb el contingut següent:

«1. Els qui, mitjançant l'oferiment, la promesa o la concessió de qualsevol benefici o avantatge indeguts, pecuniaris o d'una altra classe, corrompin o intentin corrompre, per si mateixos o per una persona interposada, una autoritat o un funcionari públic en benefici d'aquests o d'un tercer, o atenguin les seves sol·licituds sobre això, amb la finalitat que actuïn o s'abstinguin d'actuar en relació amb l'exercici de funcions públiques per aconseguir o conservar un contracte, negoci o qualsevol altre avantatge competitiu en la realització d'activitats econòmiques internacionals, han de ser castigats, llevat que ja estiguin castigats amb una pena més greu en un altre precepte d'aquest Codi, amb les penes de presó de tres a sis anys, multa de dotze a vint-i-quatre mesos, llevat que el benefici obtingut sigui superior a la quantitat resultant, cas en el qual la multa ha de ser del tant al triple de l'import del benefici esmentat.

A més de les penes assenyalades, s'ha d'imposar al responsable, en qualsevol cas, la pena de prohibició de contractar amb el sector públic, així com la pèrdua de la possibilitat d'obtenir subvencions o ajudes públiques i del dret a gaudir de beneficis o incentius fiscals i de la Seguretat Social, i la prohibició d'intervenir en transaccions comercials de transcendència pública per un període de set a dotze anys.

2. Als efectes d'aquest article s'entén per funcionari públic els que determinen els articles 24 i 427.»

Cent cinquanta-vuit. S'introdueix un nou article 286 quater, amb la redacció següent:

«Si els fets a què es refereixen els articles d'aquesta secció són d'una gravetat especial, s'ha d'imposar la pena en la meitat superior, i es pot arribar fins a la superior en grau.

Els fets es consideren, en tot cas, d'una gravetat especial quan:

- a) el benefici o avantatge tingui un valor especialment elevat,
- b) l'acció de l'autor no sigui merament ocasional,
- c) es tracti de fets comesos en el si d'una organització o grup criminal, o
- d) l'objecte del negoci versí sobre béns o serveis humanitaris o qualsevol altre de primera necessitat.

En el cas de l'apartat 4 de l'article 286 bis, els fets també es consideren d'una gravetat especial quan:

- a) tinguin com a finalitat influir en el desenvolupament de jocs d'atzar o apostes; o
- b) siguin comesos en una competició esportiva oficial d'àmbit estatal qualificada de professional o en una competició esportiva internacional.»

Cent cinquanta-nou. Es modifica l'article 288, que queda redactat de la manera següent:

«En els casos que preveuen els articles anteriors s'ha de disposar la publicació de la sentència en els diaris oficials i, si ho sol·licita el perjudicat, el jutge o tribunal en pot ordenar la reproducció total o parcial en qualsevol altre mitjà informatiu, a costa del condemnat.

Quan, d'acord amb el que estableix l'article 31 bis, una persona jurídica sigui responsable dels delictes que recull aquest capítol, se li han d'imposar les penes següents:

1r En el cas dels delictes que preveuen els articles 270, 271, 273, 274, 275, 276, 283, 285 i 286:

- a) Multa del doble al quàdruple del benefici obtingut, o que s'hauria pogut obtenir, si el delicte comès per la persona física té prevista una pena de presó de més de dos anys.
- b) Multa del doble al triple del benefici obtingut, afavorit, o que s'hauria pogut obtenir, en la resta dels casos.

En el cas dels delictes que preveuen els articles 277, 278, 279, 280, 281, 282, 282 bis, 284 i 286 bis al 286 quinquies:

- a) Multa de dos a cinc anys, o del triple al quíntuple del benefici obtingut o que s'hauria pogut obtenir si la quantitat resultant és més elevada, quan el delicte comès per la persona física té prevista una pena de més de dos anys de privació de llibertat.
- b) Multa de sis mesos a dos anys, o del tant al doble del benefici obtingut o que s'hauria pogut obtenir si la quantitat resultant és més elevada, en la resta dels casos.

2n Ateses les regles que estableix l'article 66 bis, els jutges i tribunals poden imposar així mateix les penes que recullen les lletres b) a g) de l'apartat 7 de l'article 33.»

Cent seixanta. Se suprimeix l'article 295.

Cent seixanta-u. Es modifiquen els apartats 1 i 2 de l'article 298, que queden redactats de la manera següent:

«1. El qui, amb ànim de lucre i sabent que s'ha comès un delicte contra el patrimoni o l'ordre socioeconòmic, en el qual no ha intervingut ni com a autor ni com a còmplice, ajudi els responsables a aprofitar-se dels seus efectes, o rebi, adquireixi o ocultï aquests efectes, ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a dos anys.

S'ha d'imposar una pena d'un a tres anys de presó en els supòsits següents:

- a) Quan es tracti de coses de valor artístic, històric, cultural o científic.
- b) Quan es tracti de coses de primera necessitat, conduccions, cablejat, equips o components d'infraestructures de subministrament elèctric o de serveis de telecomunicacions, o d'altres coses destinades a la prestació de serveis d'interès

general, productes agraris o ramaders o dels instruments o mitjans que s'utilitzen per obtenir-los.

c) Quan els fets revesteixin una gravetat especial, atenent el valor dels efectes receptats o els perjudicis que previsiblement hauria causat la seva sostracció.

2. Aquestes penes s'han d'imposar en la meitat superior a qui rebí, adquireixi o ocultí els efectes del delictes per traficar-hi. Si el tràfic es realitza utilitzant un establiment o local comercial o industrial, s'ha d'imposar, a més, la pena de multa de dotze a vint-i-quatre mesos. En aquests casos els jutges o tribunals, atenent la gravetat del fet i les circumstàncies personals del delinqüent, també poden imposar-li la pena d'inhabilitació especial per exercir la professió o indústria, per un termini de dos a cinc anys, i acordar la mesura de clausura temporal o definitiva de l'establiment o local. Si la clausura és temporal, la durada no pot excedir els cinc anys.»

Cent seixanta-dos. Se suprimeix l'article 299.

Cent seixanta-tres. Es crea un nou títol XIII bis en el llibre II, que està integrat pels nous articles 304 bis i 304 ter, amb la rúbrica següent:

«Dels delictes de finançament il·legal dels partits polítics.»

Cent seixanta-quatre. S'introdueix un nou article 304 bis, amb la redacció següent:

«1. Ha de ser castigat amb una pena de multa del triple al quintuple del seu valor, el qui rebí donacions o aportacions destinades a un partit polític, federació, coalició o agrupació d'electors amb infracció del que disposa l'article 5.U de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.

2. Els fets anteriors són castigats amb una pena de presó de sis mesos a quatre anys i multa del triple al quintuple del seu valor o de l'excés quan:

a) Es tracti de donacions que recull l'article 5.U, lletres a) o c) de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, d'import superior a 500.000 euros, o que superin en aquesta xifra el límit que fixa la lletra b) d'aquell precepte, quan sigui aquesta la infringida.

b) Es tracti de donacions que recull l'article 7.Dos de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que superin l'import de 100.000 euros.

3. Si els fets a què es refereix l'apartat anterior són d'una gravetat especial, s'ha d'imposar la pena en la meitat superior, i es pot arribar fins a la superior en grau.

4. S'han d'imposar les mateixes penes, en els respectius casos, a qui lliuri donacions o aportacions destinades a un partit polític, federació, coalició o agrupació d'electors, per si mateix o per una persona interposada, en algun dels supòsits dels números anteriors.

5. S'han d'imposar les mateixes penes quan, d'acord amb el que estableix l'article 31 bis d'aquest Codi, una persona jurídica sigui responsable dels fets. Ateses les regles que estableix l'article 66 bis, els jutges i tribunals poden imposar així mateix les penes que recullen les lletres b) a g) de l'apartat 7 de l'article 33.»

Cent seixanta-cinc. S'introdueix un nou article 304 ter, amb la redacció següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a cinc anys el qui participi en estructures o organitzacions, sigui quina sigui la seva naturalesa, que tinguin per finalitat el finançament de partits polítics, federacions, coalicions o agrupacions d'electors, al marge del que estableix la llei.

2. S'ha d'imposar la pena en la meitat superior a les persones que dirigeixin aquestes estructures o organitzacions.

3. Si els fets a què es refereixen els apartats anteriors són d'una gravetat especial, s'ha d'imposar la pena en la meitat superior, i es pot arribar fins a la superior en grau.»

Cent seixanta-sis. Es modifica el paràgraf primer de l'article 306, que queda redactat de la manera següent:

«El qui per acció o omissió defraudi els pressupostos generals de la Unió Europea o altres administrats per aquesta, en una quantia superior a cinquanta mil euros, eludint, llevat dels casos que preveu l'apartat 3 de l'article 305, el pagament de quantitats que s'hagin d'ingressar, donant als fons obtinguts una aplicació diferent d'aquella a la qual estaven destinats o obtenint indegudament fons falsejant les condicions requerides per a la seva concessió o ocultant les que l'haurien impedit, ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a cinc anys i multa del tant al sèxtuple de la quantia esmentada i la pèrdua de la possibilitat d'obtenir subvencions o ajudes públiques i del dret a gaudir dels beneficis o incentius fiscals o de la Seguretat Social durant el període de tres a sis anys.»

Cent seixanta-set. S'introdueix un nou article 308 bis, amb la redacció següent:

«1. La suspensió de l'execució de les penes imposades per algun dels delictes que regula aquest títol es regeix per les disposicions que conté el capítol III del títol III del llibre I d'aquest Codi, completades per les regles següents:

1a La suspensió de l'execució de la pena de presó imposada requereix, a més del compliment dels requisits que regula l'article 80, que el penat hagi abonat el deute tributari o amb la Seguretat Social, o que hagi reintegrat les subvencions o ajudes rebudes o utilitzades indegudament.

Aquest requisit s'entén complert quan el penat assumeixi el compromís de satisfer el deute tributari, el deute enfront de la Seguretat Social o de reintegrar les subvencions o ajudes rebudes o utilitzades indegudament i les responsabilitats civils d'acord amb la seva capacitat econòmica i de facilitar el decomís acordat, i sigui raonable esperar que aquest sigui complert. La suspensió no s'ha de concedir quan consti que el penat ha facilitat informació inexacta o insuficient sobre el seu patrimoni.

La resolució per la qual el jutge o tribunal concedeixen la suspensió de l'execució de la pena s'ha de comunicar a la representació processal de la hisenda pública estatal, autonòmica, local o foral, de la Seguretat Social o de l'Administració que hagi concedit la subvenció o ajuda.

2a El jutge o tribunal ha de revocar la suspensió i ordenar l'execució de la pena quan, a més dels supòsits de l'article 86, el penat no compleixi el compromís de pagament del deute tributari o amb la Seguretat Social, de reintegrament de les subvencions i ajudes rebudes o utilitzades indegudament, o de pagament de les responsabilitats civils, sempre que tingui capacitat econòmica per a això, o faciliti informació inexacta o insuficient sobre el seu patrimoni. En aquests casos, el jutge de vigilància penitenciària pot denegar la concessió de la llibertat condicional.

2. En el supòsit de l'article 125, el jutge o tribunal han d'escoltar prèviament la representació processal de la hisenda pública estatal, autonòmica, local o foral, de la Seguretat Social o de l'Administració que hagi concedit la subvenció o ajuda, per tal que aporti un informe patrimonial dels responsables del delicte en el qual s'analitzi la capacitat econòmica i patrimonial real dels responsables i es pot incloure una proposta de fraccionament d'acord amb aquesta capacitat i amb la normativa tributària, de la Seguretat Social o de subvencions.»

Cent seixanta-vuit. S'afegeix un nou article 311 bis, amb el contingut següent:

«Ha de ser castigat amb la pena de presó de tres a divuit mesos o multa de dotze a trenta mesos, llevat que els fets estiguin castigats amb una pena més greu en un altre precepte d'aquest Codi, qui:

- a) De manera reiterada, col·loqui o doni ocupació a ciutadans estrangers que no tinguin permís de treball, o
- b) col·loqui o doni ocupació a un menor d'edat que no tingui permís de treball.»

Cent seixanta-nou. Es modifica l'article 315, amb el contingut següent:

«1. S'ha de castigar amb les penes de presó de sis mesos a dos anys o multa de sis a dotze mesos els qui, mitjançant l'engany o l'abús d'una situació de necessitat, impedeixin o limitin l'exercici de la llibertat sindical o el dret de vaga.

2. Si les conductes assenyalades a l'apartat anterior es porten a terme amb coaccions, s'han de castigar amb la pena de presó d'un any i nou mesos fins a tres anys o amb la pena de multa de divuit mesos a vint-i-quatre mesos.

3. Els qui, actuant en grup o individualment, però d'acord amb altres, coaccionin altres persones per tal que iniciïn o continuïn una vaga, han de ser castigats amb la pena de presó d'un any i nou mesos fins a tres anys o amb la pena de multa de divuit mesos a vint-i-quatre mesos.»

Cent setanta. Es modifica l'article 318 bis, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui intencionadament ajudi una persona que no sigui nacional d'un Estat membre de la Unió Europea a entrar en territori espanyol o a transitar-hi a través de tal manera que vulneri la legislació sobre l'entrada o el trànsit d'estrangers, ha de ser castigat amb una pena de multa de tres a dotze mesos o presó de tres mesos a un any.

Els fets no són punibles quan l'objectiu perseguit per l'autor sigui únicament prestar ajuda humanitària a la persona de què es tracti.

Si els fets s'han comès amb ànim de lucre s'ha d'imposar la pena en la meitat superior.

2. El qui intencionadament ajudi, amb ànim de lucre, una persona que no sigui nacional d'un Estat membre de la Unió Europea a romandre a Espanya, i vulneri així la legislació sobre l'estada d'estrangers, ha de ser castigat amb una pena de multa de tres a dotze mesos o presó de tres mesos a un any.

3. Els fets a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article han de ser castigats amb la pena de presó de quatre a vuit anys quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Quan els fets s'hagin comès en el si d'una organització que es dediqui a la realització d'aquestes activitats. Quan es tracti dels caps, administradors o encarregats d'aquestes organitzacions o associacions, se'ls ha d'aplicar la pena en la meitat superior, que es pot elevar a la immediatament superior en grau.

b) Quan s'hagi posat en perill la vida de les persones objecte de la infracció, o s'hagi creat el perill de causació de lesions greus.

4. En les mateixes penes del paràgraf anterior i a més en la d'inhabilitació absoluta de sis a dotze anys, incorren els qui realitzin els fets prevalent-se de la seva condició d'autoritat, agent de l'autoritat o funcionari públic.

5. Quan, d'acord amb el que estableix l'article 31 bis, una persona jurídica sigui responsable dels delictes que recull aquest títol, se li ha d'imposar la pena de multa de dos a cinc anys, o la del triple al quintuple del benefici obtingut si la quantitat resultant és més elevada.

Ateses les regles que estableix l'article 66 bis, els jutges i tribunals poden imposar així mateix les penes que recullen les lletres b) a g) de l'apartat 7 de l'article 33.

6. Els tribunals, tenint en compte la gravetat del fet i les seves circumstàncies, les condicions del culpable i la finalitat que persegueix, poden imposar la pena inferior en un grau a l'assenyalada respectivament.»

Cent setanta-u. Es modifica l'apartat 3 de l'article 319, que queda redactat de la manera següent:

«3. En qualsevol cas, els jutges o tribunals, motivadament, poden ordenar, a càrrec de l'autor del fet, la demolició de l'obra i la reposició al seu estat originari de la realitat física alterada, sense perjudici de les indemnitzacions degudes a tercers de bona fe, i valorant les circumstàncies, i escoltada l'Administració competent, condicionar temporalment la demolició a la constitució de garanties que assegurin el pagament de les indemnitzacions esmentades. En tot cas s'ha de disposar el comís dels guanys provinents del delictes siguin quines siguin les transformacions que hagin pogut experimentar.»

Cent setanta-dos. Es modifica l'article 323, que queda redactat de la manera següent:

«1. S'ha de castigar amb la pena de presó de sis mesos a tres anys o multa de dotze a vint-i-quatre mesos el qui causi danys en béns de valor històric, artístic, científic, cultural o monumental, o en jaciments arqueològics, terrestres o subaquàtics. S'han de castigar amb la mateixa pena els actes d'espoliació en aquests últims.

2. Si s'han causat danys d'una gravetat especial o que han afectat béns amb un valor històric, artístic, científic, cultural o monumental especialment rellevant, es pot imposar la pena superior en grau a l'assenyalada a l'apartat anterior.

3. En tots aquests casos, els jutges o tribunals poden ordenar, a càrrec de l'autor del dany, l'adopció de mesures encaminades a restaurar, en la mesura que sigui possible, el bé danyat.»

Cent setanta-tres. Es modifica l'article 325, que queda redactat de la manera següent:

«1. S'ha de castigar amb les penes de presó de sis mesos a dos anys, multa de deu a catorze mesos i inhabilitació especial per a la professió o ofici per un temps d'un a dos anys el qui, contravenint les lleis o altres disposicions de caràcter general protectores del medi ambient, provoqui o realitzi directament o indirectament emissions, abocaments, radiacions, extraccions o excavacions, aterraments, sorolls, vibracions, injeccions o dipòsits, a l'atmosfera, el sòl, el subsòl o les aigües terrestres, subterrànies o marítimes, inclosa l'alta mar, amb incidència fins i tot en els espais transfronterers, així com les captacions d'aigües que, per si mateixos o conjuntament amb altres, causi o pugui causar danys substancials a la qualitat de l'aire, del sòl o de les aigües, o a animals o plantes.

2. Si les conductes anteriors, per si mateixes o conjuntament amb altres, poden perjudicar greument l'equilibri dels sistemes naturals, s'ha d'imposar una pena de presó de dos a cinc anys, multa de vuit a vint-i-quatre mesos i inhabilitació especial per a la professió o ofici per un temps d'un a tres anys.

Si s'ha creat un risc de perjudici greu per a la salut de les persones, s'ha d'imposar la pena de presó en la meitat superior, i es pot arribar fins a la superior en grau.»

Cent setanta-quatre. Es modifica l'article 326, que queda redactat de la manera següent:

«1. S'han de castigar amb les penes que preveu l'article anterior, en els seus supòsits respectius, els qui, contravenint les lleis o altres disposicions de caràcter general, recullin, transportin, valoritzin, transformin, eliminin o aprofitin residus, o no controlin o vigilin adequadament aquestes activitats, de manera que causin o puguin causar danys substancials a la qualitat de l'aire, del sòl o de les aigües, o a animals o plantes, mort o lesions greus a persones, o puguin perjudicar greument l'equilibri dels sistemes naturals.

2. Qui, llevat del supòsit a què es refereix l'apartat anterior, traslladi una quantitat no menyspreable de residus, tant en el cas d'un com en el de diversos trasllats que apareguin vinculats, en algun dels supòsits a què es refereix el dret de la Unió Europea relatiu als trasllats de residus, ha de ser castigat amb una pena de tres mesos a un any de presó, o multa de sis a divuit mesos i inhabilitació especial per a la professió o ofici per un temps de tres mesos a un any.»

Cent setanta-cinc. Es modifica l'article 326 bis, que queda redactat de la manera següent:

«S'han de castigar amb les penes que preveu l'article 325, en els seus supòsits respectius, els qui, contravenint les lleis o altres disposicions de caràcter general, portin a terme l'explotació d'instal·lacions en les quals es dugui a terme una activitat perillosa o en les quals s'emmagatzemin o s'utilitzin substàncies o preparats perillosos de manera que causin o puguin causar danys substancials a la qualitat de l'aire, del sòl o de les aigües, a animals o plantes, mort o lesions greus a les persones, o puguin perjudicar greument l'equilibri dels sistemes naturals.»

Cent setanta-sis. Es modifica l'article 327, que queda redactat de la manera següent:

«Els fets a què es refereixen els tres articles anteriors han de ser castigats amb la pena superior en grau, sense perjudici de les que puguin correspondre d'acord amb altres preceptes d'aquest Codi, quan en la comissió de qualsevol dels fets que descriu l'article anterior es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que la indústria o activitat funcioni clandestinament, sense haver obtingut la preceptiva autorització o aprovació administrativa de les seves instal·lacions.
- b) Que s'hagin desobeït les ordres expressades de l'autoritat administrativa de correcció o suspensió de les activitats que tipifica l'article anterior.
- c) Que s'hagi falsejat o ocultat informació sobre els seus aspectes ambientals.
- d) Que s'hagi obstaculitzat l'activitat inspectora de l'Administració.
- e) Que s'hagi produït un risc de deteriorament irreversible o catastròfic.
- f) Que es produeixi una extracció il·legal d'aigües en període de restriccions.»

Cent setanta-set. Es modifica l'article 328, que queda redactat de la manera següent:

«Quan d'acord amb el que estableix l'article 31 bis una persona jurídica sigui responsable dels delictes que recull aquest capítol, se li han d'imposar les penes següents:

- a) Multa d'un a tres anys, o del doble al quàdruple del perjudici causat quan la quantitat resultant sigui més elevada, si el delicte comès per la persona física té prevista una pena de més de dos anys de privació de llibertat.
- b) Multa de sis mesos a dos anys, o del doble al triple del perjudici causat si la quantitat resultant és més elevada, en la resta dels casos.

Ateses les regles que estableix l'article 66 bis, els jutges i tribunals poden imposar així mateix les penes que recullen les lletres b) a g) de l'apartat 7 de l'article 33.»

Cent setanta-vuit. Es modifica l'article 332, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui, contravenint les lleis o altres disposicions de caràcter general, talli, talli, arrenqui, recol·lecti, adquireixi, posseeixi o destrueixi espècies protegides de flora silvestre, o trafiqui amb aquestes, les seves parts, derivats seus o amb els seus propàguls, llevat que la conducta afecti una quantitat insignificant d'exemplars i no tingui conseqüències rellevants per a l'estat de conservació de l'espècie, ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a dos anys o multa de vuit a vint-i-quatre mesos, i inhabilitació especial per a la professió o ofici per un temps de sis mesos a dos anys.

S'ha d'imposar la mateixa pena a qui, contravenint les lleis o altres disposicions de caràcter general, destrueixi o alteri greument el seu hàbitat.

2. La pena s'ha d'imposar en la meitat superior si es tracta d'espècies o subespècies catalogades en perill d'extinció.

3. Si els fets s'han comès per imprudència greu, s'ha d'imposar una pena de presó de tres mesos a un any o multa de quatre a vuit mesos, i inhabilitació especial per a la professió o ofici per un temps de tres mesos a dos anys.»

Cent setanta-nou. Es modifica l'article 334, que queda redactat de la manera següent:

«1. S'ha de castigar amb la pena de presó de sis mesos a dos anys o multa de vuit a vint-i-quatre mesos i, en tot cas, inhabilitació especial per a la professió o ofici i inhabilitació especial per a l'exercici del dret de caçar o pescar per un temps de dos a quatre anys qui, contravenint les lleis o altres disposicions de caràcter general:

- a) caci, pesqui, adquireixi, posseeixi o destrueixi espècies protegides de fauna silvestre;
- b) trafiqui amb aquestes espècies, les seves parts o derivats seus; o,
- c) dugui a terme activitats que n'impedeixin o en dificultin la reproducció o la migració.

S'ha d'imposar la mateixa pena a qui, contravenint les lleis o altres disposicions de caràcter general, en destrueixi o n'alteri greument l'hàbitat.

2. S'ha d'imposar la pena en la meitat superior si es tracta d'espècies o subespècies catalogades en perill d'extinció.

3. Si els fets s'han comès per imprudència greu, s'ha d'imposar una pena de presó de tres mesos a un any o multa de quatre a vuit mesos i, en tot cas, inhabilitació especial per a la professió o ofici i inhabilitació especial per a l'exercici del dret de caçar o pescar per un temps de tres mesos a dos anys.»

Cent vuitanta. Es modifica l'article 335, que té la redacció següent:

«1. El qui caci o pesqui espècies diferents a les indicades a l'article anterior, quan estigui expressament prohibit per les normes específiques sobre la seva caça o pesca, ha de ser castigat amb la pena de multa de vuit a dotze mesos i inhabilitació especial per a l'exercici del dret de caçar o pescar per un temps de dos a cinc anys.

2. El qui caci o pesqui o dugui a terme activitats de recollida de marisc rellevants sobre espècies diferents a les indicades a l'article anterior en terrenys públics o privats aliens, sotmesos a un règim cinegètic especial, sense el degut permís del seu titular o sotmesos a concessió o autorització marisquera o aquícola

sense el degut títol administratiu habilitador, ha de ser castigat amb la pena de multa de quatre a vuit mesos i inhabilitació especial per a l'exercici del dret de caçar, pescar o dur a terme activitats de recollida de marisc per un temps d'un a tres anys, a més de les penes que li puguin correspondre, si s'escau, per la comissió del delictes que preveu l'apartat 1 d'aquest article.

3. Si les conductes anteriors produeixen danys greus al patrimoni cinegètic d'un terreny sotmès a un règim cinegètic especial o a la sostenibilitat dels recursos en zones de concessió o autorització marisquera o aqüícola, s'ha d'imposar la pena de presó de sis mesos a dos anys i inhabilitació especial per a l'exercici dels drets de caçar, pescar i dur a terme activitats de recollida de marisc per un temps de dos a cinc anys.

4. S'ha d'imposar la pena en la meitat superior quan les conductes que tipifica aquest article es duguin a terme en grup de tres o més persones o utilitzant arts o mitjans prohibits legalment o reglamentàriament.»

Cent vuitanta-u. Es modifica l'article 337, que queda redactat de la manera següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de tres mesos i un dia a un any de presó i inhabilitació especial d'un any i un dia a tres anys per a l'exercici de la professió, ofici o comerç que tingui relació amb els animals i per a la tinença d'animals, el qui per qualsevol mitjà o procediment maltracti injustificadament, i li causi lesions que li menyscabin greument la salut o el sotmeti a explotació sexual, a:

- a) un animal domèstic o amansit,
- b) un animal dels que habitualment estan domesticats,
- c) un animal que temporalment o permanentment viu sota control humà, o
- d) qualsevol animal que no visqui en estat salvatge.

2. Les penes que preveu l'apartat anterior s'han d'imposar en la meitat superior quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) S'han utilitzat armes, instruments, objectes, mitjans, mètodes o formes concretament perilloses per a la vida de l'animal.
- b) Hi ha hagut acarnissament.
- c) S'ha causat a l'animal la pèrdua o la inutilitat d'un sentit, òrgan o membre principal.
- d) Els fets s'han executat en presència d'un menor d'edat.

3. Si s'ha causat la mort de l'animal s'ha d'imposar una pena de sis a divuit mesos de presó i inhabilitació especial de dos a quatre anys per a l'exercici de la professió, ofici o comerç que tingui relació amb els animals i per a la tinença d'animals.

4. Els qui, llevat dels supòsits a què es refereixen els apartats anteriors d'aquest article, maltractin cruelment els animals domèstics o qualsevol altre en espectacles no autoritzats legalment, han de ser castigats amb una pena de multa d'un a sis mesos. Així mateix, el jutge pot imposar la pena d'inhabilitació especial de tres mesos a un any per a l'exercici de la professió, ofici o comerç que tingui relació amb els animals i per a la tinença d'animals.»

Cent vuitanta-dos. S'afegeix un article 337 bis, amb el contingut següent:

«El qui abandoni un animal dels que esmenta l'apartat 1 de l'article anterior en condicions en què pugui perillar la seva vida o integritat ha de ser castigat amb una pena de multa d'un a sis mesos. Així mateix, el jutge pot imposar la pena d'inhabilitació especial de tres mesos a un any per a l'exercici de la professió, ofici o comerç que tingui relació amb els animals i per a la tinença d'animals.»

Cent vuitanta-tres. S'afegeix un article 345, amb el contingut següent:

«1. El qui, contravenint les lleis o altres disposicions de caràcter general, adquireixi, posseeixi, trafiqui, faciliti, tracti, transformi, utilitzi, emmagatzemi, transporti o elimini materials nuclears o altres substàncies radioactives perilloses que causin o puguin causar la mort o lesions greus a persones, o danys substancials a la qualitat de l'aire, la qualitat del sòl o la qualitat de les aigües o a animals o plantes, ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a cinc anys, multa de sis a divuit mesos, i inhabilitació especial per a la professió o ofici per un temps d'un a tres anys.

2. El qui, sense l'autorització deguda, produeixi aquests materials o substàncies ha de ser castigat amb la pena superior en grau.

3. Si els fets a què es refereixen els apartats anteriors s'han comès per imprudència greu, s'ha d'imposar la pena inferior en grau a la que s'hi assenyalava.»

Cent vuitanta-quatre. Es modifiquen els apartats 1 i 2 de l'article 346, que queden redactats de la manera següent:

«1. Els qui, provocant explosions o utilitzant qualsevol altre mitjà de potència destructiva similar, causin la destrucció d'aeroports, ports, estacions, edificis, locals públics, dipòsits que continguin materials inflamables o explosius, vies de comunicació, mitjans de transport col·lectius, o la immersió o l'encallament d'una nau, inundació, explosió d'una mina o instal·lació industrial, aixecament dels carrils d'una via fèrria, canvi maliciós dels senyals utilitzats en el servei d'aquesta per a la seguretat dels mitjans de transport, voladura de pont, destrossa de calçada pública, dany a oleoductes, pertorbació greu de qualsevol classe o mitjà de comunicació, pertorbació o interrupció del subministrament d'aigua, electricitat, hidrocarburs o un altre recurs natural fonamental, incorren en la pena de presó de deu a vint anys si els estralls comporten necessàriament un perill per a la vida o integritat de les persones.

2. Quan no concorri aquest perill, s'han de castigar amb una pena de quatre a vuit anys de presó.»

Cent vuitanta-cinc. Es modifica l'article 353, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els fets a què es refereix l'article anterior han de ser castigats amb una pena de presó de tres a sis anys i multa de divuit a vint-i-quatre mesos quan l'incendi assoleixi una gravetat especial, atesa la concurrència d'alguna de les circumstàncies següents:

1a Que afecti una superfície de considerable importància.

2a Que se'n derivin efectes erosius grans o greus en els sòls.

3a Que alteri significativament les condicions de vida animal o vegetal, o afecti algun espai natural protegit.

4a Que l'incendi afecti zones properes a nuclis de població o a llocs habitats.

5a Que l'incendi sigui provocat en un moment en què les condicions climatològiques o del terreny n'incrementin de manera rellevant el risc de propagació.

6a En tot cas, quan s'ocasioni un deteriorament o destrucció greu dels recursos afectats.

2. S'ha d'imposar la mateixa pena quan l'autor actuï per obtenir un benefici econòmic amb els efectes derivats de l'incendi.»

Cent vuitanta-sis. Es modifica la rúbrica de la secció 5a del capítol II del títol XVII del llibre II i s'introdueix en aquesta secció un nou article 358 bis, amb la redacció següent:

«Secció 5. Disposicions comunes.»

«Article 358 bis. *El que disposen els articles 338 a 340 també és aplicable als delictes que regula aquest capítol.*»

Cent vuitanta-set. Es modifica l'article 361, que queda redactat de la manera següent:

«El qui fabriqui, importi, exporti, subministri, intercedeixi, comercialitzi, ofereixi o posi al mercat, o emmagatzemi amb aquestes finalitats, medicaments, inclosos els d'ús humà i veterinari, així com els medicaments en recerca, que no tinguin l'autorització necessària que exigeix la llei, o productes sanitaris que no disposin dels documents de conformitat exigits per les disposicions de caràcter general, o que estiguin deteriorats, caducats o incompleixin les exigències tècniques relatives a la seva composició, estabilitat i eficàcia, i amb això es generi un risc per a la vida o la salut de les persones, ha de ser castigat amb una pena de presó de sis mesos a tres anys, multa de sis a dotze mesos i inhabilitació especial per a la professió o ofici de sis mesos a tres anys.»

Cent vuitanta-vuit. Se suprimeix l'article 361 bis.

Cent vuitanta-nou. Es modifica l'article 362, que queda redactat de la manera següent:

«1. S'ha de castigar amb una pena de presó de sis mesos a quatre anys, multa de sis a divuit mesos i inhabilitació especial per a la professió o ofici d'un a tres anys, el qui elabori o produeixi,

a) un medicament, inclosos els d'ús humà i veterinari, així com els medicaments en recerca; o una substància activa o un excipient d'aquest medicament;

b) un producte sanitari, així com els accessoris, elements o materials que siguin essencials per a la seva integritat;

de manera que es presenti enganyosament: la seva identitat, inclosos, si s'escau, l'envàs i etiquetatge, la data de caducitat, el nom o la composició de qualsevol dels seus components, o, si s'escau, la seva dosificació; el seu origen, inclosos el fabricant, el país de fabricació, el país d'origen i el titular de l'autorització de comercialització o dels documents de conformitat; les dades relatives al compliment de requisits o exigències legals, llicències, documents de conformitat o autoritzacions; o el seu historial, inclosos els registres i documents relatius als canals de distribució utilitzats, sempre que estiguin destinats al consum públic o a l'ús per part de terceres persones, i generin un risc per a la vida o la salut de les persones.

2. S'han d'imposar les mateixes penes a qui alteri, en fabricar-lo o elaborar-lo o en un moment posterior, la quantitat, la dosi, la caducitat o la composició genuïna, segons el que s'ha autoritzat o declarat, de qualsevol dels medicaments, excipients, productes sanitaris, accessoris, elements o materials esmentats a l'apartat anterior, d'una manera que en redueixi la seguretat, eficàcia o qualitat i generi un risc per a la vida o la salut de les persones.»

Cent noranta. S'afegeix un nou article 362 bis, que queda redactat de la manera següent:

«Ha de ser castigat amb una pena de presó de sis mesos a quatre anys, multa de sis a divuit mesos i inhabilitació especial per a la professió o ofici d'un a tres

anys, el qui, amb coneixement de la seva falsificació o alteració, importi, exporti, anunciï o faci publicitat, ofereixi, exhibeixi, vengui, faciliti, expengui, despatxi, envasi, subministri, inclosa la intermediació, trafiqui, distribueixi o posi al mercat, qualsevol dels medicaments, substàncies actives, excipients, productes sanitaris, accessoris, elements o materials a què es refereix l'article anterior, i amb això generi un risc per a la vida o la salut de les persones.

S'han d'imposar les mateixes penes a qui els adquireixi o tingui en dipòsit amb la finalitat de destinar-los al consum públic, a l'ús per terceres persones o a qualsevol altre ús que pugui afectar la salut pública.»

Cent noranta-u. S'afegeix un nou article 362 ter, que queda redactat de la manera següent:

«El qui elabori qualsevol document fals o d'un contingut fals referit a qualsevol dels medicaments, substàncies actives, excipients, productes sanitaris, accessoris, elements o materials a què es refereix l'apartat 1 de l'article 362, inclosos l'envàs, l'etiquetatge i les instruccions d'ús, per cometre o facilitar la comissió d'un dels delictes de l'article 362, ha de ser castigat amb la pena de sis mesos a dos anys de presó, multa de sis a dotze mesos i inhabilitació especial per a la professió o ofici de sis mesos a dos anys.»

Cent noranta-dos. S'afegeix un nou article 362 quater, que queda redactat de la manera següent:

«S'han d'imposar les penes superiors en grau a les que assenyalen els articles 361, 362, 362 bis o 362 ter, quan el delicte es perpetri concurrent alguna de les circumstàncies següents:

1a Que el culpable sigui autoritat, funcionari públic, facultatiu, professional sanitari, docent, educador, entrenador físic o esportiu, i actuï en l'exercici del seu càrrec, professió o ofici.

2a Que els medicaments, les substàncies actives, els excipients, els productes sanitaris, els accessoris, els elements o els materials referits a l'article 362:

- a) s'hagin ofert a través de mitjans de difusió a gran escala; o
- b) s'hagin ofert o facilitat a menors d'edat, persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial, o persones especialment vulnerables en relació amb el producte facilitat.

3a Que el culpable pertanyi a una organització o grup criminal que tingui com a finalitat la comissió d'aquest tipus de delictes.

4a Que els fets els hagin dut a terme en establiments oberts al públic els responsables o els seus empleats.»

Cent noranta-tres. S'afegeix un nou article 362 quinquies, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els qui, sense justificació terapèutica, prescriguin, proporcionin, dispensin, subministrin, administrin, ofereixin o facilitin a esportistes federats no competitiu, esportistes no federats que practiquin l'esport per esbarjo o esportistes que participin en competicions organitzades a Espanya per entitats esportives, substàncies o grups farmacològics prohibits, així com mètodes no reglamentaris, destinats a augmentar les seves capacitats físiques o a modificar els resultats de les competicions, que pel seu contingut, reiteració de la ingesta o altres circumstàncies concurrents posin en perill la seva vida o la seva salut, han de ser castigats amb les penes de presó de sis mesos a dos anys, multa de sis a divuit

mesos i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic, professió o ofici, de dos a cinc anys.

2. S'han d'imposar les penes que preveu l'apartat anterior en la meitat superior quan en la comissió del delictes es doni alguna de les circumstàncies següents:

- 1a Que la víctima sigui menor d'edat.
- 2a Que s'hagi utilitzat engany o intimidació.
- 3a Que el responsable s'hagi prevalgut d'una relació de superioritat laboral o professional.»

Cent noranta-quatre. S'afegeix un nou article 362 sexies, que queda redactat de la manera següent:

«En els delictes que preveuen els articles anteriors d'aquest capítol han de ser objecte de decomís les substàncies i els productes a què es refereixen els articles 359 i següents, així com els béns, mitjans, instruments i guanys, amb subjecció al que disposen els articles 127 a 128.»

Cent noranta-cinc. Es modifica l'article 366, que queda redactat de la manera següent:

«Quan, d'acord amb el que estableix l'article 31 bis, una persona jurídica sigui responsable dels delictes que recullen els articles anteriors d'aquest capítol, se li ha d'imposar una pena de multa d'un a tres anys, o del doble al quintuple del valor de les substàncies i els productes a què es refereixen els articles 359 i següents, o del benefici que s'hagi obtingut o s'hagi pogut obtenir, i s'ha d'aplicar la quantitat que resulti més elevada.

Ateses les regles que estableix l'article 66 bis, els jutges i tribunals poden imposar així mateix les penes recollides a les lletres b) a g) de l'apartat 7 de l'article 33.»

Cent noranta-sis. Es modifica l'article 374, que queda redactat de la manera següent:

«En els delictes que preveuen el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 301 i els articles 368 a 372, a més de les penes que correspongui imposar pel delictes comès, han de ser objecte de decomís les drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques, els equips, materials i substàncies a què es refereix l'article 371, així com els béns, mitjans, instruments i guanys, amb subjecció al que disposen els articles 127 a 128 i les normes especials següents:

1a Quan la sentència sigui ferma, s'ha de procedir a la destrucció de les mostres que s'hagin apartat, o a la destrucció de la totalitat del que s'ha confiscat, en cas que l'òrgan judicial competent n'hagi ordenat la conservació.

2a Els béns, mitjans, instruments i guanys definitivament decomissats per una sentència, que no poden ser aplicats a la satisfacció de les responsabilitats civils derivades del delictes ni de les costes processals, han de ser adjudicats íntegrament a l'Estat.»

Cent noranta-set. Es modifica l'article 375, que queda redactat de la manera següent:

«Les condemnes de jutges o tribunals estrangers per delictes de la mateixa naturalesa que els previstos en els articles 361 al 372 d'aquest capítol produeixen els efectes de reincidència, llevat que l'antecedent penal hagi estat cancel·lat o pugui ser-ho d'acord amb el dret espanyol.»

Cent noranta-vuit. Es modifica l'article 376, que queda redactat de la manera següent:

«En els casos que preveuen els articles 361 a 372, els jutges o tribunals, raonant-ho a la sentència, poden imposar la pena inferior en un o dos graus a l'assenyalada per la llei per al delictes de què es tracti, sempre que el subjecte hagi abandonat voluntàriament les seves activitats delictives i hagi col·laborat activament amb les autoritats o els seus agents, ja sigui per impedir que es produeixi el delictes, per obtenir proves decisives per identificar o capturar altres responsables, o per impedir l'actuació o el desenvolupament de les organitzacions o associacions a les quals hagi pertangut o amb les quals hagi col·laborat.

Igualment, en els casos que preveuen els articles 368 a 372, els jutges o tribunals poden imposar la pena inferior en un o dos graus al reu que, en cas de ser drogodependent en el moment de cometre els fets, acrediti suficientment que ha finalitzat amb èxit un tractament de deshabitació, sempre que la quantitat de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques no fos d'una importància notòria o d'una gravetat extrema.»

Cent noranta-nou. Es modifica l'article 378, que queda redactat de la manera següent:

«Els pagaments que efectuï el penat per un o diversos dels delictes a què es refereixen els articles 361 al 372 s'han d'imputar per l'ordre següent:

1r A la reparació del dany causat i la indemnització de perjudicis.

2n A la indemnització de l'Estat per l'import de les despeses que s'hagin produït pel seu compte en la causa.

3r A la multa.

4t A les costes de l'acusador particular o privat, quan a la sentència se n'imposi el pagament.

5è A les altres costes processals, fins i tot les de la defensa del processat, sense preferència entre els interessats.»

Dos-cents. Es modifica l'article 386, que queda redactat de la manera següent:

«1. Ha de ser castigat amb la pena de presó de vuit a dotze anys i multa del tant al dècuple del valor aparent de la moneda:

1r El qui alteri la moneda o fabriqui moneda falsa.

2n El qui introdueixi al país o exporti moneda falsa o alterada.

3r El qui transporti, expengui o distribueixi moneda falsa o alterada amb coneixement de la seva falsedat.

2. Si la moneda falsa es posa en circulació s'ha d'imposar la pena en la meitat superior.

La tinença, recepció o obtenció de moneda falsa per a l'expedició, distribució o posada en circulació ha de ser castigada amb la pena inferior en un o dos graus, atenent el valor d'aquella i el grau de connivència amb el falsificador, alterador, introductor o exportador.

3. El qui hagi rebut de bona fe moneda falsa i l'expengui o la distribueixi després de constar-li la seva falsedat ha de ser castigat amb la pena de presó de tres a sis mesos o multa de sis a vint-i-quatre mesos. No obstant això, si el valor aparent de la moneda no excedeix els 400 euros, s'ha d'imposar la pena de multa d'un a tres mesos.

4. Si el culpable pertany a una societat, organització o associació, fins i tot de caràcter transitori, que es dedica a la realització d'aquestes activitats, el jutge o tribunal pot imposar alguna o algunes de les conseqüències que preveu l'article 129 d'aquest Codi.

5. Quan, d'acord amb el que estableix l'article 31 bis, una persona jurídica sigui responsable dels delictes anteriors, se li ha d'imposar la pena de multa del triple al dècuple del valor aparent de la moneda.»

Dos-cents u. Es modifica l'article 387, que queda redactat de la manera següent:

«Als efectes de l'article anterior, s'entén per moneda la metàl·lica i el paper moneda de curs legal i la que previsiblement es posarà en curs legal. S'equiparen a la moneda nacional les d'altres països de la Unió Europea i les estrangeres.

Es considera igualment moneda falsa la que, malgrat haver-se produït a les instal·lacions i amb els materials legals, es faci incomplint, a posta, les condicions d'emissió que hagi posat l'autoritat competent o quan s'emeti sense que hi hagi una ordre d'emissió.»

Dos-cents dos. Es modifica el paràgraf segon de l'article 389, que queda redactat de la manera següent:

«L'adquirent de bona fe de segells de correus o efectes timbrats que, tot i conèixer-ne la falsedat, els distribueixi o els utilitzi ha de ser castigat amb la pena de presó de tres a sis mesos o multa de sis a vint-i-quatre mesos. No obstant això, si el valor aparent dels segells o efectes timbrats no excedeix els 400 euros, se li ha d'imposar la pena de multa d'un a tres mesos.»

Dos-cents tres. Es modifica l'article 400, que queda amb la redacció següent:

«La fabricació, recepció, obtenció o tinença d'estris, materials, instruments, substàncies, dades i programes informàtics, aparells, elements de seguretat o altres mitjans destinats específicament a la comissió dels delictes que es descriuen als capítols anteriors s'han de castigar amb la pena assenyalada en cada cas per als autors.»

Dos-cents quatre. S'introdueix un nou article 402 bis, amb la redacció següent:

«El qui, sense estar-hi autoritzat, utilitzi de manera pública i indeguda un uniforme, un vestit o una insígnia que li atribueixin caràcter oficial ha de ser castigat amb la pena de multa d'un a tres mesos.»

Dos-cents cinc. Es modifica l'article 403, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui exerceixi actes propis d'una professió sense posseir el títol acadèmic corresponent expedit o reconegut a Espanya d'acord amb la legislació vigent incorre en la pena de multa de dotze a vint-i-quatre mesos. Si l'activitat professional exercida exigeix un títol oficial que acrediti la capacitat necessària i habiliti legalment per exercir-la, i no s'està en possessió d'aquest títol, s'ha d'imposar la pena de multa de sis a dotze mesos.

2. S'ha d'imposar una pena de presó de sis mesos a dos anys si concorre alguna de les circumstàncies següents:

a) Si el culpable, a més, s'atribueix públicament la qualitat de professional emparada pel títol referit.

b) Si el culpable exerceix els actes a què es refereix l'apartat anterior en un local o establiment obert al públic en el qual s'anuncii la prestació de serveis propis d'aquella professió.»

Dos-cents sis. Es modifica l'article 404, que queda redactat en els termes següents:

«L'autoritat o funcionari públic que, tot i conèixer-ne la injustícia, dicti una resolució arbitrària en un assumpte administratiu, ha de ser castigat amb la pena

d'inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un termini de nou a quinze anys.»

Dos-cents set. Es modifica l'article 405, que queda redactat en els termes següents:

«L'autoritat o funcionari públic que, en l'exercici de la seva competència i tot i conèixer-ne la il·legalitat, proposi, nomeni o doni possessió per exercir un càrrec públic determinat a qualsevol persona sense que concorrin els requisits establerts legalment per a això, ha de ser castigat amb les penes de multa de tres a vuit mesos i suspensió d'ocupació o càrrec públic per un temps d'un a tres anys.»

Dos-cents vuit. Es modifica l'article 418, que queda redactat en els termes següents:

«El particular que aprofiti per a si mateix o per a un tercer el secret o la informació privilegiada que obtingui d'un funcionari públic o autoritat, ha de ser castigat amb una multa del tant al triple del benefici obtingut o facilitat, i amb la pèrdua de la possibilitat d'obtenir subvencions o ajudes públiques i del dret a gaudir dels beneficis o incentius fiscals o de la Seguretat Social durant un període d'un a tres anys. Si en resulta un dany greu per a la causa pública o per a un tercer, la pena ha de ser de presó d'un a sis anys i pèrdua de la possibilitat d'obtenir subvencions o ajudes públiques i del dret a gaudir dels beneficis o incentius fiscals o de la Seguretat Social durant el període de sis a deu anys.»

Dos-cents nou. Es modifica l'article 419, que queda redactat en els termes següents:

«L'autoritat o funcionari públic que, en profit propi o d'un tercer, rebí o sol·liciti, per si mateix o per una persona interposada, una donació, favor o retribució de qualsevol classe o accepti un oferiment o promesa per dur a terme en l'exercici del seu càrrec un acte contrari als deures inherents a aquest, o per no dur a terme o endarrerir injustificadament el que hagi de practicar, incorre en la pena de presó de tres a sis anys, multa de dotze a vint-i-quatre mesos i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un temps de nou a dotze anys, sense perjudici de la pena corresponent a l'acte efectuat, omès o endarrerit per raó de la retribució o promesa, si és constituït de delictes.»

Dos-cents deu. Es modifica l'article 420, que queda redactat en els termes següents:

«L'autoritat o funcionari públic que, en profit propi o d'un tercer, rebí o sol·liciti, per si mateix o per una persona interposada, una donació, favor o retribució de qualsevol classe o accepti un oferiment o promesa per dur a terme un acte propi del seu càrrec, incorre en la pena de presó de dos a quatre anys, multa de dotze a vint-i-quatre mesos i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un temps de cinc a nou anys.»

Dos-cents onze. Es modifica l'article 423, que queda redactat de la manera següent:

«El que disposen els articles precedents és aplicable igualment als jurats, àrbitres, mediadors, pèrits, administradors o interventors designats judicialment, administradors concursals o a qualsevol persona que participi en l'exercici de la funció pública.»

Dos-cents dotze. Es modifica l'article 424, que queda redactat de la manera següent:

«1. El particular que ofereixi o lliuri una donació o retribució de qualsevol altra classe a una autoritat, funcionari públic o persona que participi en l'exercici de la funció pública perquè dugui a terme un acte contrari als deures inherents al seu càrrec o un acte propi del seu càrrec, perquè no dugui a terme o endarrereixi el que hagi de practicar, o en consideració al seu càrrec o funció, serà castigat en els seus

casos respectius amb les mateixes penes de presó i multa que l'autoritat, funcionari o persona corrompuda.

2. Quan un particular lliuri la donació o retribució atenent la sol·licitud de l'autoritat, funcionari públic o persona que participi en l'exercici de la funció pública, se li han d'imposar les mateixes penes de presó i multa que els corresponguin a ells.

3. Si l'actuació aconseguida o pretesa de l'autoritat o funcionari té relació amb un procediment de contractació, de subvencions o de subhastes convocats per les administracions o ens públics, s'ha d'imposar al particular i, si s'escau, a la societat, associació o organització que representi, la pena d'inhabilitació per obtenir subvencions i ajudes públiques, per contractar amb ens, organismes o entitats que formin part del sector públic i per gaudir de beneficis o incentius fiscals i de la Seguretat Social per un temps de cinc a deu anys.»

Dos-cents tretze. Es modifica l'article 427, que queda redactat de la manera següent:

«El que disposen els articles precedents també és aplicable quan els fets siguin imputats o afectin:

a) Qualsevol persona que tingui un càrrec o ocupació legislatiu, administratiu o judicial d'un país de la Unió Europea o de qualsevol altre país estranger, tant per nomenament com per elecció.

b) Qualsevol persona que exerceixi una funció pública per a un país de la Unió Europea o qualsevol altre país estranger, inclòs un organisme públic o una empresa pública, per a la Unió Europea o per a una altra organització internacional pública.

c) Qualsevol funcionari o agent de la Unió Europea o d'una organització internacional pública.»

Dos-cents catorze. S'introdueix un nou article 427 bis, amb la redacció següent:

«Quan, d'acord amb el que estableix l'article 31 bis, una persona jurídica sigui responsable dels delictes que es recullen en aquest capítol, se li han d'imposar les penes següents:

a) Multa de dos a cinc anys, o del triple al quintuple del benefici obtingut quan la quantitat resultant sigui més elevada, si el delicte comès per la persona física té prevista una pena de presó de més de cinc anys.

b) Multa d'un a tres anys, o del doble al quàdruple del benefici obtingut quan la quantitat resultant sigui més elevada, si el delicte comès per la persona física té prevista una pena de més de dos anys de privació de llibertat no inclosa a l'incís anterior.

c) Multa de sis mesos a dos anys, o del doble al triple del benefici obtingut si la quantitat resultant és més elevada, en la resta de casos.

Ateses les regles que estableix l'article 66 bis, els jutges i tribunals poden imposar així mateix les penes que recullen les lletres b) a g) de l'apartat 7 de l'article 33.»

Dos-cents quinze. Es modifica l'article 428, que queda redactat de la manera següent:

«El funcionari públic o autoritat que influeixi en un altre funcionari públic o autoritat prevalent-se de l'exercici de les facultats del seu càrrec o de qualsevol altra situació derivada de la seva relació personal o jeràrquica amb aquest, o amb un altre funcionari o autoritat, amb l'objectiu d'aconseguir una resolució que li pugui generar directament o indirectament un benefici econòmic per a si mateix o per a un tercer, incorre en les penes de presó de sis mesos a dos anys, multa del tant al

duple del benefici perseguit o obtingut, i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un temps de cinc a nou anys. Si obté el benefici perseguit, aquestes penes s'han d'imposar en la meitat superior.»

Dos-cents setze. Es modifica l'article 429, que queda redactat de la manera següent:

«El particular que influeixi en un funcionari públic o autoritat prevalent-se de qualsevol situació derivada de la seva relació personal amb aquest, o amb un altre funcionari públic o autoritat, amb l'objectiu d'aconseguir una resolució que li pugui generar directament o indirectament un benefici econòmic per a si mateix o per a un tercer, ha de ser castigat amb les penes de presó de sis mesos a dos anys, multa del tant al duple del benefici perseguit o obtingut, i prohibició de contractar amb el sector públic, així com la pèrdua de la possibilitat d'obtenir subvencions o ajudes públiques i del dret a gaudir de beneficis o incentius fiscals i de la Seguretat Social per un temps de sis a deu anys. Si obté el benefici perseguit, aquestes penes s'han d'imposar en la meitat superior.»

Dos-cents disset. Es modifica l'article 430, que queda redactat de la manera següent:

«Els qui s'ofereixin a efectuar les conductes descrites als dos articles anteriors, sol·licitin de tercers donacions, presents o qualsevol altra remuneració o acceptin un oferiment o promesa han de ser castigats amb la pena de presó de sis mesos a un any. Si el delicte el comet l'autoritat o funcionari públic, se li ha d'imposar, a més, la pena d'inhabilitació especial per a càrrec o ocupació pública i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un temps d'un a quatre anys.

Quan d'acord amb el que estableix l'article 31 bis una persona jurídica sigui responsable dels delictes recollits en aquest capítol, se li ha d'imposar la pena de multa de sis mesos a dos anys.

Ateses les regles que estableix l'article 66 bis, els jutges i tribunals poden imposar així mateix les penes que recullen les lletres b) a g) de l'apartat 7 de l'article 33.»

Dos-cents divuit. Se suprimeix l'article 431.

Dos-cents dinou. Es modifica l'article 432, que queda redactat de la manera següent:

«1. L'autoritat o funcionari públic que cometi el delicte de l'article 252 sobre el patrimoni públic ha de ser castigat amb una pena de presó de dos a sis anys i amb la inhabilitació especial per a càrrec o ocupació pública i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un temps de sis a deu anys.

2. S'ha d'imposar la mateixa pena a l'autoritat o funcionari públic que cometi el delicte de l'article 253 sobre el patrimoni públic.

3. Cal imposar les penes de presó de quatre a vuit anys i la inhabilitació absoluta per un temps de deu a vint anys si en els fets a què es refereixen els dos números anteriors ha concorregut alguna de les circumstàncies següents:

- a) s'ha causat un greu dany o destorb al servei públic, o
- b) el valor del perjudici causat o dels béns o efectes apropiats excedeix els 50.000 euros.

Si el valor del perjudici causat o dels béns o efectes apropiats excedeix els 250.000 euros, s'ha d'imposar la pena en la meitat superior, i es pot arribar fins a la superior en grau.»

Dos-cents vint. Es modifica l'article 433, que queda redactat de la manera següent:

«Els fets a què es refereix l'article anterior han de ser castigats amb una pena de presó d'un a dos anys i multa de tres mesos i un dia a dotze mesos, i en tot cas amb la inhabilitació especial per a càrrec o ocupació pública i dret de sufragi passiu per un temps d'un a cinc anys, quan el perjudici causat o el valor dels béns o valors apropiats sigui inferior a 4.000 euros.»

Dos-cents vint-i-u. Es modifica l'article 434, que queda redactat de la manera següent:

«Si el culpable de qualsevol dels fets tipificats en aquest capítol ha reparat de manera efectiva i íntegra el perjudici causat al patrimoni públic, o ha col·laborat activament amb les autoritats o els seus agents per obtenir proves decisives per identificar o capturar altres responsables o per aclarir per complet els fets delictius, els jutges i tribunals han d'imposar al responsable d'aquest delictes la pena inferior en un o dos graus.»

Dos-cents vint-i-dos. S'afegeix un numeral 4t a l'article 435, amb la menció següent:

«4t Als administradors concursals, en relació amb la massa concursal o els interessos econòmics dels creditors. En particular, es consideren afectats els interessos dels creditors quan s'alteri de manera dolosa l'ordre dels pagaments dels crèdits establert a la llei.»

Dos-cents vint-i-tres. Es modifica l'article 436, que queda redactat de la manera següent:

«L'autoritat o funcionari públic que intervingui per raó del seu càrrec en qualsevol dels actes de les modalitats de contractació pública o en liquidacions d'efectes o havers públics i es concerta amb els interessats o utilitzi qualsevol altre artifici per defraudar qualsevol ens públic, incorre en les penes de presó de dos a sis anys i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un temps de sis a deu anys. Al particular que s'hagi concertat amb l'autoritat o funcionari públic se li ha d'imposar la mateixa pena de presó que a aquests, així com la d'inhabilitació per obtenir subvencions i ajudes públiques, per contractar amb ens, organismes o entitats que formin part del sector públic i per gaudir de beneficis o incentius fiscals i de la Seguretat Social per un temps de dos a set anys.»

Dos-cents vint-i-quatre. Es modifica l'article 438, que queda redactat de la manera següent:

«L'autoritat o funcionari públic que, en abús del seu càrrec, cometi algun delictes d'estafa o de frau de prestacions del sistema de Seguretat Social de l'article 307 ter incorre en les penes assenyalades respectivament a aquests en la meitat superior, amb possibilitat d'arribar fins a la superior en grau, i en la inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un temps de tres a nou anys, llevat que els fets estiguin castigats amb una pena més greu en algun altre precepte d'aquest Codi.»

Dos-cents vint-i-cinc. Es modifica l'article 439, que queda redactat de la manera següent:

«L'autoritat o funcionari públic que hagi d'intervenir per raó del seu càrrec en qualsevol classe de contracte, assumpte, operació o activitat i s'aprofiti d'aquesta circumstància per forçar o facilitar-se qualsevol forma de participació, directa o per una persona interposada, en aquests negocis o actuacions incorre en la pena de presó de sis mesos a dos anys, multa de dotze a vint-i-quatre mesos i inhabilitació

especial per a ocupació o càrrec públic i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un temps de dos a set anys.»

Dos-cents vint-i-sis. Es modifica l'article 440, que queda redactat de la manera següent:

«Els pèrits, àrbitres i comptadors partidors que es comportin de la manera que preveu l'article anterior respecte dels béns o coses en la taxació, partició o adjudicació dels quals hagin intervingut, i els tutors, curadors o marmessors respecte dels pertanyents als seus pupils o testamentaries, i els administradors concursals respecte dels béns i drets integrats en la massa del concurs, han de ser castigats amb la pena de multa de dotze a vint-i-quatre mesos i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic, professió o ofici, guarda, tutela o curatela, segons els casos, per un temps de tres a sis anys, llevat que aquesta conducta estigui sancionada amb una pena superior en un altre precepte d'aquest Codi.»

Dos-cents vint-i-set. Es modifica l'article 441, que queda redactat de la manera següent:

«L'autoritat o funcionari públic que, llevat dels casos admesos a les lleis o reglaments, exerceixi, per si mateix o per una persona interposada, una activitat professional o d'assessorament permanent o accidental, sota la dependència o al servei d'entitats privades o de particulars, en un assumpte en què hagi d'intervenir o hagi intervingut amb motiu del càrrec, o que es tramiti, s'informi o es resolgui a l'oficina o centre directiu en què estigui destinat o del qual depengui, incorre en les penes de multa de sis a dotze mesos i suspensió d'ocupació o càrrec públic per un temps de dos a cinc anys.»

Dos-cents vint-i-vuit. Es modifica l'article 442, que queda redactat de la manera següent:

«L'autoritat o funcionari públic que faci ús d'un secret del qual tingui coneixement per raó del seu ofici o càrrec, o d'una informació privilegiada, amb ànim d'obtenir un benefici econòmic per a si mateix o per a un tercer incorre en les penes de multa del tant al triple del benefici perseguit, obtingut o facilitat i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un temps de dos a quatre anys. Si obté el benefici perseguit, s'han d'imposar les penes de presó d'un a tres anys, multa del tant al sextuple del benefici perseguit, obtingut o facilitat i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un temps de quatre a sis anys.

Si en resulta un dany greu per a la causa pública o per a un tercer, la pena ha de ser de presó d'un a sis anys i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic i per a l'exercici del dret de sufragi passiu per un temps de nou a dotze anys. Als efectes d'aquest article, s'entén per informació privilegiada tota informació de caràcter concret que es tingui exclusivament per raó de l'ofici o càrrec públic i que no hagi estat notificada, publicada ni divulgada.»

Dos-cents vint-i-nou. Es modifica la rúbrica del capítol X del títol XIX del llibre II, que té la redacció següent:

Capítol X «Disposició comuna als capítols anteriors»

Dos-cents trenta. Es modifica l'article 445, que té la redacció següent:

«La provocació, conspiració i proposició per cometre els delictes que preveu aquest títol s'ha de castigar, respectivament, amb la pena inferior en un o dos graus.»

Dos-cents trenta-u. Es modifica l'article 446, que queda redactat de la manera següent:

«El jutge o magistrat que, a posta, dicti una sentència o una resolució injusta ha de ser castigat:

1r Amb la pena de presó d'un a quatre anys si es tracta d'una sentència injusta contra el reu en una causa criminal per delictes greus o menys greus i la sentència no s'ha arribat a executar, i amb la mateixa pena en la meitat superior i multa de dotze a vint-i-quatre mesos si s'ha executat. En tots dos casos s'ha d'imposar, a més, la pena d'inhabilitació absoluta per un temps de deu a vint anys.

2n Amb la pena de multa de sis a dotze mesos i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic per un temps de sis a deu anys, si es tracta d'una sentència injusta contra el reu dictada en procés per delictes lleus.

3r Amb la pena de multa de dotze a vint-i-quatre mesos i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic per un temps de deu a vint anys, quan dicti qualsevol altra sentència o resolució injustes.»

Dos-cents trenta-dos. Es modifica l'apartat 1 de l'article 456, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els qui, tot i conèixer-ne la falsedat o amb un menyspreu temerari envers la veritat, imputin a alguna persona fets que, en cas de ser certs, constituïrien una infracció penal, si aquesta imputació es fa davant d'un funcionari judicial o administratiu que tingui el deure de procedir a esbrinar-los, han de ser sancionats:

1r Amb la pena de presó de sis mesos a dos anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos, si s'imputa un delictes greus.

2n Amb la pena de multa de dotze a vint-i-quatre mesos, si s'imputa un delictes menys greus.

3r Amb la pena de multa de tres a sis mesos, si s'imputa un delictes lleus.»

Dos-cents trenta-tres. S'afegeix un apartat 3 a l'article 468, amb el contingut següent:

«3. Els qui inutilitzin o pertorbin el funcionament normal dels dispositius tècnics que s'hagin disposat per controlar el compliment de penes, mesures de seguretat o mesures cautelars, no els duguin a sobre o ometin les mesures exigibles per mantenir-ne un estat de funcionament correcte, han de ser castigats amb una pena de multa de sis a dotze mesos.»

Dos-cents trenta-quatre. Es modifica l'article 485, que té la redacció següent:

«1. El qui mati el rei o la reina o el príncep o la princesa d'Astúries ha de ser castigat amb la pena de presó permanent revisable.

2. El qui mati qualsevol dels ascendents o descendents del rei o de la reina, la reina consort o el consort de la reina, el regent o algun membre de la regència ha de ser castigat amb la pena de presó de vint a vint-i-cinc anys, llevat que els fets estiguin castigats amb una pena més greu en algun altre precepte d'aquest Codi.

Si concorren en el delictes dues o més circumstàncies agreujants, s'ha d'imposar la pena de presó de vint-i-cinc a trenta anys.

3. En cas de temptativa d'aquests delictes, es pot imposar la pena inferior en un grau.»

Dos-cents trenta-cinc. Es modifica l'article 510, que queda redactat de la manera següent:

«1. S'ha de castigar amb una pena de presó d'un a quatre anys i multa de sis a dotze mesos:

a) Els qui fomentin públicament, promoguin o incitin directament o indirectament a l'odi, hostilitat, discriminació o violència contra un grup o una part d'aquest o contra una persona determinada per raó de la seva pertinença a aquell, per motius racistes, antisemites o d'altres referents a la ideologia, religió o creences, situació familiar, la pertinença dels seus membres a una ètnia, raça o nació, el seu origen nacional, el seu sexe, orientació o identitat sexual, per raons de gènere, malaltia o discapacitat.

b) Els qui produeixin, elaborin, posseeixin amb la finalitat de distribuir, facilitin a terceres persones l'accés, distribueixin, difonguin o venguin escrits o qualsevol altra classe de material o suports que pel seu contingut siguin idonis per fomentar, promoure, o incitar directament o indirectament a l'odi, hostilitat, discriminació o violència contra un grup o una part d'aquest o contra una persona determinada per raó de la seva pertinença a aquell, per motius racistes, antisemites o d'altres referents a la ideologia, religió o creences, situació familiar, la pertinença dels seus membres a una ètnia, raça o nació, el seu origen nacional, el seu sexe, orientació o identitat sexual, per raons de gènere, malaltia o discapacitat.

c) Neguin públicament, trivialitzin greument o enalteixin els delictes de genocidi, de lesa humanitat o contra les persones i béns protegits en cas de conflicte armat, o n'enalteixin els autors, quan s'hagin comès contra un grup o una part d'aquest o contra una persona determinada per raó de la seva pertinença a aquell, per motius racistes, antisemites o d'altres referents a la ideologia, religió o creences, la situació familiar o la pertinença dels seus membres a una ètnia, raça o nació, el seu origen nacional, sexe, orientació o identitat sexual, per raons de gènere, malaltia o discapacitat, quan d'aquesta manera es promogui o afavoreixi un clima de violència, hostilitat, odi o discriminació contra aquells.

2. S'ha de castigar amb la pena de presó de sis mesos a dos anys i multa de sis a dotze mesos:

a) Els qui lesionin la dignitat de les persones mitjançant accions que comportin humiliació, menyspreu o descrèdit d'algun dels grups a què es refereix l'apartat anterior, o d'una part d'aquests, o de qualsevol persona determinada per raó de la seva pertinença a aquells per motius racistes, antisemites o d'altres referents a la ideologia, religió o creences, situació familiar, la pertinença dels seus membres a una ètnia, raça o nació, el seu origen nacional, el seu sexe, orientació o identitat sexual, per raons de gènere, malaltia o discapacitat, o produeixin, elaborin, posseeixin amb la finalitat de distribuir, facilitin a terceres persones l'accés, distribueixin, difonguin o venguin escrits o qualsevol altra classe de material o suports que pel seu contingut siguin idonis per lesionar la dignitat de les persones per representar un humiliació greu, menyspreu o descrèdit d'algun dels grups esmentats, d'una part d'ells, o de qualsevol persona determinada per raó de la seva pertinença a aquells.

b) Els qui enalteixin o justifiquin per qualsevol mitjà d'expressió pública o de difusió els delictes que s'hagin comès contra un grup o una part d'aquest, o contra una persona determinada per raó de la seva pertinença a aquell per motius racistes, antisemites o d'altres referents a la ideologia, religió o creences, situació familiar, la pertinença dels seus membres a una ètnia, raça o nació, el seu origen nacional, el seu sexe, orientació o identitat sexual, per raons de gènere, malaltia o discapacitat, o els qui hagin participat en l'execució d'aquests delictes.

Els fets han de ser castigats amb una pena d'un a quatre anys de presó i multa de sis a dotze mesos quan es promogui o afavoreixi un clima de violència, hostilitat, odi o discriminació contra els grups esmentats.

3. Les penes que preveuen els apartats anteriors s'han d'imposar en la meitat superior quan els fets s'hagin dut a terme a través d'un mitjà de comunicació social, mitjançant Internet o mitjançant l'ús de tecnologies de la informació, de manera que aquell es faci accessible a un nombre elevat de persones.

4. Quan els fets, a la vista de les circumstàncies, siguin idonis per alterar la pau pública o crear un sentiment greu d'inseguretat o temor entre els integrants del grup, s'ha d'imposar la pena en la meitat superior, que es pot elevar fins a la superior en grau.

5. En tots els casos, s'ha d'imposar a més la pena d'inhabilitació especial per a professió o ofici educatiu, en l'àmbit docent, esportiu i de temps lliure, per un temps superior entre tres i deu anys al de la durada de la pena de privació de llibertat imposada, si s'escau, en la sentència, atenent proporcionalment la gravetat del delictes, el nombre de delictes comesos i les circumstàncies que concorrin en el delinqüent.

6. El jutge o tribunal ha d'acordar que es destrueixin, s'esborrin o s'inutilitzin els llibres, arxius, documents, articles i qualsevol classe de suport objecte del delictes a què es refereixen els apartats anteriors o per mitjà dels quals s'hagi comès. Quan el delictes s'hagi comès a través de tecnologies de la informació i la comunicació, s'ha d'acordar la retirada dels continguts.

En els casos en què, a través d'un portal d'accés a Internet o servei de la societat de la informació, es difonguin exclusivament o preponderadament els continguts a què es refereix l'apartat anterior, s'ha d'ordenar que se'n bloquegi l'accés o que se n'interrompi la prestació.»

Dos-cents trenta-sis. S'introdueix un nou article 510 bis, amb la redacció següent:

«Quan d'acord amb el que estableix l'article 31 bis una persona jurídica sigui responsable dels delictes compresos en els dos articles anteriors, se li ha d'imposar la pena de multa de dos a cinc anys. Ateses les regles que estableix l'article 66 bis, els jutges i tribunals poden així mateix imposar les penes que recullen les lletres b) a g) de l'apartat 7 de l'article 33.

En aquest cas, és aplicable igualment el que disposa el número 3 de l'article 510 del Codi penal.»

Dos-cents trenta-set. Es modifica l'article 511, que queda redactat de la manera següent:

«1. Incorre en la pena de presó de sis mesos a dos anys, multa de dotze a vint-i-quatre mesos i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic per un temps d'un a tres anys el particular encarregat d'un servei públic que denegui a una persona una prestació a la qual tingui dret per raó de la seva ideologia, religió o creences, la seva pertinença a una ètnia o raça, el seu origen nacional, el seu sexe, orientació sexual, situació familiar, per raons de gènere, malaltia o discapacitat.

2. S'apliquen les mateixes penes quan els fets es cometin contra una associació, fundació, societat o corporació o contra els seus membres per raó de la seva ideologia, religió o creences, la pertinença dels seus membres o d'algun d'ells a una ètnia o raça, el seu origen nacional, el seu sexe, orientació sexual, situació familiar, per raons de gènere, malaltia o discapacitat.

3. Els funcionaris públics que cometin algun dels fets que preveu aquest article incorren en les mateixes penes en la meitat superior i en la d'inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic per un temps de dos a quatre anys.

4. En tots els casos s'ha d'imposar, a més, la pena d'inhabilitació especial per a professió o ofici educatius, en l'àmbit docent, esportiu i de temps lliure, per un temps superior entre un i tres anys al de la durada de la pena de privació de llibertat imposada, si s'escau, en la sentència, atenent proporcionalment la gravetat del delictes i les circumstàncies que concorrin en el delinqüent.»

Dos-cents trenta-vuit. Es modifica l'article 512, que queda redactat de la manera següent:

«Els qui en l'exercici de les seves activitats professionals o empresarials deneguin a una persona una prestació a la qual tingui dret per raó de la seva ideologia, religió o creences, la seva pertinença a una ètnia, raça o nació, el seu sexe, orientació sexual, situació familiar, per raons de gènere, malaltia o discapacitat, incorren en la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici de professió, ofici, indústria o comerç i inhabilitació especial per a professió o ofici educatius, en l'àmbit docent, esportiu i de temps lliure per un període d'un a quatre anys.»

Dos-cents trenta-nou. Es modifica l'article 515, que queda redactat de la manera següent:

«Són punibles les associacions il·lícites. Tenen aquesta consideració:

1r Les que tinguin per objecte cometre algun delictes o, una vegada constituïdes, en promoguin la comissió.

2n Les que, tot i tenir per objecte un fi lícit, utilitzin mitjans violents o d'alteració o control de la personalitat per aconseguir aquest objecte.

3r Les organitzacions de caràcter paramilitar.

4t Les que fomentin, promoguin o incitin directament o indirectament a l'odi, hostilitat, discriminació o violència contra persones, grups o associacions per raó de la seva ideologia, religió o creences, la pertinença dels seus membres o d'algun d'ells a una ètnia, raça o nació, el seu sexe, orientació sexual, situació familiar, malaltia o discapacitat.»

Dos-cents quaranta. Es modifica l'article 550, que queda redactat de la manera següent:

«1. Són reus d'atemptat els qui agredeixin o, amb intimidació greu o violència, oposin resistència greu a l'autoritat, als seus agents o funcionaris públics, o els escometin, quan es trobin en l'exercici de les funcions dels seus càrrecs o en ocasió d'aquestes.

En tot cas, es consideren actes d'atemptat els comesos contra els funcionaris docents o sanitaris que es trobin en l'exercici de les funcions pròpies del seu càrrec, o en ocasió d'aquestes.

2. Els atemptats han de ser castigats amb les penes de presó d'un a quatre anys i multa de tres a sis mesos si l'atemptat és contra autoritat i de presó de sis mesos a tres anys en la resta de casos.

3. No obstant el que preveu l'apartat anterior, si l'autoritat contra la qual s'atempta és membre del Govern, dels consells de govern de les comunitats autònomes, del Congrés dels Diputats, del Senat o de les assemblees legislatives de les comunitats autònomes, de les corporacions locals, del Consell General del Poder Judicial, magistrat del Tribunal Constitucional, jutge, magistrat o membre del Ministeri Fiscal, s'ha d'imposar la pena de presó d'un a sis anys i multa de sis a dotze mesos.»

Dos-cents quaranta-u. Es modifica l'article 551, que queda redactat de la manera següent:

«S'han d'imposar les penes superiors en grau a les que preveu respectivament l'article anterior sempre que l'atemptat es cometi:

1r Fent ús d'armes o altres objectes perillosos.

2n Quan l'acte de violència executat sigui potencialment perillós per a la vida de les persones o pugui causar lesions greus. En particular, estan inclosos els supòsits de llançament d'objectes contundents o líquids inflamables, l'incendi i la utilització d'explosius.

3r Escometent l'autoritat, el seu agent o el funcionari públic fent ús d'un vehicle a motor.

4t Quan els fets es duguin a terme en ocasió d'un motí, insubordinació o incident col·lectiu a l'interior d'un centre penitenciari.»

Dos-cents quaranta-dos. Se suprimeix l'article 552.

Dos-cents quaranta-tres. Es modifica l'article 554, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els fets descrits als articles 550 i 551 també han de ser castigats amb les penes que s'hi expressen quan es cometin contra un membre de les Forces Armades que estigui prestant, vestit d'uniforme, un servei que se li hagi encomanat legalment.

2. S'han d'imposar les mateixes penes als qui escometin, utilitzin violència o intimidin les persones que acudeixin en auxili de l'autoritat, els seus agents o funcionaris.

3. També cal imposar les penes dels articles 550 i 551 als qui escometin, utilitzin violència o intimidin greument:

a) Els bombers o membres del personal sanitari o equips de socors que estiguin intervenint en ocasió d'un sinistre, calamitat pública o situació d'emergència, amb la finalitat d'impedir-los que exerceixin les seves funcions.

b) El personal de seguretat privada, identificat degudament, que dugui a terme activitats de seguretat privada en cooperació i sota el comandament de les forces i cossos de seguretat.»

Dos-cents quaranta-quatre. Se suprimeix l'article 555.

Dos-cents quaranta-cinc. Es modifica l'article 556, que queda redactat de la manera següent:

«1. Han de ser castigats amb la pena de presó de tres mesos a un any o multa de sis a divuit mesos els qui, sense estar compresos a l'article 550, resisteixin o desobeeixin greument l'autoritat o els seus agents en l'exercici de les seves funcions, o el personal de seguretat privada, identificat degudament, que dugui a terme activitats de seguretat privada en cooperació i sota el comandament de les forces i cossos de seguretat.

2. Els qui faltin al respecte i la consideració deguts a l'autoritat, en l'exercici de les seves funcions, han de ser castigats amb la pena de multa d'un a tres mesos.»

Dos-cents quaranta-sis. Es modifica l'article 557, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els qui, actuant en grup o individualment però emparats en ell, alterin la pau pública executant actes de violència sobre les persones o sobre les coses, o amenaçant altres de dur-los a terme, han de ser castigats amb una pena de sis mesos a tres anys de presó.

Aquestes penes s'han d'imposar sense perjudici de les que puguin correspondre als actes concrets de violència o d'amenaques que s'hagin dut a terme.

2. Cal castigar amb les mateixes penes els qui actuïn sobre el grup o els seus individus i els incitin a cometre les accions descrites a l'apartat anterior o reforcin la seva disposició a dur-les a terme.»

Dos-cents quaranta-set. S'introdueix un nou article 557 bis, amb la redacció següent:

«Els fets que es descriuen a l'article anterior han de ser castigats amb una pena d'un a sis anys de presó quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

1a Quan algun dels partícips en el delictes dugui una arma o un altre instrument perillós, o exhibeixi una arma de foc simulada.

2a Quan l'acte de violència executat sigui potencialment perillós per a la vida de les persones o pugui causar lesions greus. En particular, estan inclosos els supòsits de llançament d'objectes contundents o líquids inflamables, l'incendi i la utilització d'explosius.

3a Quan els fets es duguin a terme en una manifestació o reunió nombrosa, o en ocasió d'alguna d'aquestes.

4a Quan es duguin a terme actes de pillatge.

5a Quan l'autor del fet es prevalgui de la seva condició d'autoritat, d'agent d'aquesta o de funcionari públic.

6a Quan es duguin a terme amb ocultació de la cara de manera que es dificulti la identificació dels autors.

Cal imposar aquestes penes sense perjudici de les que puguin correspondre als actes concrets de violència, amenaces o pillatge que s'hagin dut a terme.»

Dos-cents quaranta-vuit. S'introdueix un nou article 557 ter, amb el contingut següent:

«1. Els qui, actuant en grup o individualment però emparats en ell, envaeixin o ocupin, contra la voluntat del titular, el domicili d'una persona jurídica pública o privada, un despatx, oficina, establiment o local, encara que estigui obert al públic, i causin amb això una pertorbació rellevant de la pau pública i de la seva activitat normal, han de ser castigats amb una pena de presó de tres a sis mesos o multa de sis a dotze mesos, llevat que els fets ja estiguin castigats amb una pena més greu en un altre precepte d'aquest Codi.

2. Els fets han de ser castigats amb la pena superior en grau quan concorrin les circumstàncies 1a, 3a, 4a o 5a de l'article 557 bis.»

Dos-cents quaranta-nou. Es modifica l'article 559, que queda redactat de la manera següent:

«La distribució o difusió pública, a través de qualsevol mitjà, de missatges o consignes que incitin a cometre algun dels delictes d'alteració de l'ordre públic de l'article 557 bis del Codi penal, o que serveixin per reforçar la decisió de dur-los a terme, ha de ser castigat amb una pena de multa de tres a dotze mesos o presó de tres mesos a un any.»

Dos-cents cinquanta. Es modifica l'article 561, que queda redactat de la manera següent:

«Qui afirmi falsament o simuli una situació de perill per a la comunitat o la producció d'un sinistre a conseqüència del qual calgui prestar auxili a una altra persona, i amb això provoqui que es mobilitzin els serveis de policia, assistència o salvament, ha de ser castigat amb la pena de presó de tres mesos i un dia a un any o multa de tres a divuit mesos.»

Dos-cents cinquanta-u. Es modifica l'article 566, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els qui fabriquin, comercialitzin o estableixin dipòsits d'armes o municions no autoritzats per les lleis o l'autoritat competent han de ser castigats:

1r Si es tracta d'armes o municions de guerra o d'armes químiques, biològiques, nuclears o radiològiques o de mines antipersones o municions de dispersió, amb la pena de presó de cinc a deu anys per als promotors i organitzadors, i amb la de presó de tres a cinc anys per als qui hagin cooperat a formar-les.

2n Si es tracta d'armes de foc reglamentades o municions per a aquestes, amb la pena de presó de dos a quatre anys per als promotors i organitzadors, i amb la de presó de sis mesos a dos anys per als qui hagin cooperat a formar-les.

3r Cal castigar amb les mateixes penes, en els seus casos respectius, el tràfic d'armes o municions de guerra o de defensa, o d'armes químiques, biològiques, nuclears o radiològiques, o de mines antipersones o municions de dispersió.

2. Les penes que preveu el punt 1r de l'apartat anterior s'han d'imposar als qui desenvolupin o utilitzin armes químiques, biològiques, nuclears o radiològiques o mines antipersones o municions de dispersió, o iniciïn preparatius militars per utilitzar-les o no les destrueixin, amb infracció dels tractats o convenis internacionals en els quals Espanya sigui part.»

Dos-cents cinquanta-dos. Es modifiquen els apartats 1 i 2 de l'article 567, que queden redactats de la manera següent:

«1. Es considera dipòsit d'armes de guerra la fabricació, la comercialització o la tinença de qualsevol de les armes esmentades, independentment del seu model o classe, encara que estiguin en peces desmuntades. Es considera dipòsit d'armes químiques, biològiques, nuclears o radiològiques o de mines antipersones o municions de dispersió la fabricació, la comercialització o la tinença d'aquestes.

El dipòsit d'armes, en el seu vessant de comercialització, comprèn tant l'adquisició com l'alienació.

2. Es consideren armes de guerra les determinades com a tals a les disposicions reguladores de la defensa nacional. Es consideren armes químiques, biològiques, nuclears o radiològiques, mines antipersones o municions de dispersió les determinades com a tals als tractats o convenis internacionals en els quals Espanya sigui part.

S'entén per desenvolupament d'armes químiques, biològiques, nuclears o radiològiques, mines antipersones o municions de dispersió qualsevol activitat consistent en la recerca o l'estudi de caràcter científic o tècnic encaminat a crear una nova arma química, biològica, nuclear o radiològica o mina antipersona o munició de dispersió, o la modificació d'una de preexistent.»

Dos-cents cinquanta-tres. Es modifica l'apartat 1 de l'article 570 bis, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els qui promoguin, constitueixin, organitzin, coordinin o dirigeixin una organització criminal han de ser castigats amb la pena de presó de quatre a vuit anys si l'organització té per finalitat o objecte cometre delictes greus, i amb la pena de presó de tres a sis anys en la resta de casos; i els qui participin activament en l'organització, en formin part o cooperin econòmicament o de qualsevol altra manera amb aquesta han de ser castigats amb les penes de presó de dos a cinc anys si té com a finalitat cometre delictes greus, i amb la pena de presó d'un a tres anys en la resta de casos.

Als efectes d'aquest Codi, s'entén per organització criminal l'agrupació formada per més de dues persones amb caràcter estable o per un temps indefinit, que de manera concertada i coordinada es reparteixin diverses tasques o funcions amb la finalitat de cometre delictes.»

Dos-cents cinquanta-quatre. Es modifica l'apartat 1 de l'article 570 ter, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els qui constitueixin, financin o integrin un grup criminal han de ser castigats:

a) Si la finalitat del grup és cometre delictes dels que s'esmenten a l'apartat 3 de l'article anterior, amb la pena de dos a quatre anys de presó si es tracta d'un o més delictes greus i amb la d'un a tres anys de presó si es tracta de delictes menys greus.

b) Amb la pena de sis mesos a dos anys de presó si la finalitat del grup és cometre qualsevol altre delicte greu.

c) Amb la pena de tres mesos a un any de presó quan es tracti de la comissió d'un o diversos delictes menys greus no inclosos a l'apartat a) o de la perpetració reiterada de delictes lleus.

Als efectes d'aquest Codi, s'entén per grup criminal la unió de més de dues persones que, sense reunir alguna o algunes de les característiques de l'organització criminal que defineix l'article anterior, tingui per finalitat o per objecte perpetrar delictes de manera concertada.»

Dos-cents cinquanta-cinc. Es modifica l'apartat 1 de l'article 605, que queda redactat de la manera següent:

«1. El qui mati el cap d'un Estat estranger, o una altra persona protegida internacionalment per un tractat, que estigui a Espanya, ha de ser castigat amb la pena de presó permanent revisable.»

Dos-cents cinquanta-sis. Es modifica l'article 607, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els qui, amb el propòsit de destruir totalment o parcialment un grup nacional, ètnic, racial, religiós o determinat per la discapacitat dels seus integrants, perpetrin algun dels actes següents, han de ser castigats:

1r Amb la pena de presó permanent revisable, si maten algun dels seus membres.

2n Amb la pena de presó permanent revisable, si agredeixen sexualment algun dels seus membres o produeixen alguna de les lesions que preveu l'article 149.

3r Amb la pena de presó de vuit a quinze anys, si sotmeten el grup o qualsevol dels seus individus a condicions d'existència que posin en perill la seva vida o pertorbin greument la seva salut, o quan els produeixin algunes de les lesions que preveu l'article 150.

4t Amb la mateixa pena, si duen a terme desplaçaments forçosos del grup o els seus membres, adopten qualsevol mesura que tendeixi a impedir el seu gènere de vida o reproducció, o bé traslladen per la força individus d'un grup a un altre.

5è Amb la de presó de quatre a vuit anys, si produeixen qualsevol altra lesió diferent de les que s'assenyalen als numerals 2n i 3r d'aquest apartat.

2. En tots els casos s'ha d'imposar, a més, la pena d'inhabilitació especial per a professió o ofici educatius, en l'àmbit docent, esportiu i de temps lliure, per un temps superior entre tres i cinc anys al de la durada de la pena de privació de

llibertat imposada, si s'escau, en la sentència, atenent proporcionalment la gravetat del delictes i les circumstàncies que concorrin en el delinqüent.»

Dos-cents cinquanta-set. Es modifiquen els numerals 1r i 6è de l'apartat 2 i s'afegeix un apartat 3 a l'article 607 bis, que queden redactats de la manera següent:

«1r Amb la pena de presó permanent revisable si causen la mort d'alguna persona.»

«6è Amb la pena de presó de dotze a quinze anys, la desaparició forçada de persones. S'entén per desaparició forçada la captura, la detenció o el segrest o qualsevol altra forma de privació de llibertat que siguin obra d'agents de l'Estat o de persones o grups de persones que actuen amb l'autorització, el suport o l'aquiescència de l'Estat, seguits de la negativa a reconèixer aquesta privació de llibertat o de l'ocultació de la sort o el parador de la persona desapareguda, de manera que quedi sotreta a la protecció de la llei.»

«3. En tots els casos que preveu l'apartat anterior s'ha d'imposar, a més, la pena d'inhabilitació especial per a professió o ofici educatiu, en l'àmbit docent, esportiu i de temps lliure, per un temps superior entre tres i cinc anys al de la durada de la pena de privació de llibertat imposada, si s'escau, en la sentència, atenent proporcionalment la gravetat del delictes i les circumstàncies que concorrin en el delinqüent.»

Dos-cents cinquanta-vuit. Substitució de termes al Codi penal.

1. Totes les referències contingudes a la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, als termes «incapaç» o «incapaços» se substitueixen pels termes «persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial» o «persones amb discapacitat necessitades d'una protecció especial».

2. Totes les referències contingudes a la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, al terme «minusvalidesa» se substitueixen pel terme «discapacitat».

Dos-cents cinquanta-nou. Substitució de termes al Codi penal.

1. Totes les referències contingudes a la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, al rei se substitueixen pels termes «rei o reina».

2. Totes les referències contingudes a la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, al príncep hereu de la Corona se substitueixen per «príncep o princesa d'Astúries».

Dos-cents seixanta. Substitució de termes al Codi penal.

«Totes les referències contingudes a la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, al terme "comís" se substitueixen pel terme "decomís".»

Disposició addicional primera. *Autorització judicial d'esterilització.*

L'esterilització a què es refereix el paràgraf segon de l'article 156 del Codi penal ha de ser autoritzada per un jutge en el procediment de modificació de la capacitat o en un procediment contradictori posterior, a instàncies del representant legal de la persona sobre la qual es resol l'esterilització, una vegada oït el dictamen de dos especialistes i el Ministeri Fiscal, i amb l'examen previ del jutge de la persona afectada que no tingui capacitat per prestar el seu consentiment.

Disposició addicional segona. *Instrucció i enjudiciament dels delictes lleus.*

La instrucció i l'enjudiciament dels delictes lleus comesos després d'entrar en vigor aquesta Llei s'han de substanciar d'acord amb el procediment que preveu el llibre VI de la Llei d'enjudiciament criminal vigent, els preceptes de la qual s'han d'adaptar a la present reforma en tot allò que calgui. Les mencions contingudes a les lleis processals referides a les faltes s'han d'entendre referides als delictes lleus.

Disposició addicional tercera. *Regles per a l'exercici de la gràcia d'indult.*

El Govern ha de remetre semestralment al Congrés dels Diputats un informe sobre la concessió i denegació d'indults. Per presentar les dades contingudes en aquest informe, i després d'haver-lo revisat, un alt càrrec del Ministeri de Justícia ha de sol·licitar la seva compareixença davant la Comissió de Justícia del Congrés dels Diputats.

Disposició transitòria primera. *Legislació aplicable.*

1. Els delictes i les faltes que s'hagin comès fins al dia de l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'han de jutjar de conformitat amb la legislació penal vigent en el moment de cometre's. No obstant això, s'ha d'aplicar aquesta Llei, una vegada que entri en vigor, si les seves disposicions són més favorables per al reu, encara que els fets s'hagin comès amb anterioritat a l'entrada en vigor.

2. Per determinar quina és la llei més favorable, cal tenir en compte la pena que correspondria al fet enjudiciat amb l'aplicació de les normes completes del Codi en la seva redacció anterior i amb les del Codi resultant de la reforma operada per aquesta Llei i, si s'escau, la possibilitat d'imposar mesures de seguretat.

3. En tot cas, cal oir el reu.

Disposició transitòria segona. *Revisió de sentències.*

1. El Consell General del Poder Judicial, en l'àmbit de les competències que li atribueix l'article 98 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, pot assignar la revisió de les sentències fermes dictades abans de la vigència d'aquesta Llei a un o diversos dels jutjats penals o seccions de les audiències provincials que es dediquen en règim d'exclusivitat a executar sentències penals.

Aquests jutges o tribunals han de procedir a revisar les sentències fermes i en què el penat estigui complint efectivament la pena, i han d'aplicar la disposició més favorable considerada taxativament i no per l'exercici de l'arbitri judicial. En les penes privatives de llibertat, aquesta Llei no es considera més favorable quan la durada de la pena anterior imposada al fet amb les seves circumstàncies sigui també imposable d'acord amb aquesta reforma del Codi. Se n'exceptua el supòsit en què aquesta Llei contingui per al mateix fet la previsió alternativa d'una pena no privativa de llibertat; en aquest cas, cal revisar la sentència.

2. No s'han de revisar les sentències en què el compliment de la pena estigui suspès, sense perjudici de fer-ho en cas que es revoqui la suspensió i abans de procedir al compliment efectiu de la pena suspesa.

Cal aplicar la mateixa regla si el penat està en període de llibertat condicional.

Tampoc s'han de revisar les sentències en què, d'acord amb la redacció anterior dels articles del Codi i a la present reforma, correspongui exclusivament una pena de multa.

3. No s'han de revisar les sentències en què la pena estigui executada o suspesa, encara que estiguin pendents d'executar altres pronunciaments de la decisió, així com les ja totalment executades, sense perjudici que el jutge o tribunal que en el futur les pugui tenir en compte als efectes de reincidència hagi d'examinar prèviament si el fet penat en aquestes ha deixat de ser delicte o li pot correspondre una pena menor que la imposada en el seu moment, de conformitat amb aquesta Llei.

4. En els supòsits d'indult parcial, les sentències no s'han de revisar quan la pena resultant que estigui complint el condemnat s'inclogui en un marc imposable inferior respecte a aquesta Llei.

Disposició transitòria tercera. *Regles d'invocació de la normativa aplicable en matèria de recursos.*

En les sentències dictades de conformitat amb la legislació que es deroga i que no siguin fermes perquè estan pendents de recurs, s'hi han d'observar, una vegada transcorregut el període de «vacatio», les regles següents:

- a) Si es tracta d'un recurs d'apel·lació, les parts poden invocar i el jutge o tribunal ha d'aplicar d'ofici els preceptes de la nova Llei, quan resultin més favorables al reu.
- b) Si es tracta d'un recurs de cassació, encara no formalitzat, el recurrent pot assenyalar les infraccions legals basant-se en els preceptes de la nova Llei.
- c) Si, un cop interposat el recurs de cassació, s'està substanciant, s'ha de passar un altre cop al recurrent, d'ofici o a instància de part, pel termini de vuit dies, perquè adapti, si ho considera procedent, els motius de cassació al·legats als preceptes de la nova Llei; del recurs modificat s'han d'instruir les parts interessades, el fiscal i el magistrat ponent, i continuar la tramitació d'acord amb el dret.

Disposició transitòria quarta. *Judicis de faltes en tramitació.*

1. La tramitació dels processos per falta iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, per fets tipificats com a delictes lleus, es continua substanciant de conformitat amb el procediment que preveu per al judici de faltes el llibre VI de la Llei d'enjudiciament criminal vigent.

2. La tramitació dels processos per falta iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei per fets que resulten per aquesta despenalitzats o sotmesos al règim de denúncia prèvia, i que impliquin una possible responsabilitat civil, continua fins a la seva terminació normal, llevat que el legitimat per fer-ho manifesti expressament que no vol exercir les accions civils que li corresponguin; en aquest cas s'ha de procedir a arxivar les actuacions, amb el vistiplau del Ministeri Fiscal.

Si la tramitació continua, el jutge ha de limitar el contingut de la decisió al pronunciament sobre responsabilitats civils i costes, i ha d'ordenar l'execució d'acord amb el que disposa la Llei d'enjudiciament criminal.

Disposició derogatòria única.

1. Queda derogat el llibre III de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal.
2. Queden derogades les disposicions que s'oposin al que preveu aquesta Llei orgànica.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei de 18 de juny de 1870, de regles per a l'exercici de la gràcia d'indult.*

S'afegeix una disposició addicional a la Llei de 18 de juny de 1870, de regles per a l'exercici de la gràcia d'indult, amb el contingut següent:

«El Govern ha de remetre semestralment al Congrés dels Diputats un informe sobre la concessió i denegació d'indults. Per a la presentació de les dades que contingui l'informe esmentat, i la revisió prèvia d'aquest, un alt càrrec del Ministeri de Justícia ha de sol·licitar la seva compareixença davant la Comissió de Justícia del Congrés dels Diputats.»

Disposició final segona. *Modificació de la Llei d'enjudiciament criminal aprovada pel Reial decret de 14 de setembre de 1882, pel qual s'aprovava la Llei d'enjudiciament criminal.*

Es modifica la Llei d'enjudiciament criminal aprovada pel Reial decret de 14 de setembre de 1882 en els termes següents:

U. Es modifiquen el número 1 i la lletra d) del número 5 de l'article 14, que passen a tenir la redacció següent.

«1. Per al coneixement i la decisió dels judicis per delictes lleus, el jutge d'instrucció, llevat que la competència correspongui al jutge de violència sobre la dona de conformitat amb el número cinquè d'aquest article.»

«d) Del coneixement i la decisió dels judicis per les infraccions tipificades al paràgraf segon de l'apartat 7 de l'article 171, paràgraf segon de l'apartat 3 de l'article 172 i a l'apartat 4 de l'article 173 de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, quan la víctima sigui alguna de les persones assenyalades com a tals a la lletra a) d'aquest apartat.»

Dos. Es modifica l'article 105, que passa a tenir la redacció següent.

«1. Els funcionaris del Ministeri Fiscal tenen l'obligació d'exercir, d'acord amb les disposicions de la llei, totes les accions penals que considerin procedents, hi hagi o no acusador particular en les causes, menys les que el Codi penal reserva exclusivament a la querella privada.

2. En els delictes perseguibles a instàncies de la persona perjudicada també pot denunciar el Ministeri Fiscal si la persona és menor d'edat, si és una persona amb discapacitat necessitada d'una protecció especial o desvalguda.

L'absència de denúncia no impedeix la pràctica de diligències a prevenció.»

Tres. Es modifica l'apartat 3 de l'article 367 ter, que queda redactat de la manera següent:

«3. El que disposen els dos apartats anteriors també és aplicable als efectes intervinguts en relació amb la comissió de delictes contra la propietat intel·lectual i industrial. Igualment, es pot procedir a la seva destrucció anticipada una vegada que aquests efectes hagin estat examinats pericialment i s'hagi assegurat la conservació de les mostres que siguin necessàries per garantir comprovacions o investigacions ulteriors, llevat que l'autoritat judicial n'acordi, mitjançant una resolució motivada, la conservació íntegra en el termini d'un mes des de la sol·licitud de destrucció.»

Quatre. Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 367 quater, que queden redactats de la manera següent:

«2. Quan es doni algun dels supòsits que preveu l'apartat anterior, el jutge, d'ofici o a instància del Ministeri Fiscal, de les parts o de l'Oficina de Recuperació i Gestió d'Actius, i amb l'audiència prèvia de l'interessat, ha d'acordar la realització dels efectes judicials, llevat que es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Que estigui pendent de resolució el recurs interposat per l'interessat contra l'embargament o decomís dels béns o efectes.

b) Que la mesura pugui resultar desproporcionada, a la vista dels efectes que pugui implicar per a l'interessat i, especialment, del nivell de rellevància dels indicis en què s'hagi fundat la resolució cautelar de decomís.

3. Malgrat el que disposen els apartats anteriors, quan el bé de què es tracti estigui embargat en execució d'un acord adoptat per una autoritat judicial

estrangera en aplicació de la Llei de reconeixement mutu de resolucions penals a la Unió Europea, la realització no es pot dur a terme sense obtenir prèviament l'autorització de l'autoritat judicial estrangera.»

Cinc. Es modifica l'apartat 3 de l'article 367 quinquies, que queda redactat de la manera següent:

«3. La realització dels efectes judicials es du a terme de conformitat amb el procediment que es determini per reglament. No obstant això, prèviament a disposar-la, s'ha de concedir una audiència al Ministeri Fiscal i als interessats.

El producte de la realització dels efectes, béns, instruments i guanys s'ha d'aplicar a les despeses que s'hagin causat en la conservació dels béns i en el procediment de realització d'aquests, i la part sobrant s'ha d'ingressar en el compte de consignacions del jutjat o tribunal, i queda subjecte al pagament de les responsabilitats civils i costes que es declari, si s'escau, en el procediment. També es pot assignar totalment o parcialment de manera definitiva, en els termes i pel procediment que s'estableixin per reglament, a l'Oficina de Recuperació i Gestió d'Actius i als òrgans del Ministeri Fiscal encarregats de la repressió de les activitats de les organitzacions criminals. Tot això sense perjudici del que es disposa per al Fons de béns decomissats per tràfic il·lícit de drogues i altres delictes relacionats.

En el cas de realització d'un bé embargat o decomissat per ordre d'una autoritat judicial estrangera, s'ha d'aplicar el que disposa la Llei de reconeixement mutu de resolucions penals a la Unió Europea.»

Sis. Es modifica l'article 367 sexies, que queda redactat de la manera següent:

«1. Es pot autoritzar la utilització provisional dels béns o efectes decomissats cautelament en els casos següents:

a) Quan es donin les circumstàncies expressades a les lletres b) a f) de l'apartat 1 de l'article 367 quater, i la utilització dels efectes permeti a l'Administració un millor aprofitament del seu valor que amb la realització anticipada, o no es consideri procedent la realització anticipada d'aquests.

b) Quan es tracti d'efectes especialment idonis per a la prestació d'un servei públic.

2. Quan es doni algun dels supòsits que preveu l'apartat anterior, el jutge, d'ofici o a instància del Ministeri Fiscal o de l'Oficina de Recuperació i Gestió d'Actius, i amb l'audiència prèvia de l'interessat, ha d'autoritzar la utilització provisional dels efectes judicials, llevat que es doni alguna de les circumstàncies expressades al paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 367 quater.

3. Correspon a l'Oficina de Recuperació i Gestió d'Actius, de conformitat amb el que es preveu per llei i per reglament, resoldre sobre l'adjudicació de l'ús dels efectes decomissats cautelament i sobre les mesures de conservació que s'hagin d'adoptar. L'oficina ha d'informar el jutge o tribunal, i el fiscal, sobre el que hagi acordat.»

Set. Es modifica l'article 367 septies, que queda redactat de la manera següent:

«El jutge o tribunal, d'ofici o a instància del Ministeri Fiscal o de la mateixa Oficina de Recuperació i Gestió d'Actius, pot encomanar la localització, conservació i administració dels efectes, béns, instruments i guanys procedents d'activitats delictives comeses en el marc d'una organització criminal a l'Oficina de Recuperació i Gestió d'Actius.

L'organització i el funcionament de l'oficina esmentada s'han de regular per reglament.»

Vuit. Es modifica la rúbrica del llibre VI de la Llei d'enjudiciament criminal, que queda redactada de la manera següent:

«LLIBRE VI

DEL PROCEDIMENT PER AL JUDICI SOBRE DELICTES LLEUS»

Nou. Es modifica l'apartat 1 de l'article 962, que queda redactat de la manera següent:

«1. Quan la policia judicial tingui notícia d'un fet que presenti els caràcters d'un delicte lleu de lesions o maltractament d'obra, de furt flagrant, d'amenaques, de coaccions o d'injúries, i l'enjudiciament correspongui al Jutjat d'Instrucció al qual s'ha de lliurar l'atestat o a un altre del mateix partit judicial, ha de procedir de manera immediata a citar davant el jutjat de guàrdia els ofesos i perjudicats, el denunciador, el denunciat i els testimonis que puguin donar raó dels fets. En fer la citació esmentada, cal preparar les persones citades de les respectives conseqüències de no comparèixer davant el jutjat de guàrdia. Així mateix, se les ha d'informar que el judici es pot celebrar de manera immediata al jutjat de guàrdia, fins i tot encara que no hi compareguin, i que hi han de comparèixer amb els mitjans de prova de què s'intentin valer. S'ha d'informar el denunciador i l'ofès o perjudicat dels seus drets en els termes que preveuen els articles 109, 110 i 967.

En el moment de la citació, se'ls ha de sol·licitar que designin, si en tenen, una adreça de correu electrònic i un número de telèfon als quals es remeten les comunicacions i notificacions que s'hagin d'efectuar. Si no els poden facilitar o ho sol·liciten expressament, les notificacions es remeten per correu ordinari al domicili que designin.»

Deu. Es modifica l'article 963, que queda redactat de la manera següent:

«1. Un cop rebut l'atestat de conformitat amb el que preveu l'article anterior, si el jutge considera procedent la incoació del judici, ha d'adoptar alguna de les resolucions següents:

1a Acordar el sobreseïment del procediment i l'arxivament de les diligències quan ho sol·liciti el Ministeri Fiscal a la vista de les circumstàncies següents:

a) Que el delicte lleu denunciador resulti de gravetat molt escassa a la vista de la naturalesa del fet, les seves circumstàncies i les personals de l'autor, i

b) que no existeixi un interès públic rellevant en la persecució del fet. En els delictes lleus patrimonials, s'entén que no existeix un interès públic rellevant en la persecució quan s'hagi procedit a reparar el dany i no existeixi cap denúncia del perjudicat.

En aquest cas, ha de comunicar immediatament la suspensió del judici a tots els que hi hagin estat citats de conformitat amb l'apartat 1 de l'article anterior.

El sobreseïment del procediment s'ha de notificar als ofesos pel delicte.

2a Acordar la immediata celebració del judici en el cas que hi hagin comparegut les persones citades o en el cas que, fins i tot si alguna d'aquestes no hi ha comparegut, el jutjat reputi innecessària la seva presència. Així mateix, per acordar la celebració immediata del judici, el jutjat de guàrdia ha de tenir en compte si ha de resultar impossible la pràctica d'algun mitjà de prova que es consideri imprescindible.

2. Per acordar la celebració immediata del judici, cal que l'assumpte correspongui al jutjat de guàrdia en virtut de les normes de competència i de repartiment.»

Onze. Es modifica l'article 964, que queda redactat de la manera següent:

«1. En els casos que no preveu l'article 962, quan la policia judicial tingui notícia d'un fet que presenti els caràcters d'algun delictes lleu, ha de formar de manera immediata l'atestat corresponent que ha de remetre sense dilació al jutjat de guàrdia. A l'atestat hi han de constar les diligències practicades, així com l'oferiment d'accions a l'ofès o al perjudicat, practicat d'acord amb els articles 109, 110 i 967, i la designació, si en tenen, d'una adreça de correu electrònic i un número de telèfon als quals es remeten les comunicacions i notificacions que s'hagin d'efectuar. Si no els poden facilitar o ho sol·liciten expressament, les notificacions es remeten per correu ordinari al domicili que designin.

2. Un cop rebut l'atestat de conformitat amb el que preveu el paràgraf anterior, i en tots els casos en què el procediment s'hagi iniciat en virtut d'una denúncia presentada directament per l'ofès davant l'òrgan judicial, el jutge pot adoptar alguna de les resolucions següents:

a) Acordar el sobreseïment del procediment i l'arxivament de les diligències quan resulti procedent de conformitat amb el que disposa el numeral 1 de l'apartat 1 de l'article anterior.

La resolució de sobreseïment s'ha de notificar als ofesos pel delictes.

b) Acordar celebrar el judici de manera immediata si, identificat el denunciat, és possible citar totes les persones que hagin de ser convocades perquè compareguin mentre duri el servei de guàrdia i hi concorren la resta de requisits que exigeix l'article 963.

3. Les citacions s'han de fer al Ministeri Fiscal, llevat que el delictes lleu sigui perseguible només a instància de part; al querellant o denunciat, si n'hi ha; al denunciat, i als testimonis i perits que puguin donar raó dels fets. En practicar les citacions, cal preparar les persones citades de les respectives conseqüències de no comparèixer davant del jutjat de guàrdia, se les ha d'informar que es pot celebrar el judici encara que no hi assisteixin, i se'ls ha d'indicar que hi han de comparèixer amb els mitjans de prova de què s'intentin valer. Així mateix, cal practicar amb el denunciat les actuacions que assenyalen l'apartat 2 de l'article 962.»

Dotze. Es modifica l'apartat 1 de l'article 965, que queda redactat de la manera següent:

«1. Si no és possible celebrar el judici durant el servei de guàrdia, s'han de seguir les regles següents:

1a Si el jutge considera que la competència per a l'enjudiciament correspon al jutjat d'instrucció mateix i que no és procedent el sobreseïment de conformitat amb el que disposa el numeral 1 de l'apartat 1 de l'article 963, el secretari judicial, en tot cas, ha d'assenyalar el dia per a la celebració del judici i fer les citacions procedents per al dia hàbil més pròxim possible dins dels predeterminats amb aquesta finalitat, i en tot cas en un termini no superior a set dies.

2a Si el jutge considera que la competència per a l'enjudiciament correspon a un altre jutjat, el secretari judicial hi ha de remetre les actuacions perquè es faci l'assenyalament del judici i les citacions d'acord amb el que disposa la regla anterior.»

Tretze. Es modifica l'article 966, que queda redactat de la manera següent:

«Les citacions per celebrar el judici que preveu l'article anterior s'han de fer al Ministeri Fiscal; al querellant o denunciat, si n'hi ha; al denunciat, i als testimonis i perits que puguin donar raó dels fets.

Amb aquesta finalitat, s'ha de sol·licitar a cadascun d'aquests en la seva primera compareixença davant la policia judicial o el jutge d'instrucció que designin,

si en tenen, una adreça de correu electrònic i un número de telèfon als quals es remeten les comunicacions i notificacions que s'hagin d'efectuar. Si no els poden facilitar o ho sol·liciten expressament, les notificacions es remeten per correu ordinari al domicili que designin.»

Catorze. Es modifica l'apartat 1 de l'article 967, que queda redactat de la manera següent:

«1. En les citacions que es facin al denunciant, a l'ofès o perjudicat i a l'imputat per a la celebració del judici, se'ls ha d'informar que poden ser assistits per un advocat si ho desitgen i que han d'acudir al judici amb els mitjans de prova de què s'intentin valer. A la citació de l'imputat s'hi ha d'adjuntar una còpia de la querella o de la denúncia que s'hagi presentat.»

Quinze. Es modifica l'apartat 2 de l'article 969, que queda redactat de la manera següent:

«2. El fiscal ha d'assistir als judicis per delictes lleus sempre que hi sigui citat. Tanmateix, el fiscal general de l'Estat ha de donar instruccions sobre els casos en què, en consideració a l'interès públic, els fiscals podrien deixar d'assistir al judici i d'emetre els informes a què es refereixen els articles 963.1 i 964.2, quan la persecució del delictes lleus exigeixi la denúncia de l'ofès o perjudicat. En aquests casos, la declaració del denunciant en el judici en què afirmi els fets denunciats té valor d'acusació, encara que no els qualifiqui ni assenyali cap pena.»

Setze. Es modifica l'apartat 2 de l'article 973, que queda redactat de la manera següent:

«2. La sentència s'ha de notificar als ofesos i perjudicats pel delictes lleus, encara que no s'hagin mostrat part en el procediment. A la notificació s'hi han de fer constar els recursos procedents contra la resolució comunicada, així com el termini per presentar-los i l'òrgan judicial davant el qual s'han d'interposar.»

Disset. Es modifica l'apartat 3 de l'article 976, que queda redactat de la manera següent:

«3. La sentència d'apel·lació s'ha de notificar als ofesos i perjudicats pel delictes lleus, encara que no s'hagin mostrat part en el procediment.»

Divuit. S'introdueix un nou paràgraf quart a l'article 990, amb la redacció següent, i es manté igual la resta de l'article:

«En els casos de delictes contra la hisenda pública, contraban i contra la Seguretat Social, els òrgans de recaptació de l'Administració tributària o, si s'escau, de la Seguretat Social, tenen la competència per investigar, sota la supervisió de l'autoritat judicial, el patrimoni que pugui arribar a estar subjecte al pagament de les responsabilitats civils derivades del delictes, exercir les facultats que preveu la legislació tributària o de Seguretat Social, remetre informes sobre la situació patrimonial, i fer saber al jutge o tribunal les possibles modificacions de les circumstàncies de què puguin arribar a tenir coneixement i que siguin rellevants perquè el jutge o tribunal resolguin sobre l'execució de la pena, la seva suspensió o revocació.»

Disposició final tercera. *Modificació de la Llei orgànica 5/1995, de 22 de maig, del tribunal del jurat.*

Se suprimeix la lletra e) dels apartats 1 i 2 de l'article 1 de la Llei orgànica 5/1995, de 22 de maig, del tribunal del jurat. Les lletres f), g), h), i), j), k) i l) de l'apartat 2 de l'article 1 passen a ser e), f), g), h), i), j) i k).

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei 23/2014, de 20 de novembre, de reconeixement mutu de resolucions penals a la Unió Europea.*

S'afegeix una disposició addicional quarta a la Llei 23/2014, de 20 de novembre, de reconeixement mutu de resolucions penals a la Unió Europea, amb el contingut següent:

«Disposició addicional quarta. *Execució de resolucions de decomís dictades per autoritats d'estats tercers no membres de la Unió Europea.*

Quan, en execució d'una resolució de decomís dictada per l'autoritat competent d'un Estat no membre de la Unió Europea, els jutges o tribunals espanyols acordin el decomís de béns, valors o efectes que estiguin a Espanya, el repartiment d'aquests s'ha de dur a terme de la manera següent:

1r Si el valor dels béns, valors i efectes decomissats, un cop descomptades les despeses efectuades per a la seva localització, administració i conservació, és inferior a 10.000 euros, s'adjudiquen íntegrament a l'Estat espanyol i se'ls dona el destí que es determini per llei o per reglament.

2n A la resta dels casos, un cop descomptades les despeses efectuades per a la seva localització, administració i conservació, correspon a l'Estat d'emissió el 50 per 100 del valor dels béns, valors i efectes decomissats quan la resolució de decomís hagi estat dictada per l'autoritat competent d'un Estat que hagi garantit reciprocitat a Espanya.

La resta dels béns, valors i efectes decomissats són adjudicats a l'Estat espanyol, que els dona el destí que es determini per llei o per reglament.

3r El que disposa l'apartat anterior és aplicable únicament a falta d'acord entre el Regne d'Espanya i l'Estat requeridor.

4t Es disposa dels béns, valors o efectes decomissats de la manera següent:

a) Si es tracta de diners, es transfereix a l'Estat requeridor la quantitat que correspongui.

b) Si es tracta de béns, valors o efectes d'una altra naturalesa, es transfereixen a l'Estat requeridor, en la part que correspongui, llevat que la resolució de decomís s'hagi referit a una quantitat de diners i l'Estat requeridor no es mostri conforme; es procedeix a vendre'ls de conformitat amb el procediment que es determini per reglament, i es transfereix l'efectiu obtingut, una vegada descomptades les despeses d'execució, a l'Estat requeridor, en la part que correspongui. Quan no es pugui aplicar cap dels dos procediments anteriors, es procedeix de conformitat amb qualsevol altre procediment autoritzat per llei o per reglament.

5è Quan de l'execució de la resolució de decomís resultin afectats béns integrants del patrimoni històric espanyol, en cap cas es procedeix a alinear-los o restituir-los a l'Estat d'emissió. En aquest supòsit, el decomís s'ha de comunicar immediatament a les autoritats espanyoles competents i són aplicables les disposicions de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol, i la seva normativa de desplegament.»

Disposició final cinquena. *Desplegament reglamentari.*

S'habilita el Govern perquè aprovi les disposicions reglamentàries necessàries per regular l'estructura, l'organització, el funcionament i l'activitat de l'Oficina de Recuperació i Gestió d'Actius.

Disposició final sisena. *Incorporació de dret de la Unió Europea.*

Mitjançant aquesta Llei s'incorporen al dret espanyol:

- a) La Decisió marc 2008/913/JAI del Consell, de 28 de novembre de 2008, relativa a la lluita contra determinades formes i manifestacions de racisme i xenofòbia mitjançant el dret penal.
- b) La Directiva 2009/52/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juny de 2009, per la qual s'estableixen normes mínimes sobre les sancions i mesures aplicables als ocupadors de nacionals de tercers països en situació irregular.
- c) La Directiva 2011/93/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de desembre de 2011, relativa a la lluita contra els abusos sexuals i l'exploració sexual dels menors i la pornografia infantil.
- d) La Directiva 2011/36/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 5 abril de 2011, relativa a la prevenció i lluita contra el tràfic d'éssers humans i a la protecció de les víctimes.
- e) La Directiva 2013/40/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 d'agost de 2013, relativa als atacs contra els sistemes d'informació, i per la qual se substitueix la Decisió marc 2005/222/JAI del Consell.
- f) La Directiva 2014/42/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 3 d'abril de 2014, sobre l'embarcament i el decomís dels instruments i del producte del delictes a la Unió Europea.
- g) La Directiva 2014/62/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de maig de 2014, relativa a la protecció penal de l'euro i altres monedes enfront de la falsificació.

Disposició final setena. *Disposicions amb caràcter de llei ordinària.*

Tenen caràcter de llei ordinària els apartats cinquanta-quatre a seixanta-vuit de l'article únic, les disposicions addicionals primera, segona i tercera, les disposicions transitòries tercera i quarta, i les disposicions finals primera, segona, quarta i cinquena d'aquesta Llei orgànica, així com l'article 128 de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal.

Disposició final vuitena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei orgànica entra en vigor l'1 de juliol de 2015.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Sevilla, 30 de març de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY